VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIII. ÉVFOLYAM, 19—20. SZÁM. ÁRA: 1,20 FORINT 1971. DECEMBER 9.

Együttesen

Ülésezik a KISZ VIII. kongresszusa. Számot vetnek fiataljaink azzal, mit tettek a szocializmus építése, a tanulás és a világnézeti-politikai-erkölcsi nevelés, önnevelés terén. Megnézik mi segíti, mi gátolja a munkájukat, és meghatározzák, mit fognak tenni az elkövetkezendő években.

Az utóbbi években sok szó esik szerte a világon a fiatalokról. Sokat beszélnek ők, magukról és a felnőttek róluk. A vita, a beszélgetés a legtöbbször mindig oda lyukad ki, hogy milyen a világ, a társadalom, amelyben élünk és milyennek akarjuk, hogy legyen a jövőben.

A tőkés országok fiataljainak egy része — tettekben is — igen határozottan elítéli a fennálló állapotokat, a presztizs és a pénz hajhászását, a manipulációt, a fényűzést, az elembertelenedettséget. Olyan életet követelnek, ahol az embert tényleges munkája és értékei szerint ítélik meg, ahol az emberi kapcsolatokat nem a vagyon, a címek és rangok határozzák meg, ahol mindenkit meghallgatnak, becsülnek, komolyan vesznek, a fiatalokat is. Azt mondhatjuk: ezeknek a fiataloknak a körében erősödött az antikapitalizmus és elterjedőben vannak, főként a különféle utópikus (liberális és anarchista) szocialista áramlatok.

Nálunk is megnövekedett az utóbbi időben az ifjúság szava és tevékenységének súlya. Azonban egészen másként, mint a nyugati tőkésországokban. Ifjúságunk jó része derekasan részt vesz a szocialista építőmunkában. Dolgozik, tanul és tudja, hogy feltételeik jobbak, mint apáiké volt és több tekintetben jóval kedvezőbbek, még a leggazdagabb tőkésországokban élő dolgozó fiatalokénál is, nem beszélve a közepesen fejlett országok dolgozó fiataljainak körülményeiről.

Ugyanakkor — természetesen — többet és jobbat akarnak. Otthon és felnőttnek érzik magukat. Egyre inkább szóvá teszik a hibákat, a hiányosságokat, töprengenek a javítás és a megoldás módján. Sokszor persze fiatalos hévvel, nem kellő körültekintéssel. Mivel kevés a tapasztalatuk, nem ismerik eléggé a valóságot és a múltat, gyakran az „eszmei"-hez mérik igényeiket, terveiket.

Amíg a nyugati tőkésországokban az uralkodó párt és az államhatalom, valamint a társadalmi problémákkal pozitívan, aktívan foglalkozó ifjúság között a szembeállás viszonya a jellemző, addig nálunk a párt és a kormány fogalmazza meg — természetesen az ifjúság bevonásával — a legvilágosabban és a leghatározottabban az ifjúság problémáit.

Elég, ha a „Párt ifjúságpolitikájának néhány kérdése" c. 1970-es Központi Bizottsági anyagra és az ez évben elfogadott ifjúsági törvényre gondolunk.

Az ifjúság alapvető problémái tehát, sem a tőkésországokban, sem nálunk, nemcsak a fiatalság problémái. A dolgozó felnőttek jó részét is ugyanazok a gondok foglalkoztatják ott is, itt is, mint azokat a fiatalokat, akiről beszéltünk, és így azok megoldását is csak együtt tudják megvalósítani. Ezt minden haladó és forradalmi felnőttnek és ifjúnak tudnia kell és nagyon komolyan kell vennie.

Az idősebb nemzedék és a fiatalság számára az élet több, apróbb gondjaiban különbségek is bőven vannak, de ezek túlnyomó többsége is csak a közösen megoldott fontosabb társadalmi kérdések megoldásában való előrehaladással oldódik meg.

E gondolatok jegyében köszöntjük a Közgazdaságtudományi Egyetem fiataljai és felnőttjei, párt- és társadalmi szervei a Kommunista Ifjúsági Szövetség ülésező kongresszusát és kívánjuk, hogy végezzen eredményes munkát.

DR. GONDI JÓZSEF

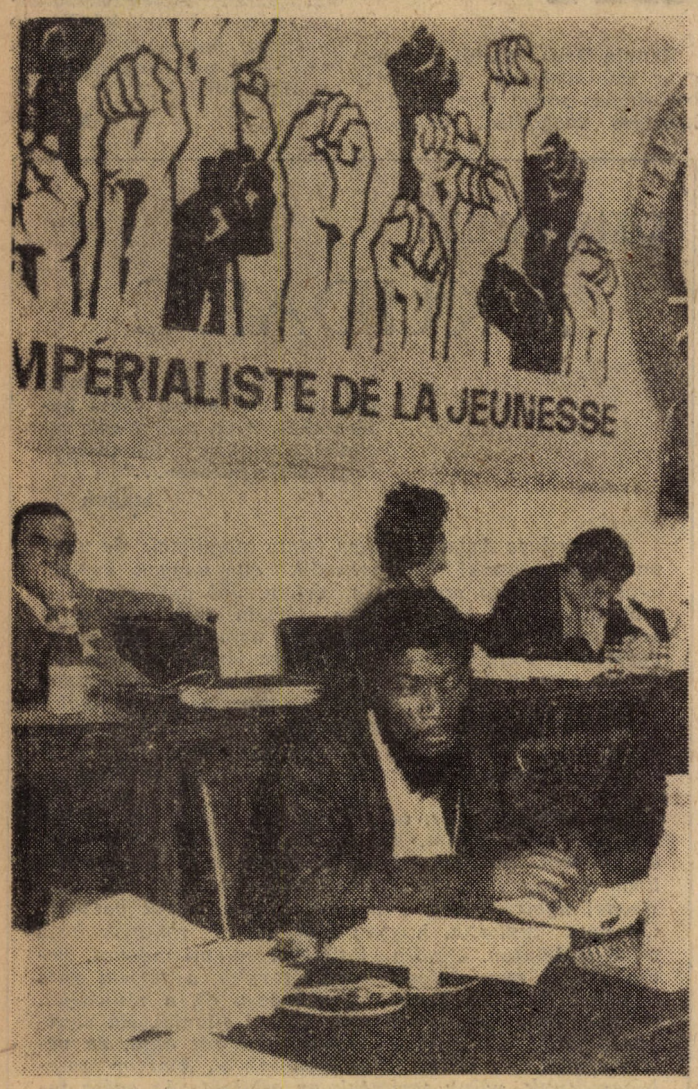

A DIVSZ budapesti kongresszusán

E számunkkal búcsúzunk az óévtől. Legközelebb január 20-án jelentkezünk a beiskolázási számmal és február 3-án az újév első számával. Addig is mindenkinek kellemes ünnepeket, boldog újévet kívánunk.

A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG

A városban...

Az Egyetemisták a fővárosért és a Fiatalok a IV. ötéves tervért akciók keretében 430-an vettek részt egyetemünkről december 4-én társadalmi munkán. Ez az akció volt egyben a Kongresszusi Hét nyitánya.

Gém u. 14. 5 óra 55 perc. 62 elsős toporog a Duna konzervgyár portáján.

— Mi telefonon megbeszéltük a munkaügyi osztállyal, szeretnénk megkapni a munkaruhát, hogy mehessünk dolgozni.

— Nem lehet kedveskéim. Nekem erről nem szóltak. Nincs róla papír. Majd ha bejönnek az irodások.

— És mikor jönnek?

— Úgy nyolc felé.

Szerencsére jön a főművezető, s erélyes intézkedéssel megoldja a problémát. Feltöri a tartalékkulcsokat tartalmazó dobozt — merte vállalni a felelősséget — s megyünk a raktárba.

Piroskáposzta almával, angol export. A recept garantáltan pontos:

— Végy egy marék kócot és egy mély lélegzetet. A konzervdoboz tetejét egyenletes mozdulatokkal tisztítsd meg az olajtól. Végy még egy kis csirizt és egy címkét. Az utóbbi két végét először a ragacson húzd végig, majd a ragasztós papírt simítsd végig a dobozon. A raktár dolgozói eleinte segítettek, szakmai fogásokat mutattak, s utána tényleg gyorsabban ment a munka.

Nem volt melege annak a 174 embernek, akik a ZÖLDÉRT-vállalatnál dolgoztak a Nagyvásártelepen. Melegítőkben, nagykabátokban válogatták a hagymát egy esőtetős raktárban. Gyorsan is járt a keze mindenkinek: „legalább az ne fázzon!" A szervezést az ipar kar végezte, a létszám zömét mégis az elsősök adták. Mintha nem is őket szorítaná legjobban a vizsgaidőszak!?

Németh Zsuzsa, Donner Ágnes és Mézes Flórián egymás mellett dolgoznak. Mindhárman a 17-es csoport tagjai.

— Hogy hányan vagyunk itt a csoportból? Hát, ha jól összeszámolom, 18—20-an. Csodálkozó tekintetemre megvonják a vállukat, elmosolyodnak: Mit kell azon csodálkozni, hogy egy csoport megbeszéli, hogy eljön dolgozni, és tényleg itt vannak!? A vizsgák úgysem ezen az egy délelőttön múlnak!

— Majd biztos megírod, hogy jól, lelkesen és szépen dolgoztunk. Mi? — esik nekem Kalmár Edit, még mielőtt megszólalhatnék.

— Hogy nem tanulnék-e inkább? Hát nem! Egy nagy fotelban egy jó könyvet olvasnék most a legszívesebben. De azért rakja közben a hagymát, az egyik ládából a másikba, és mint elmondta, délután tanulni fog...

Az I/11-es csoportból is 22-en jöttek el. Az esedékes Pg-szemináriumot csütörtökön — a szabadnapon — már megtartották!

Az ált. kar egyik színhelye az István kórház volt. Miután fotós kollégámmal becsszóra megígértük, hogy nem megyünk fel látogatni, megmutatták, hol takarítanak az egyetemisták. Hatan akkora porfelhőben fogadtak, hogy nem tudtam megkülönböztetni az embereket a seprűktől. Hogy megy a munka? Elég volt a már felhalmozott szemétkupacra pillantani. Takarítás volt a „műsor" a többi ált. karosnak is, még vagy hat-hét helyen a város különböző pontjain.

A ker. karosok munkáját az utolsó pillanatban mondták le, így ők nem saját hibájukból, de kimaradtak.

Bár a vizsgaidőszak közelsége miatt kevesebben vettek részt ezen a társadalmi munkán, mint általában, akik ott voltak, szívesen dolgoztak és jól. Nem bánták meg.

— Simor—Sirola —

A HANGULAT KITŰNŐ (ESZES ISTVÁN FELVÉTELEI)

Közgazdászavatás

Egyetemünk tanácsa 1971. december 10-én, 14 órakor nyilvános ünnepi tanácsülést tart az egyetem aulájában.

A tanácsülés programja:

— Dr. Szabó Kálmán rektor és dr. Csikós Nagy Béla államtitkár megnyitó beszéde.

— 1970/71. tanévben végzett hallgatók fogadalomtétele

— Kitüntetéses diplomák átadása

— Az ünnepi műsorban közreműködik az egyetem énekkara, zenekara és irodalmi színpada.

15,30-kor a dékánok a karon kiosztják a nem kitüntetéses diplomákat.

HÍREK

— Tanzániában végzett munkájáért dr. Szentes Tamást, a világgazdaság tanszék docensét a kormány a Munkaérdemrend ezüst fokozatával tüntette ki.

— December 6-án egyetemünk képviseletében dr. Solymár Károly oktatási rektorhelyettes vezetésével két negyedéves hallgatónk; Késedi Ferenc és Tarján Dániel utazott el a pozsonyi TDK konferenciára. Mindkét hallgatónk tavalyi díjnyertes dolgozatát vitte a nemzetközi kongresszusra. A KISZ képviseletében Ruttkai András utazott a csoporttal.

— Az ipar kari párttaggyűlésen vezetőségi taggá választották Herédi Istvánt. A más munkakörbe került dr. Gyenge Erzsébet utódjaként a tagság dr. Marczell Jenőt választotta titkárrá.

— A Stúdium Generálában végzett munkájukért dr. Buza János, Gubcsi Tibor és Hajba Éva aranykoszorús KISZ-érdemérmet (múltkori számunkban tévesen érdemrendet írtunk) kaptak az Országos Diákszemináriumon. Gedeon Péter, Gyorsok László, Nesztor Tamás, Polgár Miklós, Réti Tamás és Temesi József pedig KISZ KB elismerő oklevelet kapott stúdiumos munkájáért.

— Piros Lászlóné a könyvtár dolgozója a KISZ KB elismerő oklevelét kapta az aligai táborban végzett parancsnokhelyettesi munkájáért.

— Egyetemünk sítábora 1972. január 20—26. között Bükkszentkeresztesen lesz.

SAJTÓNAPI JUTALOM

A sajtónap alkalmából a KÖZGAZDÁSZ terjesztésében és írásában kiemelkedő munkát végző elvtársakat, egyetemünk és a Hírlapkiadó Vállalat könyvjutalomban részesítette:

Szabó László, Simor István, Koncz Gábor, Késedi Ferenc, Árva László, Szűcs Györgyi, Borsi György, Bakonyi Péter, Hardi László, Sós Péter, Kocsi Margit, Tóbiás Éva, Domány András, Hatala Éva, Bajusz Károly, Eszes István, Pogány Ágnes, Németh Krisztina I/15. csop., Domoszlai Erzsébet I/3. csop. hallgatók, Kéri Jánosné Statisztika tansz., Bellák Tiborné Filozófia tansz., Horváth Györgyné Számviteli tansz., Lovász Andrásné Pg. tansz., dr. Szabó Zoltánné Könyvtár, Pázmány Emília Pénzügy tansz.

A sajtónapi megemlékezést 1971. december 11-én, szombaton 10 órakor tartjuk a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségében (III. em. 383-as szobában).

KÖSZÖNTJÜK A KISZ VIII. KONGRESSZUSÁT!

Gazdátlan órák... Azt tartják nálunk, hogy aki eljut a harmadikig, azt már senki nem menti meg a diplomától. A mondat valóságtartalmán egyszer érdemes lenne elgondolkozni, de az biztos, hogy sugall valami „ügyiscsak megkapjuk a diplomát" hozzáállást és a tanulásra legyintünk.

A Kinizsiben — a kollégiumi elhelyezési rend szerint — csak III—IV—V éves hallgatók laknak.

S. NAGY LAJOS: — a szobatársam? Délben kelt ki az ágyból, de ne hidd, hogy csak ő egyedül van így. Nem tudunk mit csinálni. A lányok meg folyton csak tanulnak, de ha kikerülünk a munkahelyünkre, felvesszük velük a versenyt.

Jeney Sarolta: — Vagy itt van a nyelvtanulás. Sokat jelent, ha beszélgetünk egymással, vagy kikérdezzük az új szavakat, de mi maximum a házi feladatok másolásáig jutunk el. Nemcsak az akarás, az érdeklődés is hiányzik.

Farkas Feri: Akinek nem terheli le minden percét a tanulás — azt hiszem, kevesen vannak az ilyenek — és nem éli ki magát szakmai önművelésben, a KISZ-ben, vagy másutt, az unatkozik, egyszerűen unatkozik ebben a kollégiumban. A többség aludni, tanulni, meg egyebet csinálni (ez nem baj) jár be, de hiányzik valami, amit mi úgy nevezünk, hogy közösség. A társaság teljesen automatizálódott, nincs megteremtve a kommunikációs eszköz, amivel mindenkit értesíteni lehet.

Amikor először érdeklődtem *Huszti Annamáriától* az akkor még éppen készülő olvasóteremről, csak nézett, nem hallott róla semmit. Elmagyaráztam neki, s boldogan felkiáltott.

— *Jaj, de jó, hogy összejöttünk, mondd csak, hol lesz ez pontosan? Mert hogy, nyugatnémet férficsizma és kajajegy eladó, meg, hogy az Illés és a Nautilus hol játszik, arról értesülök a hirdetőtáblákról, de hogy itt klubot vagy mit terveztek és már rendezik is be, nem sejthettem.*

Pedig ő még az átlagnál sokkalta tájékozottabb, hiszen találkoztam olyannal, aki egy DB-tagot sem tudott megnevezni.

Tájékozatlanság és közöny egymást erősítő állapot. Különösen az, ha rendszeresen csak „suttyomban kifüggesztett" hirdetményekből tudják meg ezt rendezik, ezen vehetsz részt, ezt használhatod a kollégiumban. Tevékeny munkára — baráti körön kívül — így aligha lesz kapható valaki.

Szabó László:

Kollégium vagy szálloda

(Befejező rész)

Holtnak vélt alapközösségek. Hogyan épülnek fel hát ezek a sokat vitatott sejtek, betöltik-e funkcióikat, hogyan lehet javítani munkájukat?

— Őszintén szólva talán az lenne a helyes, ha elsőben nagy létszámú szobában laknánk, sokkal jobban összejövünk, barátságok, nagyobb közösségek alakulnának ki. Később aztán az elmélyültebb, alaposabb tanulmányi munka már feltétlenül megköveteli a 2—3 ágyas szobákat — mondja Jeney Sarolta.

— A kétágyas szobák — állapítja meg *Ábrahám Ágota* — elszigetelik egymástól az embereket és ennek ellensúlyozására kellenének a jó alapközösségek. Az, hogy egy szinten lakunk, nem ad alapot semmi közös tevékenységre, mert az én alapközösségem tagjai más emeleteken, másik szárnyban laknak:

— Azt hiszem, az a baj, hogy a kialakult társaságokat megpróbálják beszorítani hivataloskodón, felülről egy keretbe — véli *Bogár Laci.*

— *Tavaly olyan jól összeszokott az emeletünk, különben is egy közösségben vagyunk, hogy kértük, ez évben is egy szintre kerüljünk. Mindenképpen a kisebb csoportokra kellene fektetni a hangsúlyt, mert pl. technikailag lehetetlen egy vitát lebonyolítani.*

— Lustaság kérdése is, hogy lemegy-e valaki az alapközösségi gyűlésre, bár sokszor valóban nincs is miért lemenni — mondja *Gyergyói Zoli,* a kultúros. — Szerintem ne várjuk meg, míg alulról jön a kezdeményezés, hanem jó feladatokat adjunk nekik. Most ilyen irányban indultunk el, vagyis tapogatózunk. Hajlamosak vagyunk a kényelemre, de ha jó a vezetés, mindenkit meg lehet mozgatni. Kicsinységekre és rosszul sikerült dolgokkal nem szabad elaprózni az emberek türelmét. Károsan ítélünk, s nem is jogos, ha kis feladatok mellett nagy mozgást várunk. Nagy feladatokkal lehet megfogni az embereket.

Valóban, az ember, a hallgató számára nagy (fontos, érdekes) feladat vonzza a figyelmet. Csak az nem biztos, hogy ez mindig a rendezvény körének, tágasságával, nagyságával nő egyenes arányban. Mi izgalmasabb: végigülni egy színes előadást a klubban vagy csoportosulni, hajnalig vitatkozni az Eper és vérről, a politikai gazdaságtan előadások színvonaláról — egyéni ízlés, temperamentum dolga. Aki pedig — mivel „alulról kezdeményezés" nem jön — programot állít össze, mindezeket figyelembe kell venni.

Hiába kerestem, nem találtam meg az igazi kollégista típusokat. Találkoztam olyannal, aki ugyanazt csinálja az egyetemen, mint a koleszban: végigalussza és átkártyázza az egészet. Van, aki: — segítenék, ha szólnának, de semmiről nem tudok idejében. Más pedig: — tépem a számat, mégsem hallgat rám senki. Aki az egyetemen funkciót visel, az csak éjjel látja viszont a koleszt. Aki a kollégiumban, az fut, rohangál: hívjátok meg Z-t, a képet tegyétek ide, hozzál ügyeletet, a jelentést majd megírom én; elnyeli az apró-munka. És még sokan mások.

De a többség, ha megkérdezed, nem tudja, mit csinált tegnap, hol járt, mert a tegnap ugyanolyan fáradt színű neki, mint a tegnapelőtt, a holnapután, a „Tükör által homályosan" vagy „A hét mesterlövész" mindegy, mozi az mozi, mi egyetemisták vagyunk, közgazdászok leszünk.

Lekerekített kategóriák, a mélyükre nem néz senki, a kérdést: minek leszünk közgazdászok, milyen közgazdászok leszünk? nem teszi fel senki: Egyesek az alapközösséget elintézik azzal, felülről jött előírás, tehát végrehajtandó, a miért elvetve, mások szerint amit az alapközösség „tud", azt szervezeti kényszer nélkül is megcsinálná mindenki (igaz ez?) Azt hiszem felelősséggel végig kellene gondolni egyenként elhatározásainkat, a problémáinkat, amit mindig elhalasztunk másnapra.

Először azt hittem, úgy fogom feltérképezni a Kinizsit, mintha egy szoba közepéről indulnék ki, s jutnék el a falakig. *Éppen fordítva történt.* Megismertem addig még számomra rejtve maradt oldalait — a szobafalakat — aztán elkezdtük boncolgatni a kollégistákkal az ott létező gondolatokat. A szoba közepe, ahová a beszélgetések közben előbb-utóbb kilyukadtunk, tovább a tény konstatálásánál nem is igen jutottunk, az átlag közönye, érdektelensége a kollégium, sőt saját ügyei iránt.

Létezik rossz vezetés, sőt funkcióba sem mindig a legrátermettebb embert választják meg, gyakran „akadozik" az egyetem erkölcsi, anyagi segítsége, a KDB munkájában is akad kifogásolni való, a KISZ-szervezet is legtöbbször csak valami gikszer után ad tanácsot a kollégiumnak, stb. Ezeket sem kell elhallgatni. De emellett aránytalanul keveset beszélünk magunkról, merünk őszintén ítélni hozzáállásunkról.

A hallgató viszonyát a koleszhoz erősen befolyásolhatja az, hogy korábbi kollégiumában milyen munkát végzett, általában ott milyen színvonalú közösségben élt. Nyilvánvalóan olyan környezetet érez maga körül természetesnek, elvárja, sőt újrateremti azokat az új koleszban is. *Tudva, hogy kollégiumaink egy színvonalúak a közösségi élet tekintetében, képet kaphatunk az igények színvonalának — az igénytelenségnek — a stabilizációjáról. Ha csak nem elég erős és széles (márpedig nem az) a kollégisták önnevelő ereje. Az a fellángolás, amit a Kinizsi modern környezete, a tornaterem, a klub kivált, hamar csillapodhat és az a 4. emelet egy idő után éppen olyan messze lehet a klubtól, mint a Veres Pálné utca.*

— Helytelennek tartom azt a képletet, hogy a vidéki és egyetemista egyenlő kollégistával. Ez ne legyen magától értetődő, kényelmes, kézenfekvő megoldás! A kollégiumnak pluszt kell adnia, hogy jobban kialakulhasson az emberek közösségért, munkájukért érzett felelőssége.

Igen, erről van szó, amit *Zsúró János,* a DB titkár megfogalmazott. Csak éppen, aki vidéki és egyetemista, az úgyis bekerül a kollégiumba, s nem biztos, hogy ő kér a „plusz munkából". Egyetemisták, jövendő értelmiségiek, nem tudják, mire vállalkoztak, kiért, miért, s ezzel elnyerni majdan egy jól fizetett állást vagy ezzel önmagunk igényeit akarjuk kielégíteni és akkor ez állandó futást, sarkallást jelent? Az egyetem, a kollégium valami összefüggő egész, ami teljes emberré csak azzal együtt képez, hogy kötelező órákon, meg a szabad időnkben, tananyagon kívül is olyan kedvvel próbálunk érdeklődni minden irányban, mintha fiatalok lennénk, s nem tespedten, unottan átbliccelni ezt a 4 évet.

Hogy kollégium? Nem kollégium? Mindenesetre nem szálloda, s ha hozzávesszük néhány ragyogó rendezvénysorozatát, három év alatt ez sem csekélység. *A lakók azonban még nem egészen kollégisták.*

Hiányzik valami... Talán a diákos étvágy.

(VÉGE.)

Borsi György:

GYŰRŰ

Ülünk a buszban. Balra a vietnamiak kortalan, komoly, mahagóniarcú férfiak. Sötétkék öltöny, fehér ing mindegyiken. Mellettük egyforma, barna kofferek. Némán szemlélődnek, nézegetik a nagyvárost. Mellettük jobbra nyugatnémetek. A harmadik ülésen Hermann kihajtott, színes ingben, mellette a felesége. Kezükben égő Super Long Stuyvensant. Előttük, mögöttük vidám csibongás, a buszt középen akár ketté is lehetne vágni. Kísérőnk elővesz egy kosár őszibarackot. Osztani kezdem. Mindenkinek. A vietnamiak elmosolyodnak... Először.

Balatonlellén a SZOT „Di Vittorió" üdülőben töltünk tíz napot. Megkaptam a lakatkulcsot, kiadom a strandpapucsokat, fürdőköpenyeket. Tíz pár papucs, 11 köpeny a vietnamiaknak...

Neked is kell Feri? — kérdezem a tolmácsot? Magyarul Ferinek hívják, a nevét vietnamiul nem tudtam megtanulni. Töri a magyart, négy éve egyetemista Debrecenben.

Köszönöm, nekem már van... — így adtam ki csak tíz pár papucsot.

Ebédnél a németek lassan szállingóznak, négyesével ülnek az asztalokhoz. Később a vietnamiak is megjelennek, tizenegyen, sorba. Biccentenek. Biztosan jó étvágyat kívánnak. Feri mosolyog, magyarul is mondja: Jó étvágy... Aztán leülnek. Egy asztalhoz...

Negyednapra a németek barátsági estet szerveznek. Német és — vietnami kommunisták. Nagy összetolt asztal, felváltva ültettük őket. Beszéd németül... szennyes háború... mi veletek... támogatjuk... internacionalizmus...

Aztán a válasz, feláll a párttitkár, bemutatja a delegációt. 72 éves bácsi — 60-nak sem látszik — a népi harc hőse. Fiatalember — 40 éves — erdőgazdasági munkás, és így végig a többiek. Ferivel rendületlenül fordítunk, kicsit nehézkesen megy, de a lelkesedés pótolja a nyelvtudás hiányosságait.

A németek népdalokat énekeltek. Aztán feláll az öreg vietnami, szeme könnyektől csillog. Falujáról énekel, egy fiatal párról, akik a folyó két oldalán állnak, aztán találkoznak. Feri csendben fordítja nekem, én mondom németül. Mindenki érti...

Másnap Ilse mosolyogva számol... vietnamiul, és örül neki... belepirul.

Attól kezdve mosolyognak egymásra. Krisztine — két kisgyermek anyja — húz félre valamelyik nap. Segítsek neki. Megyünk Ferivel. Keres egy vietnamit, akinek szintén két gyermeke van. Színesceruzákat szeretne neki küldeni. Hogy színesebb legyen az otthoni beborult világ.

Super Long Stuyvensant a vietnami munkások kezében. Ho Si Minh jelvény a németeken. Aztán röplabdameccs. Óriási a küzdelem, hangosan drukkol a közönség. A vietnamiak nyernek.

Feri kap el. Ő szeretne ajándékozni nekem valamit. Ugyan Ferikém... De, a barátság emlékére, és egy gyűrűt nyom a kezembe. Alumínium, piros üveggel. Nézem az aranygyűrűt az ujjamon. Melléhúzom.

A németek másnap mennek haza, búcsúeste. A vietnami vendégek még maradnak egy hétig. Pihennek...

Három faliképe kerül elő, bambuszra festve. Egyszerűek, szépek. A DKP irodáját díszítik majd Hamburgban, Münchenben, és Düsseldorfban. A németek is hoztak ajándékot. „Ez a harc lesz a végső"... szól a lerhezen, aztán már élőben: „Csak összefogni hát" németül, vietnamiul, magyarul... Ennek az indulónak nagyobb értelmét még sohasem éreztem.

Aztán? Aztán másnap Pestre jöttünk. A vietnamiak elkísérték a buszt a kapuig. Látszott rajtuk hogy valamit épp most vesztenek el...

A gyűrűt azóta is őrzöm.

Indiában járt

India és a szocialista országok kapcsolatai témakörből rendezett tanácskozást november 14—15-én a Nemzeti Kongresszus Párt. A szemináriumon részt vett és — A KGST új programja, a szocialista országok és India kapcsolatai címmel előadást tartott dr. Simai Mihály, egyetemünk tanára, a közgazdaságtudományok doktora.

India gazdasági kapcsolatai a szocialista országokkal húsz év alatt 1-ről 20 százalékra növekedtek; legfontosabb szocialista partnere a Szovjetunió. Nagy városokban mindenhol lehet látni áruinkat. Apróság: egy banaresi kis fényképészüzlet kirakatában Forte-filmek. Gyógyszeripar, elektro- és híradástechnika terén jó együttműködés alakult ki a két ország között, az alumíniumiparban szintén. A jelenlegi körülmények között új feltételek jöttek létre, fejlettebb módszerekre van van szükség.

A következő fázisban a kapcsolatok fejlesztésének új szintén vegyesvállalatok létrehozása, közös kutatások, tervkoordináció a távlat. Mindehhez természetesen egymás gazdasági életének jobb ismerete, egymás szükségleteinek pontosabb felmérése szükséges.

A szemináriumon (az indiai kormány több minisztere is beszélt) jól meg lehetett ismerni India álláspontját a kérdésben. A delhi közgazdasági egyetem vezetőivel és más közgazdászokkal folytatott beszélgetések során Simai Mihálynak alkalma volt behatóbban megismerkedni az indiai tervezés sajátos problémáival. Szakmai szempontból tehát eredményes út volt.

Simai Mihály útjának másik oka politikai ok. A szemináriumot követően csatlakozott az Országos Béketanács ott tartózkodó küldöttségéhez, nagygyűléseken vettek részt, indiai nagyvárosokban, menekülttáborokat látogattak, a Bangla Desh és indiai haladó pártok vezetőivel találkoztak.

Az indiai—pakisztáni helyzetet előzményeivel, okaival, hátterével valamennyien jól ismerjük. Hetek, hónapok óta hírek, kommentárok, tudósítások tömege tájékoztatja a világ közvéleményét a kelet-pakisztáni véres eseményekről, a menekültek szörnyű helyzetéről, India erejét meghaladó vállalásáról. Most azonban a rádióhírek hadijelentéssel kezdődnek. Az indiai-pakisztáni határon, a két pakisztáni országrész között folyó harcok híreivel.

Bangla Desh vezetői a magyar küldöttséggel folytatott beszélgetés során egyetlen lehetséges megoldást említettek: a kelet-pakisztáni nép választott vezetőinek kell hatalmon lenniük.

Százezer ember állt fegyverben akkor Kelet-Pakisztánban. A menekültek közül nap mint nap önkéntesek térnek haza — a partizánmozgalomba. Harcolni.

N. K.

Krishna Menonnal tárgyal...

KÉKESI KATALIN:

A KUDARC

„A játék szabálya: ...minden irányban elérni végső határainkat. S én meg fogok ragadni minden lehetőséget, hogy kinyújtózzam..."

Aragon

— Kedves Anyám! Régen írtam maguknak, de ugye nem haragszanak? Már második éve vagyok Pesten, nem kell annyit aggódniuk értem. Jól megvagyok, a szobatársammal most jobban jártam, mint tavaly. Ő sem szeret elmászkálni itthonról, nem lóg mindig az egyetemen vagy moziban. Az órákra járok rendesen, tanulok, este pedig finom vacsorákat főzünk. Azt hiszem híztam is egy kicsit... Kérem Édesanyámat, ha meglátogat a kollégiumban vegye fel az új kabátját és a kalapot, amit eddig nem is tetszett fölpróbálni. Nem akarom, hogy pletykáljanak rólam, hiszen tetszik érteni...

— Professzor úr, nem tudtam eljönni a vitára, mert... Igen, tudom, hogy az én disszertációmat vitatták meg. De nem adom be. Szeretném bejelenteni, hogy elmegyek az intézettől. Hivatali munkát vállaltam. Reggel nyolctól ötig. Feladtam. Nehéz erről beszélni. Ön nem tudhatta, hogyan élek, miért rohanok haza minden délután. Mindig kitaláltam valami indokot. Pedig otthon nem dolgozhattam tovább, a férjem nem engedte. Elválni? Becsülöm, ismerem őt, a munkáját. Ő fél az én elfoglaltságaimtól. Harcol ellenük. Ha nazajön pihenni akar, frissen főzött vacsorát enni, és velem együtt tv-t nézni. Nem válhatok el. Amikor összeházasodtunk, náluk tartottuk az esküvőt. Az egész falunak elújságolták, hogy doktornőt vesz el. Az anyja az utolsó percig attól rettegett, hogy mégsem megyek hozzá, mert nem elég „előkelő" nekem. Akkor én megfogadtam, hogy mindig kitartok. Tartozom a hűséggel valamennyiőjüknek. A munkámat kell itthagynom.

— Ülök a szobámban a hatalmas íróasztal előtt. Szép szabám van, besüt a nap. Nincs telefonom, névtábla sincs az ajtómon. Fél éve vagyok itt, de még főnököm sincs. Feladatom sem. Nyelveket tanulok, olvasgatok. Jó ez a névtelenség. Kérjek munkát? Belelestem már korábban itt a dolgokba, jobb nem tudni semmiről. Ha megszólalok, kitör a botrány. Miért én robbantsam ki? Hallgatok. Én örülök itt bent a csendnek, otthon örülnek a biztonágomnak. Annak, hogy időben érkezem haza. A beosztásomat a rangommal, végzettségemmel együtt újságolják az ismerősöknek. Mit várnak tőlem? Én vagyok a családban az első diplomás. Ükapámig visszamenőleg.

„...Képzésünk korszerűsítésének fontos részét jelentik az intenzív készségfejlesztő kiscsoportos foglalkozások”

Az oktató munka módszereinek további javítása érdekében november hó 25—26-án délután a különböző tanszékek oktatóinak bevonásával a tanácsteremben szimpoziumot tartottak az esettanulmányok, szerepjátékok oktatási-módszertani felhasználásáról.

A vitaindító előadásokat egyetemünknek Ford-ösztöndíjjal az Egyesült Államokban járt oktatói tartották.

Mint bevezető beszédében **Solymár Károly**, oktatási rektorhelyettesünk elmondta, az elkövetkezendő tanévekben

a hallgatók oktatásának középpontjába kell kerüljön az általános közgazdasági szemlélet kifejlesztése, a döntési terv növelése, az analitikus és szintetizáló tevékenység összhangjának elmélyítése.

A jelenlegi oktatási periódus megkívánja, hogy a különböző kiscsoportos készségfejlesztő tárgyaknak ne csak a számát növeljük, de a tanszékeknek az eddiginél szorosabb együttműködésével, módszertani és gyakorlati útmutatásával az esettanulmányos módszert az egész egyetemi oktatásban általánossá tegyük.

Az első tanulmány előadója, **Hoffmann Istvánné**, a Marketing kutatócsoport munkatársa, az *„Esetek, példák, játékok alkalmazásáról a felsőfokú közgazdászképzésben”* címmel tartott előadást. Tapasztalata és kutatásai szerint bebizonyosodott, hogy a III—IV—V. éves hallgatók elégedetlenségének és elbizonytalanodásának fő oka a gyakorlati ismeretek hiánya.

Úgy érzik, hogy a jól-rosszul megtanult anyag birtokában a gyakorlati életben kapott feladatot ellátni nem képesek.

Ezzel kapcsolatban a Harvard Business School érdekes módszert vezetett be elsőéves diákjainál (ez a mi III. évfolyamunknak felel meg): az első napon egy komplex, gazdasági, emberi, jogi, pénzügyi esettanulmány megoldása a feladat. A diákok döntő többsége — természetesen — nem tudja megoldani a felvetett problémát — ez túlzott önbizalmukat nagymértékben csökkenti — így sokkal lelkiismeretesebben látnak hozzá a félév során elvégzendő munkához. Ugyanezt a feladatot kapják a hallgatók a félév végén is, és az új ismeretekkel felvértezve, önmaguk is látják fejlődésüket. Véleménye szerint

ez a „hidegzuhany” hiányzik nálunk az oktatási év elején.

A MIT School of Management módszere matematikai modellekre épül. Ezek alapján a hallgató nem képes felismerni a tanult formulákat a gyakorlati életben — így nem ez a követendő példa. Az esettanulmányok alkalmazásánál, a valós helyzetek begyakorlásánál

az esetek valószínűsítése a központi feladat.

Nemes Ferenc, a szociológiai csoport vezetője az esetmódszer képzésbeni szerepét taglalta. Az egyetemi hallgatóknak igen rövid idő alatt kell elsajátítaniuk mindazt a tudásmennyiséget, amely a múltban halmozódott fel. A közgazdaságtudományi egyetemek célja, a cselekvőképesség kialakítása, a komplex problémák megoldása, az addigi ismeretek integrálásával és mobilizálásával.

A szakágazati képzésben az elméleti és módszertani előadások helyett a begyakorló foglalkozásoknak kell előtérbe kerülniük.

A tanulmányi idő első éveiben komplex példák kidolgozása segíti elő a későbbi esettanulmányok megoldását. A teljes esettanulmányok önálló megoldására csak akkor vállalkozhat a hallgató, ha a részfeladatok feldolgozásában már jártas. A probléma-megoldási készség fejlődését jól szemlélteti a grafikon is.

A tapasztalatok szerint a hallgatókat vonzza a valóságos esetek feldolgozása, mert gondolkodásra készteti őket, ugyanakkor a team-munka fontossága miatt csoportérzékennyé válnak.

Forgó Ferenc (matematika tanszék) olyan esettanulmányokkal foglalkozott, amelyeknél a döntések meghozatala esetleges következményeik kiértékelése kvantitatív (matematikai, statisztikai, számítástechnikai) módszereket igényel, ill. tesz lehetővé. Előadását az eset — esettanulmány — esetjáték definiálásával vezette be. Véleménye szerint

az eset egy közgazdasági szituációra vonatkozó információhalmaz. Az esettanulmány viszont az esetben leírt közgazdasági szituáció elemzése, az esetből a döntést igénylő problémák kiszűrése, ezekre tett javaslat és a döntések következményeinek mérlegelése. Az esetjáték olyan esettanulmány, amely a döntések sorozatát igényli,

és az n-dik szinten (időpontban) hozott döntés befolyásolja az n+1-ik szinten fennálló közgazdasági szituációt.

Az esettanulmányokat több szempontból is csoportosíthatjuk. A bonyolultsági fok szerint kis és komplex esettanulmányokat különböztethetünk meg. Az előbbiek az egyetemi oktatás korábbi szakaszaiban is alkalmazhatók, mert a hallgatók számos módszertani tárggyal már megismerkedtek, de konkrét közgazdasági ismereteik még hiányosak. Ezek használatát indokolja, hogy a módszertani tárgyak egy része (főleg a matematika) az absztrakció elég magas fokát igényli a hallgatóktól,

így fennáll annak a veszélye, hogy a hallgató tudatában az absztrakt és a konkrét között szakadék keletkezik.

A későbbi évfolyamokon a „kis” esettanulmányok jó alapul szolgálhatnak a komplex esetek vizsgálatához.

Ezek után Forgó elvtárs úgy a „kis” mint a komplex esettanulmány bemutatására konkrét példát ismertetett.

Tóth Tamás (külkereskedelmi tanszék) az esettanulmányos módszer problémaköréből az oktatók és hallgatók kapcsolatát emelte ki.

A tanítás történetének legújabb fázisában a tanulónak joga a témák, kurzusok, esetleg tanárok megválasztása is. A kérdés úgy merült fel, mit és milyen módszerrel kell tanítani. Az esettanulmányok nélkül elsikkad a realitás közelsége, de ezt a módszert nem szabad abszolutizálni. Véleménye szerint olyan esetre is fel kell készíteni a hallgatókat, amely még nem fordult elő a gyakorlati életben — így a fiktív esettanulmányokat sem szabad kizárni.

Felveti a kérdést: döntési vagy elemzési készségfejlesztő esettanulmányokat alkalmazzunk-e. A gazdasági élet „szabályainak” ismerete lényeges, de a hangsúly a gyakorlaton, a helyzetfelismerési készségen, a döntési képességen legyen.

Az esettanulmányokban a valóság hű adaptálására kell törekedni — példaként felhozta a **„borítékos esettanulmány”-t**, ahol a feladat mellé csak minimális információt biztosítanak. Az információk boritékozottak, amelyeket a hallgató csak jó kérdésfeltevéskor kap meg, hiszen

a gazdasági életben is csak az kap választ, aki jól kérkérdez.

Javasolta, hogy a konkrét kurzustémákat a gyakorlatvezetők állítsák össze (ajánlott lista alapján), így

a csoportok között színvonaltól, tudási szinttől függően kisebb eltérések is lehetnek

Viszont szigorú központi döntési kooperációt dolgozzanak ki. Beszélt arról is, hogy az esettanulmányok feldolgozása során a diák nemcsak a tanárral, de a diáktársakkal is interakcióba lép.

Nem szabad előfordulnia, hogy az esettanulmányok feldolgozásakor akár az oktató, akár a hallgató bármilyen okból érdektelen legyen.

Tanítani azt kell, ami a hallgató érdeke; tényleges érdekét bizonyítva vélt érdekével szemben.

A kétnapos szimpózium utolsó előadója **Zelkó Lajos** (politikai gazdaságtan tanszék) volt. Beszámolójában egy bonyolult *„Management Game” felhasználásáról*, a magyar viszonyok közé való átültetéséről beszélt.

Előadásának első részében szerkezeti áttekintést adott arról a komplex modellről, amelyet a New York Egyetemen 1967-óta oktatnak. Ennek az anyagnak jelentős új vonása, hogy üzletemberek bevonásával, „igazgatói tanácsok” kialakításával, önálló, az üzleti ötlettel foglalkozó újsággal élethűvé teszik.

Részletesen kifejtette a vezetésszimuláció helyét a közgazdasági képzésben és kísérletezésben. A módszer komplexitása lehetővé és szükségessé teszi a hallgatók összes, az oktatásban eddig szerzett ismereteinek alkalmazását, számos új ismeretet is tartalmaz számukra és a nappali tagozatos hallgatókat közelebb hozza a közgazdasági munka valóságos környezetéhez.

Az értékelést az oktatók, az igazgatói tanács tagjai és a diákok egymás tevékenységének kölcsönös elemzésével végzik.

A jegyek átlaga egy-egy csoportnál függ attól is, hogy a vállalat a versenyben milyen helyezést ért el,

kimondatlanul ugyan, a vezetésben viselt funkció sem közömbös („véletlenül” mindig az igazgatók kapják a legjobb jegyeket).

Zelkó Lajos felvázolta az anyag hazai adaptálásához szükséges változtatásokat is.

A legnehezebb problémát a reálisnak nevezhető szocialista feltételek létrehozása jelenti. Javaslatokat tett a szervezeti felépítésre, melybe makroszakos hallgatókat is bevonnak. Továbbfejlesztett változatban népgazdasági szintű kisérletezés eszköze is lehet.

Az előadások után élénk vita bontakozott ki, amelyben a tanszékek képviselői a saját oktatási tapasztalataikat mondták el, és a szimpóziumon kapott anyag birtokában a vita folytatását határozták el.

Lapath Éva — Muth Zsuzsa

EGY KORMÁNYHATÁROZATRÓL...

Tizenkét megye, valamint Budapest és Szeged területén 102 középiskolai, 50 egyetemi, illetve főiskolai kollégiumban folytatott vizsgálatot a KNEB egy munkabizottsága Orosz László, egyetemünk gazdasági főigazgatója vezetésével. A cél megállapítani, hogy a diákszociális intézmények és juttatások hogyan töltik be szerepüket a diákok ellátásában, a tanulmányi felkészülésben, valamint a kulturális-nevelési lehetőségek megteremtésében.

A vizsgálatban pedagógusok mellett különböző szakemberek (KÖJÁL-osok, építészeti, élelmezési, pénzügyi stb. szakemberek) is részt vettek. A kiosztott és megválaszolt 1385 (középiskolai, illetve 1082 (főiskolai, egyetemi) interjúkérdőíven a diákok véleménye is hangot kapott.

A munkabizottság azt tapasztalta, a szociális juttatások terén az utóbbi években, sőt évtizedben az oktatás középszintje háttérbe szorult a felsővel szemben. 1960—70 között a középiskolások száma 50%-kal (80 000-rel) nőtt, ugyanakkor a kollégiumi férőhelyek száma csak 7,9%-kal. Ez az oka annak, hogy még az új kollégiumokban sem tudják az építészetileg és közegészségügyileg előírt normákat tartani (90%-ban emeletes ágy van, 46% alszik 10—16 főnél nagyobb létszámú hálóhelyiségben. Érdekes ezekhez az adatokhoz mérni azt a tényt, hogy a középiskolások interjúkérdőívén arra a kérdésre, hogy „milyennek tartja az elhelyezés körülményeit”: 80% válaszolt „jó”-val). Mindezek mellett jócskán nagyobb a szülői térítés a középiskolásoknál (25%), mint egyetemisták, főiskolások esetében (19%). Hogy ennek ellenére a maga mostoha körülményeivel is milyen sokat jelent a középiskolai kollégium, azt jól érzékelteti néhány számadat: 100 kollégiumban lakó fizikai dolgozó gyermeke közül 24 kerül felsőoktatási intézménybe, a nem kollégisták közül 18 fő (25%-kal keveseb).

A vizsgálat (csak gyéren idéztünk belőle, anyaga egy vaskos dosszié) legfontosabb megállapításai a kormány elé kerültek. Helyt kaptak az Országos Ifjúságpolitikai és Oktatási Tanács által a kormány elé terjesztett fizikai dolgozók gyermekeinek segítését célzó előterjesztésben. Ily módon hozzájárultak az 1045/1971. számú, a fizikai dolgozók gyermekei továbbtanulásának segítéséről szóló kormányhatározat megszületéséhez.

„A kormány szükségesnek tartja, hogy a további segítés fő színtere az általános iskola felső tagozata és a középiskola legyen, különös tekintettel a kollégiumi ellátás javitására és a középikolai továbbtanulást szolgáló ösztöndíjak alapítására.”

Továbbiakban: részletezve a tennivalók, és feltüntetve a megvalósításért felelős személyek, szervek.

— n —

A. Jurij Konsztantyinov:

A szocialista országok Beruházási Bankja

A PÉNZÜGYI KERET BIZTOSÍTÁSA. Milyen funkciókat kell betöltenie a Banknak? Erre a kérdésre *Jurij Konsztantyinov*, a közgazdasági tudományok doktora a következőket válaszolta:

— A Nemzetközi Beruházási Bank tulajdonképpen a KGST-országok új hitelintézete. Fő funkciója, hogy ezekben az országokban a beruházásokhoz biztosítsa a pénzügyi kereteket. Jelenlegi tagjai: Bulgária, Magyarország, az NDK, Mongólia, Lengyelország Románia, a Szovjetunió és Csehszlovákia.

A GAZDASÁGI INTEGRÁCIÓ FEJLESZTÉSE. A pénzintézet azért alakult meg, hogy továbbfejlessze a szocialista gazdasági integrációt, és a népgazdasági tervek koordinálása, a termelési szakosodás és kooperáció bővítése révén átfogóbbá tegye a szocialista országok együttműködését a termelés terén. Fő feladata, hogy hosszú- és rövidlejáratú (15 és 5 év) hiteleket biztosítson elsőorban a nemzetközi szocialista munkamegosztással kapcsolatos intézkedések végrehajtására. Ilyenek: a termelés szakosítása és a kooperálás, a közös érdekű nyersanyag- és fűtőanyagbázisok bővítése, a kölcsönös érdekeket képező létesítmények építése, továbbá olyan építkezések biztosítása, amelyek előmozdítják a tagállamok nemzetgazdaságának fejlődését, és más, a bank tanácsa által meghatározott célfeladatok. A bank tehát fontos eszköz abban, hogy gyakorlatilag megvalósuljanak a szocialista gazdasági integráció céljai; gyorsan növekedjenek a tagállamok termelőerői, elérjék a lehető legmagasabb tudományos szintet, növelhető legyen a társadalmi termelés hatékonysága, végül pedig biztosítsák a győzelmet a tőkés világgal folytatott gazdasági versenyben, és megszilárdítsák a KGST-országok védelmi erejét.

MAGASABB SZINTEN. Az új bank úgy mozdítja elő a termelőerők és a termelés állandó korszerűsítését, hogy teljes egészében tekintetbe veszi a mai tudományos és műszaki forradalom minden követelményét. Ennek megfelelően a bank tehát azoknak a létesítményeknek nyújt hitelt, amelyek megfelelnek a legmagasabb tudományos és műszaki szintnek, s ennélfogva csekély ráfordítással jó minőségű terméket gyártanak.

A nyersanyag- és tüzelőanyag-termeléssel összefüggő létesítmények közös építésének hitelezése növeli a kölcsönös nyersanyagszállításokat a KGST-n belül. A bank, miután továbbfejleszti a termelés államközi szakosítását és kooperálását, egyben bőven ellátja a nemzetközi szocialista piacot olyan berendezésekkel, gépekkel és anyagokkal, amelyekre a KGST-országoknak szüksége van.

AZ INDULÓ TŐKE ÉS A KÜLÖNALAPOK. A bank a következő pénzeszközökkel rendelkezik: a tagok bizonyos összegeket befizetnek a bank induló tőkéjébe, a hitelezésben érdekelt országok meghatározott összeget fizetnek a bank különalapjaiba. Ide sorolhatók a tagországoktól levont összegek, valamint a nemzetközi valutapiacból befolyt pénzeszközök. Végül, a nyereség egy része befolyik a tartaléktőkébe és a saját különalapokba. Az induló tőke 1052,6 millió transzferábilis rubel. Ennek 70 százaléka kollektív valuta, 30 százaléka pedig szabadon váltható valuta vagy arany. A tagállamok a kölcsönös áruforgalom mindenkori exportterjedelme arányában fizetnek be az indulótőkébe. Ezenkívül a bank létesíthet pénzalapokat a rövid- és hosszúlejáratú hitelrendszerek fejlesztésére. Ezeknek az alapoknak az a célja, hogy elősegítsék a kölcsönös gazdasági együttműködés bővítését és szilárdítását, a tartalékok beruházásokra történő koncentrálását.

A HITEL FOLYÓSÍTÁSA. Hitel folyósítható bármely erre hivatalosan felhatalmazott banknak, gazdasági szervezetnek és vállalatnak a bank tagállamában, a tagállamok nemzetközi szervezeteinek és vállalatainak, valamint más országok bankjainak és gazdasági szervezeteinek.

A hitelért a bank kamatot számít. A transzferábilis rubelben nyújtott hitelért — a szabályok értelmében — a bank évi 4—6 százalékot számít fel, míg a szabadon váltható valutában nyújtott hitelért a nemzetközi valutapiacokon használatos kamatlábak szerinti százalékot számítja fel.

BELÉPÉS, KILÉPÉS. A bank szolgálatait egy harmadik állam is igénybe veheti, — sőt, bármely ország is tagja lehet. A bank tanácsa előtt hivatalosan ki kell jelentenie, hogy egyetért tevékenységével és elveivel, és vállalja a megállapodásból és a szervezeti szabályzatból adódó kötelezettségeket. Másrészt minden tag kiléphet a bankból, ha hat hónappal korábban értesíti erről a szándékáról a bank tanácsát.

BANKÜGYLETEK. A csatlakozásnak azonban más formái is vannak, hiszen a bank a szokásos tevékenységgel is foglalkozik: transzferábilis rubelben, nemzeti valutában és szabadon váltható valutában hitel- és kölcsönügyleteket bonyolít le, betéteket fogad el. Ideiglenesen szabad eszközöket helyez el, valutát, aranyat és értékpapírokat vásárol és elad. A tagállamok érdekeinek megfelelően együttműködik a KGST-szervekkel, a nemzetközi gazdasági együttműködési bankkal, valamint a KGST-országok más gazdasági szervezeteivel.

A Nemzetközi Beruházási Bank olyan jogi személy, amely vagyonilag teljes felelősséget vállal valamennyi kötelezettségéért. Nem felelős viszont a tagok kötelezettségeiért épp úgy, ahogyan azok sem felelősek a bank kötelezettségeiért.

ELVI KÉRDÉSBEN EGYHANGÚ DÖNTÉS. Elvi kérdésekben csak egyhangú döntés hozható. Más kérdésekben háromnegyedes szavattöbbség szükséges. A bank tanácsa csak akkor határozatképes, ha ülésén a tagság háromnegyed része képviselve van.

Az új bank gyakorlati tevékenységében egyelőre csak az első lépésnél tart; 1971 januárjában a tagállamok befizették az első járulékukat az indulótőkébe. Összesen 138,3 millió transzferábilis rubel folyt be, ebből 55,1 millió szabadon átváltható valutának megfelelő transzferábilis rubel. Az indulótőke 83,4 százalékát a szocialista országok bankjaiban, 16,6 százalékát pedig tőkés bankokban helyezték el. A bank üzleti kapcsolatra lépett a gazdasági együttműködés nemzetközi bankjával, a szocialista országok nemzeti bankjaival, valamint számos tőkés nagybankkal.

AZ IKARUSZ.. Ez év áprilisában a bank öt kérvényt kapott transzferábilis valutában folyósítható hitelre. A bank szakértői abból a szempontból tanulmányozták ezeket a kérvényeket, hogy a hitelfelhasználási körülmények megfelelnek-e a feltételezett műszaki és gazdasági mutatóknak, a hasonló ágazatú vállalatfejlesztés korszerű szintjének, és biztosítva látszik-e a tervezett létesítmény gazdasági hatékonysága. A hitelező adatai szerint a magyarországi Ikarusz-gyár rekonstrukciója, amire a hitelt kérik, lehetővé teszi az autóbuszgyártás jelentős bővítését. Ugyanakkor ez előmozdítja az autóbuszok szocialista exportjának növelését. A növekedés 1975-re eléri az össztermelés 87 százalékát. Emellett jelentősen javul az autóbuszok minősége is. A rekonstrukció után a termelés gépesítésének szintje 82 százalékra emelkedik. A bank tanácsa ez év júniusában jóváhagyta azt a létesítménylistát, amelyre hitelt folyósítanak.

240 PERC VETÉLKEDŐ

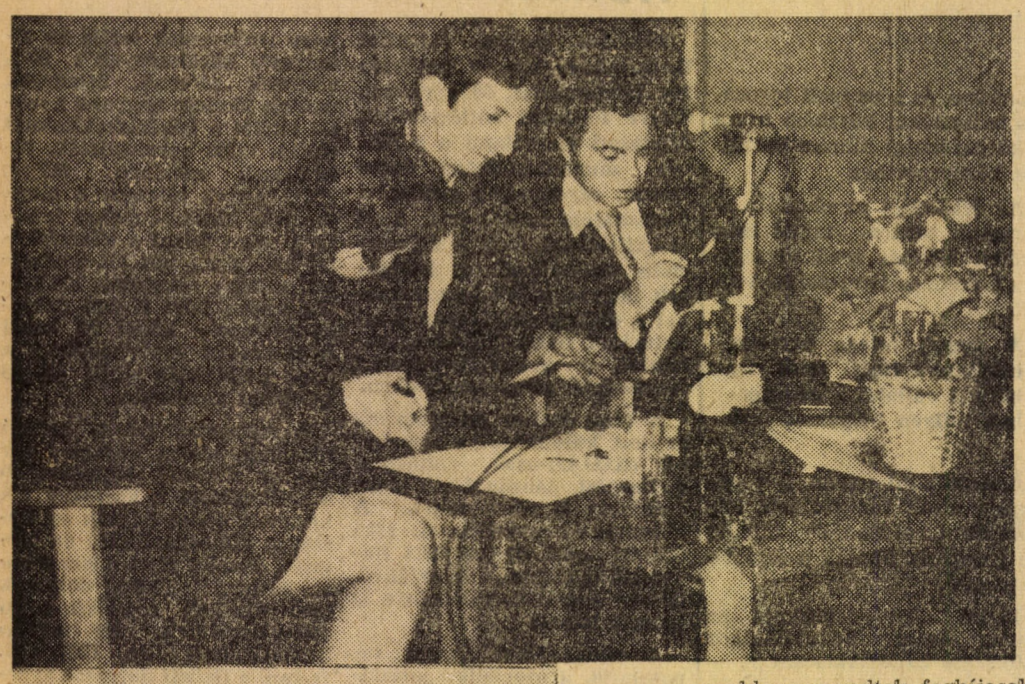

Van, aki csak COLÁT nyert... Bajusz K. fotói

A kérdések nehezek, a hangulat előbb elfogódott, úgy 9 óra felé már remek. A forma hagyományos: vetélkedő. A tartalom új: saját, leendő szakmánk. Idő: december 7-e, Kongresszusi Hét.

Az aulában csak a hátsó sarokban maradtak foghíjasak a széksorok. 250—300-an drukkolták végig a versenyt. Végig, mert az este 3/4 11-kor nagy tapssal záródó vetélkedőről alig-alig indultak haza korábban.

A három kar drukkereinek fődíját — a hordó sört — a kereskedelmi kar nyerte.

(Talán ők, sikeresebben fogták le a más karos jelentkezőket a számlázásnál.) Bár a résztvevők nagy csalódására a csapraverést elhalasztották, a sör reménye felélénkítette a fáradókat.

A tíz fordulót ötletesen, gyakorlottan Nagy Sándor vezette. A rangos egyetemi zsüri elnökének tisztét Szabó Kálmán rektor vállalta.

A zsüri döntéseit ritkán kísérte — akkor is enyhe „nemtetszik" morajlás, amivel az egyes karok szurkolói — inkább kötelességérzetből, mint meggyőző ellenvélemények — próbáltak csapatuk számára több pontot szerezni.

A három fős csapatok végig jól álltak a versenyt, s négyötpontos különbségekkel kezdtek egy-egy fordulót. A fél, vagy ötperces gondolkodási idő után a politikai totó; a szinte valamennyi egyetemi tantárgyból feltett kérdésekre kimerítő, szellemes válaszok érkeztek. Az ÁKM mérlegek típusait, a költséggörbék alakulását vagy éppen a demokrácia fogalmának szakszerű értelmezését kellett válaszukban megadniuk. Tesztlapokon, a szellemi totó, dupla vagy semmi formájában.

A közönség versenyzőkedvét felkelteni nem volt könnyű. A tábla csokoládék, majd a zsüri által felajánlott bontatlan Colák nehezen törték meg a jeget. De a hallgatóság sem maradt ki a hangulatkeltésből.

Arra a kérdésre; „hogyan magyarázza a munkaértékelmélet alapján azt, hogy a libamáj ára a libaháj tízszerese?" — a válaszadó szakszerűen szögezte le: „az nem olyan egyszerű, hogy az ember elkezd foglalkozni a libával, mert ahhoz előképzettség kell..."

A végső fordulóban a szinte négy órán át vezető általános kari „team" holtversenyben (66—66 pont) állt első helyen a kereskedelmi karral.

Egy végső kérdésre adott jó válaszával, a kereskedelmisek csapata nagy üdvrivalgások közt győzött. Ábrahám Ágota, Nógrádi György és Vajda László mennek a tíznapos külföldi útra, a vetélkedő győzteseinek jutalmaként.

A második helyezett általános kar 66 pontot szerzett, nyert háromezer forintot — a harmadik az ipari kar 57 pontjával, 1500 forintot kapott.

—kék—

Bakonyi Péter

Felszólalásra készülve a kongresszus előtt:

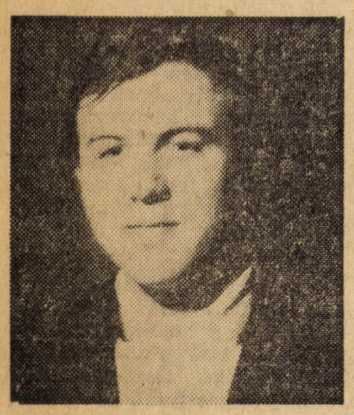

Németh György egyetemünk KISZ-titkára

... a lényeg az *alapszervi munka.* Ebben várunk segítséget a KISZ Budapesti Bizottságától és a KB-tól is. Módszertani útmutatót, anyagot. Arra volna szükség, hogy a vezetők munkájának elbírálásakor azt vizsgáljuk, hogy az adott szituációkban mit tudnak átadni a magasabb szinten már elvileg letisztázottakból.

... és aztán itt van az akciók kérdése. Eddig is indult megalapozott, tartalmas akció, mint például a Studium Generále vagy a tv-mozgalom. De olyan is volt jó néhány, amely *meghirdetésekor nem tisztázta konkrét célját.* Elvont jelszavakkal (Diákok a IV. ötéves tervért) mi sem tudtunk mit kezdeni. *Nem akciódömpinget* várunk, *hanem megalapozott, megfelelően konkretizált megmozdulásokat, magyarázatokkal és miértekkel-...*

... és mint ahogy az egyes emberek képzését, fejlődését sem lehet számokkal kifejezni, szeretnénk azt is elérni, hogy *munkánk értékelése ne számok (létszám) alapján, hanem tartalmi tényezők figyelembevételével* történjék. Arányos elbírálást várunk...

...én nem készülök előre hozzászólásra, de a fenti kérdésekben mindenesetre érdemi döntést várok a kongresszustól...

Nagy Sándor egyetemünk KISZ-agit.-prop. titkára:

... és *feladatunk a politikai nevelőmunka,* de semmi esetre sem egyedül az. Ezt kellene tudatosítanunk. S azt, hogy ugyanilyen fontos feladatunk az, hogy biztosítsuk: a fiatalok olyan munkát végezzenek, amelyet felkészültségük, képességük determinál. A társadalom nem mondhat le arról a többletről, amely, mint friss szaktudás, fiatal erő van mibennünk. Ha *úgy tetszik, mint sajátos tényezővel, gazdálkodjunk a fiatalság lendületével, mobilizálhatóságával, fogékonyságával is.* Lerövidíteni a gyakorlatig meglévő „átfutási időt". *Takarékoskodni a szellemi beruházások megtérülési idejével.* Ez nem egyszerűen munkahelyi érdekvédelem. *Ez politikai kérdés...*

... és miután biztosítottuk az érdekvédelmi munkába való mielőbbi bekapcsolódást, a jogokat, jogainkat is az elvégzett munkán keresztül kell érvényesíteni. Ebben érzem az Ifjúsági törvény lényegét...

... és mindenütt és mindenben fiatalosabb módszerek kellenek. A vezetés stílusát közelíteni kell a fiatalok igényeihez, a közvetlen életkori sajátosságokra is tekintettel. *Ne legyenek a vezetők olyan „bölcsen" megfontoltak, mint a hatvanévesek.* Nekünk „előreszaladni", kezdeményezni kell.

Stafira Zsuzsa, a KISZ-vb. érdekvédelmi felelőse:

... és az alapjaiban bevált ösztöndíjrendszer nem sikeres vonásait felül kell vizsgálni. *A kategóriák merevek, elvontak, nem eléggé differenciálnak.* (1500 forintnál megáll, lent pedig torlódik.) Nem egyértelmű és igazságos a házaspárok besorolása sem. Talán fel kellene emelni az első kategória határait 8—900 Ft-ig, az eddigi felsőnél pedig jóval túllépni...

... *és alacsonyak a társadalmi ösztöndíjak is. Mondhatni, nem ösztönöznek eléggé.* A tanulmányi ösztöndíj 3—3,51-ig adható. De milyen keretből? Lefaragni a magasabbakból? A szociális segélykeret sem kielégítő. Ellentmondást érzek: minden erőnkkel pártoljuk a munkásparaszt fiatalok továbbtanulását, de közben a segélykeret szintje nem emelkedik...

... *és a neve Budapesti Munkairoda lenne. Ez az intézmény fogná össze az egyetemi és főiskolás fiatalok szünidei és tanév alatti ideiglenes, idényjellegű munkavállalásait.* A vállalat bejelentené munkásigényeit, a központosított hivatal pedig kiközvetítené a fiatalokhoz.

... és e kérdések az egyetemi szekció problémái. Mi, mind a négyen ennek a munkájában fogunk részt venni. Ott szeretnék róluk beszélni...

Domány András, az I. évfolyam KISZ-felelőse:

... *és érdekeltség, informáltság, demokrácia.* A döntéshez mindhárom elengedhetetlen. Az első — úgy hiszem — többségünknél megvan. Szívesen, érdeklődéssel csináljuk. A második már nem teljesen. Világosan, őszintén kellene megmutatni, hogy nem olyan egyszerű és egyértelmű a döntés születése. *Hogy emberközelbe kerüljenek a vezetők. Ugyanakkor javasolni szeretném egy olvasóterem létrehozását, ahol a különböző szintű vezetők megkaphatnák például a KB összes határozatait.* A harmadik tényezőt vizsgálva sem lehetünk elégedettek. A különböző szervek munkájában gyakorlati lehetőséget kell teremteni a tényleges döntéshez, tehát ne a már összeállított anyag elfogadásáról legyen csak szó. *Itt nálunk például a KISZ-bizottsági tagok ezután mindig információkat fognak kapni a vb anyagáról...*

... és nem látni azt, hogy a politikai tömegszervezet problémája és a rétegmunka egymásnak nem ellentmondó fogalmak — szűklátókörűség. *Éppen ez a differenciálás teszi egységessé a szervezetet, végső eredményét tekintve!* A tervezésben, feladatok kitűzésében, irányításban az egyes rétegeknek önállóságra van szükségük. Vezető szervek elé döntésre a rétegtanácsok véleményezése nélkül ne kerüljön semmilyen anyag!

KINCSES GYÖRGY:

Ajánlás karácsonykor

A fekete ég összeért a földdel. A havon körös-körül fodrok és hullámok, tölcsér alakú szakadékok, süppedések, valóságos hófészkek alakultak. A baljóslatúan fütyülő szél harsogva pásztázta, tépte, mint hatalmas gereblye az egész vidéket. Kemény volt a fagy. A szíve és lelke borzongott az egész természetnek. Sehol senki és semmi. Néhol elmosódottan fantasztikus alakok tűntek fel. Lehet, hogy magányos fenyők jégcsipkés árnyképe — lehet, hogy ásító ágyúk és szuronyok erdeje, de lehet az is, hogy ember. Magányos, kivert, bolyongó ember, aki tapossa, gyúrja a havat — át az éjszakán —, bele a reggelbe.

Elfordította a fejét, szemét fáradtan hunyta le. Elkínzott, agyongyötört karjai úgy lógtak, mint két korhadt, törött karó, melyek nem is hozzá tartoznak... Szinte észre sem vette őket. Barna, egykor melegfényű, hullámos haja csapzottan hullt magas homlokára. A fiatal, szinte kisfiú test — húszéves volt — furcsán megfeszült, mint felajzott íj, és eltűnt belőle a bénító fáradtság. Lehunyt szemei előtt lepergett élete, a kőhidai börtön falai eltüntek a semmibe...

Csak egy villanás, öreg, pipázó nagyapja, testvérei, tanoncévei, majd egy már régen elfelejtett lány arca... Hirtelen magát látta, amint friss csapásokkal szeli át a kék Dunát, szinte testén érezte a lágy, forró horányi homokot, látta a fiúkat, a Magdolna utcai kis étkezőt, komoly, cserzett arcú férfiak hajoltak hozzá közel — égett az egész lelke: a feladat a következő..."

Érezte a fasiszta csizmák patkós sarkát az ujjain, mellén, orrát marta a pisztolyból felcsapó lőporfüst, újra tüzelt teste és lelke, újra eszébe villant az elhibázott lépés — nem volt elég óvatos, szinte testet öltött a hiba, fogta, markolta kezével, megragadta — tovább nem engedi, senki sem fog lebukni...

Váratlanul felnevetett, mert a mama készítette vasárnapi piros, savanyú káposzta és csak a neki, a legkisebbnek dugdosott alma ízét érezte szájában, és tudta, hogy többet ilyent már nem eszik. Reggelre vége, kivégzik mindhármukat. Karácsony előtt búcsút mond az életnek, pedig már mindenütt égnek a tüzek. Tudja, hisz tegnap vagy tegnapelőtt jött a hír titkos útján, ütemes koppanásait a falon át most is hallja — az oroszok elfoglalták Székesfehérvárt! Tarts ki, tarts ki!...

Látta Juliskát, amint ájultan összeroskadt, amikor megtudta, hogy kivégzik, és fájt nagyon a szíve; ő már nem fogja megismerni a fiát, mert biztosan fiú lesz, akit asszonya ott hord a szíve alatt. Egy könnycsepp csurrant ki a szeme sarkán, és eltűnt cserepes ajkai között. — És felvillant benne, vajon mit hord magában a föld tüzes mélye, hová folyik az idő tüzes folyója, mit pusztít el maga előtt útjából, és vajon forrósága hogyan termékenyíti meg a földet, a munkát, az embert? — Hogyan? Vajon az ő tüze, lelkének tüze is lobog-e benne? És látta magát mint élőt, látta a jövőt, és az élő Robi beszélgetni kezdett azzal, ki már holnap nem él!

Nincs jogod meghalni! — kezdte. Segítened kell nekem! Nem tudom, mit csinálják, így elvesztem a múltam. Most vagyok, de hogyan lettem? Hogyan éljek? Mondd meg, te tudod, hisz értünk voltál! Halljam, beszélj!

Nevetséges — válaszolta —, azt hiszed, hogy nekem vagy nekünk mindegy az, hogy süt-e a nap fölöttnük vagy nem? Bizony, pajtás, nem mindegy az, hogy miképp élünk. Mert mit éltem én, és a hozzám hasonlók? Mert mihez volt jogom? Jogom volt kiáltani, hogy hé, megálljunk! Nincs mit ennem holnap! — mondhattam akár én, akár más — nem ordítva — csak egészen halkan! — „Uram, magának úgyis sok van, adjon pénzt kabátra, hogy ne fázzam!" Ordíthattam vagy suttoghattam a szégyentől... Csontunk, lelkünk összetörték. S én azt hittem: ez a rend, a rend, ennek így kell lenni. Itt belül lázongott, verdesett szívem, mint szárnyaszegett madár.

— Hát érted? Igen, mindamellett szeretem az életet, szeretem benne azt a kis jót, amit sikerült megszereznem: a Duna csillogó vizét, a part forró homokját, a kirándulóhelyeket, boldog voltam, — égig érő boldogsággal —, amikor szerelmes lettem..., de bolond fejjel azt mondogattam magamban gyakran: „Most szerencséd volt Robi! Azonban jól vigyázz!" Később azonban, nem is soká, rájöttem arra, jogom és jogunk van a naphoz, a meleg kabáthoz, az öleléshez, a szerszám vasához, a kenyérhez, igen, jogunk van az élethez, semmi sem vágyálom! ... És mi — égünk érted; a múltat égetjük. Ezért éltem én, s neked ezért kell jól sáfárkodnod az élettel, hogy lobogj, lángolj te is a többiekkel, tápláld a tüzet.

— Értelek — felelt csendesen, ki a jövőben élt —, de akkor miért sírtál az előbb? Sajnálod az életed? Miért? Még a tiéd, s ha beszélsz, bizton meghagyják neked.

— Hallgass! Nem leszek áruló. Fáj, nagyon fáj elbukni a küszöbön... De mi bennetek élünk tovább! Érted, drága pajtás! Értitek!...

Hirtelen megriadt. A szürke falak megint körülzárták. Megkínzott ujjaival homlokához nyúlt. Közeledő bakancsok koppantak a folyosón. Elindult. Kisfiús teste megfeszült, mint a megpattanni készülő, felajzott íj. Szíve hevesen lüktetett, de szilárdan lépett. Az udvar havas falánál állt, csendesen intett két társának, Barnának és Pistának.

A fekete ég összeért a fekete földdel, de a zord fagy olvadni kezdett. Hajnalodott, eltűnt a homály, körröskörül világosodott már az ég és a föld... Tüzek égtek mindenütt...

Huszonhét éve, hogy karácsony előestéjén, Bajcsy-Zsilinszky Endrével együtt, a nyilasok Sopronkőhidán kivégezték a három ifjú kommunista harcost: Pataki Istvánt, Pesti Barnabást és Kreutz Róbertet.

Szép lányok, ne sírjatok!? II. rész

ZSEMBERY ÁGNES: „Mivel magyarázható a lányok tartózkodása a közélettől?"

— Valóban: a lányok tartózkodnak a közélettől. Úgy érzik, egy szélesebb körű szerepléssel többet kockáztatnak, mint fiúkollégáik. Hiúság? El akarják kerülni azt, hogy viszszatetszést keltsen egy-egy hozzászólásuk, megmozdulásuk. És nem minden ok nélkül félnek ettől. Mert a fiúk, de különösen a lánykollégák, nemcsak mi, agrárosok, sokkal kritikusabban figyelik egy lány szereplését, mint egy fiúét.

— A lányoknak nincs elég gyakorlatuk, nem ismerik a vezetés módszertanát. Az előzetes elképzelések megfogalmazása — ha hangosan kell közölni — náluk bátortalanabb. És nem győzöm hangsúlyozni: élesebb kritikának vannak kitéve, holott talán érzékenyebbek a kritikára. (Lelkiismereti problémát csinálnak belőle.)

— És még egy apróság:

a lányok elfoglaltabbak. Hagyják, hogy egyetemen belül és kívül egyaránt, dologgal bízzák meg őket. Ezért vagy elvesznek a részletekben, vagy inkább visszahúzódnak a közéleti szerepléstől, mert vagy hivatottság nélkülinek, vagy többre hivatottnak érzik magukat.

— A legtöbb lány közéleti szereplése, köztük a magamé is, sokkal rögösebb, mint a fiúké. Akarjuk az emancipációnkat, de megvalósításában sokszor saját magunkat akadályozzuk.

— Ha végiggondolom, az egyenjogúság csak akkor valósul meg az emberekben (a lányokban), ha egy kicsit saját személyiségünket is megváltoztatjuk. Ez viszont nagyon nehéz. Önmagunkkal, környezetünkkel is meg kell küzdenünk. De, szerintem éppen ez teszi értelmessé és érdekessé az egészet...

KELEMEN JUDIT 1967-ben érettségizett. Három évig dolgozott. 1970-ben nyert felvételt egyetemünk esti tagozatára. Másodéves — átkérte magát a nappali tagozatra. Tanárszakos. „Múltjáról" még csak annyit: munkahelyén két évig volt KISZ-titkár. Párttag.

— Véleményem szerint a nőkben is megvan az aktivitás, az ambíció a közéleti szerepléshez, azonban

elsősorban a férfiak akadályozzák annak kibontakozását. Bizonyos fokig még mindig azt akarják rákényszeríteni a nőkre, ragaszkodnak a nők hagyományos szerepéhez és terheihez, a „csupán gyengéd társ", a „túlhajszolt férfi menedéke" politikához.

Így a nők, vállalva a nőiesség egyoldalú mítoszát, úgy érzik, nincs helyük a közéletben. A fiúk szeretnek parancsolgatni, szervezni, azonban a lányok a tényleges végrehajtók.

— Még annyit: a lányok többsége, elveszve a passzívság útvesztőiben, a gyakorlati életben a küzdelem és a tettekkel való bizonyítás vállalása helyett a férfi, a család fedezékébe menekül.

HITESY ÁGNES: — Külkeres vagyok. Mint nő, kicsit bizonytalanul nézek a jövőm felé. De ha választanom kellene a család és a közélet között — pillanatnyilag — az utóbbit választanám...

— Mit teszel saját közéleti szereplésed érdekében?

— ... A magam békés útját járva próbálom elérni céljaimat. Nem akarok bántani senkit, terveim elérésében nem ismerem a „vért", a könyöklést. Egyszerűen tettekkel akarok bizonyítani.

— Abban az esetben, ha most éppen szavaznom és választanom kellene egy azonos képességű fiú és lány között, talán én is a fiút választanám.

A fiúk sokkal nagyobb objektivitással tudnak vezetni. A lányok félnek, leginkább egymástól félnek, féltékenyek, irigyek egymásra.

Közéleti szereplésük során szinte saját egzisztenciájukat kockáztatják, félnek mások „véleményének" keresztttüzébe kerülni.

— A női egyenjogúsághoz a lehetőségeink már kialakulóban vannak, de ahhoz, hogy el is érjük, nem egymás ellen, hanem egymásért kellene harcolnunk...

Vita

DEMCSÁK ÁGNES: — Mindeddig eszembe sem jutott csodálkozni azon, hogy miért fiú ül nálunk az I. évfolyam titkári székében, hogy miért fiúk igazítanak útba a KISZ-bizottságon, s miért Jánoshoz kell fordulnom a kollégiumban, s nem Évához, ha a DB titkárát keresem. KOCSI MARGIT cikke, a „Szép lányok, ne sírjatok!" — rádöbbentett egy ellentmondásra, mégpedig arra, amely a lányok tapasztalható létszámbeli túlsúlya és a vezető pozíciókból való „mellőzöttsége" között rejlik. Kétségtelen az, hogy a női egyenjogúság létezik, s minden előnyével élvezhető, kihasználható lenne, de a gyakorlat, az említett cikkben közölt adatok egyáltalán nem igazolják ezt.

— Amikor csoporttársaimat faggattam erről, ezt válaszolták: „A fiúk általánosságban okosabbak, jobb a felfogóképességük, és akár elismeri valaki, akár nem — állítom —, hogy a lányoknál alkalmasabbak a vezetésre.

Mert azt el tudom képzelni, hogy pl. 5 lánynak fiú vezetője legyen, de hogy 5 fiúnak egy lány parancsoljon, az lehetetlenség."

Hát így állunk a tradíciók dolgában, amelyeket még nem tudtunk eltörölni, amelyek most is közöttünk élnek. Vajon mire alapozhatta ezeket a gondolatokat a véleményt mondó? Az első mondatára gondolok, akkor eszembe jut valami: akár a Studium Generále-s, akár az egyetemi állami csoportomat vizsgálom, meg kell állapítanom, hogy a fiúk határozottabbak, mozgékonyabbak, jobb tanulók s talán határozottabbak is, mint a lányok. Második mondatát nagyon sokan kifogásolták, a vélemények megoszlottak.

Bárkit is faggattam arról, hogy miért alkalmasabbak a fiúk a vezetésre, megrándították a vállukat és elintézték egy „csak"-kal, márpedig ez nem elég.

(Következő számunkban folytatjuk.)

PEST-BUDAI VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT
BUDAPEST I., FORTUNA UTCA 4.
Egyszámlaszám: MNB 217-10522
TELEFON: Központ 160—010
Igazgató: 360—788
Főkönyvelő: 360—781
Termelés: 360—733

Iktatószám: III/T/A 112/71.
Előadó: Lengyel/Szné
Tárgy:

Budapest, 1971 december 1.

Közgazdász Szerkesztősége

Budapest, IX.,

Dimitrov tér 8.

A Közgazdász 1971. november 11-i számában megjelent "Örökzöld témánk a menza" c cikkében foglalkoznak az étterem üzemeltetésével kapcsolatos problémákkal. Az ott felvetett hiányosságok megszüntetésére az alábbi intézkedéseket tettük:

1./ Intézkedtünk, hogy az a la carte ételeknél az árak kiírása rendszeresen megtörténjék.

2./ Vállalatunk zöldáru és egyéb beszerzéseinek tekintélyes részénél igyekszik felkutatni a legelőnyösebb forrásokat. Az árukat ott szerezzük be, ahol mennyiségi igényeinket ki tudják elégíteni, minőségileg a legjobb, és szállítási feltételek szempontjából a legelőnyösebb.

Ahol ez a négy feltétel találkozik onnan vásároljuk az árut. Például az éves tojásszükségletünk 2/3 részét állami gazdaságokból biztositjuk. Így többek között a Közgazdaságtudomány Egyetem éttermének tojásszükségletét is a Városföldi Állami Gazdaságtól szerezzük be, éves átlagáron.

3./ Az üzletvezetőnk és konyhafőnökünk figyelmét felhivtuk, hogy az adagolás egyenletességére nagyobb gondot forditson.

4./ Vállalatunk tárgyalásokat folytatott az étkezési jegyeket előállító nyomdával és olyan igéreteket kaptunk, hogy a januári a la carte jegyeket már bontva fogják szállitani.

5./ A mozgatható korlátot vállalatunk december 5-ig elkészíti és beállitja.

Vállalatunk fontos feladatának tartja az egyetemi hallgatók ellátásának javitását. Ezért a szolgáltatási szinvonal javitására programot állitottunk össze, melyet mind a Belkereskedelmi, mind a Művelődésügyi Minisztérium támogat.

Ennek keretében az étterem és büfé fejlesztésére kb. 2,5 millió Ft-ot kivánunk az Egyetemmel egyetértésben és támogatásával forditani. Ebből többek között automatákat is beállitunk a kávé és szörp kiszolgálás meggyorsitására.

/Willy Gyula/ /Lengyel József/
árufőcsoport.v. term. és ért.ov.

★

Örülünk a gyors és egyértelmű válasznak. Figyelemmel kísérjük — a vállalások teljesítését. — SZERK.

Mire való a szabály?

Szerintem arra, hogy betartsák. És mit is mond a szabály, jelen esetben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 29. §-a?

„(1) *A tanszéknek* a vizsganapokat a viszgaidőszak megkezdése előtt *6 héttel — a KISZ meghallgatása után* — úgy *kell* meghatároznia, hogy a hallgatók a vizsgákat célszerű időbeosztásban tehessék le...

(2) Ha a vizsgabeosztás a hallgatókra sérelmes, a KISZ kérheti a tanszék felett felügyeletet gyakorló dékántól a vizsganapok megváltoztatását.

(3) Az *előbbiek szerint* megállapított és összehangolt vizsgaidőpontokat a hallgatókkal *a vizsgaidőszak előtt legalább egy hónappal közölni kell."*

A 6 hét november 8-án, hétfőn járt le. Nem tudok róla — és valószínűleg nem rosszul informáltságom az oka —, hogy akár *egyetlen tanszék is lett volna,* amely a vizsgaidőpontokat kiírta, vagy legalább lépést tett a KISZ-szel való egyeztetésre. Sőt, november 20-án, amikor az egyhónapos határidő lejárt, *még mindig csak a tanszékek egy kis része* írta ki az időpontokat.

Be kell ismernünk, hogy *mi is „elaludtunk". Hiszen mehettek volna a tanulmányi felelősök szólni, kérni már november elején.* Az is igaz, hogy ahol — bár elkésve — szóltunk, ott némi meglepetéssel vagy zavarral, de rövid időn belül kiírták az időpontokat. Esetleg az *Igazgatási Titkárság* is figyelmeztethette volna a tanszékeket — volt legalábbis, ahol ezt hiányolták.

Egy biztos: hogy most már elég késő van, (december 2-án) és ahol az időpontok esetleg ütköznek, vagy nem megfelelőek, ott csak kapkodva és viták árán lehet változtatni. Pedig a szabályzat, amelyet nem is a diákok írtak, hanem egyetemünk állami vezető testülete fogadott el, olyan szépen és előrelátóan intézkedik! Ha aszerint mennének a dolgok, mindenre lenne idő kényelmesen.

A KISZ számára a tanulság: *mivel nekünk fontos, hogy a vizsgaidőpontokat időben megkapjuk, nekünk kell jobban odafigyelnünk, és időben szólnunk.* De véleményem szerint ez csak *kényszermegoldás.* Nekünk is van egy sor kötelességünk, amelyeket igyekszünk teljesíteni. *Ez* azonban a szabályzat szerint *a tanszékek kötelessége.* És ne haragudjon meg senki az őszinte szóért: én valahogy úgy képzelem a szocialista demokráciát, hogy *a maga kötelességét mindenki figyelmeztetés nélkül teljesítse!*

Domány András

Vita — Az előadásokról — zárszó helyett

Sz. L. Rubinstein: „Dolgozva tanulni, tökéletesedni, hogy tanulva és tökéletesedve dolgozhassék az ember — ez az út, amely a mesteri tudáshoz vezet."

AMIÓTA SZERVEZETT OKTATÁS VAN, azóta a nevelési módszerek véget nem érő konfliktusainak is tanúi lehetünk. A „mit" oktassunk dilemmája mellett a „hogyan" kérdése ad okot a legtöbb vitára. S ez természetes is, hiszen a két probléma olyan szorosan összefügg egymással, hogy az egyik változása szinte szükségszerűen maga után vonja a másik átalakulását.

A különféle oktatási módszerek konfliktusainak az eredményeként a nevelési elméletek igen különböző változatai alakultak ki.

Az egyik szerint az oktatásnak a korokon, korszakokon keresztül az ember által felhalmozott fontos tények rövid átekintéséből kell állni, a másik szerint a cselekvéshez szükséges készség megszerzését kell biztosítani.

Egyetemünk új képzési elveit e két szemlélet egyik változataként is felfoghatjuk, mely egy olyan sajátos képzési koncepció kidolgozásához vezetett, amely a hallgatók számára a magas szintű elméleti tudás mellett olyan speciális közgazdasági ismereteket kíván biztosítani, amelyek rugalmasabbá és hatékonyabbá tehetik fiatal közgazdászainknak a munkamegosztás egyes ágaiba való jobb megfelelését. A jövőbeni cél tehát nem „csupán" az, hogy úgy képezzük ki a közgazdász hallgatókat, hogy tudjanak, hanem az is, hogy az egyetemről kikerülve cselekvőképesek legyenek.

A közgazdászképzés új irányvétele mind a képzés tartalmában, mind módszereiben jelentős változásokat involvál. Ami a képzési módszereket illeti, könnyen belátható, hogy a reform szellemében kidolgozott képzési elveinket eredményesen megvalósítani csak akkor tudjuk, ha az ismeretközvetítés hagyományos módszerei mellett, azokat mintegy kiegészítve, korszerű és egyben gyakorlatiasabb pedagógiai módszereket is alkalmazunk.

Ahhoz, hogy elsősorban a szakágazati képzés időszakában bevezetésre kerülő gyakorlati készségfejlesztő oktatási módszereink (eset — módszer, vállalati játék stb.) a velük szemben támasztott követelményeknek megfeleljenek, szükségesnek látszik a tanulmányi időszak első felében olyan gyakorlat kialakítása, amely során a hallgatók alapos elméleti és módszertani képzésben részesülnek. A tanulmányi időszak ezen részében valóban újat adó, élményt jelentő előadásokra, az önálló munkát segítő nevelőmunkára, s hatékony szemináriumi foglalkozásokra van szükség.

Sajnos, egyetemünkön ma az előadások szerepét és jelentőségét egy kicsit lebecsüljük. Ez részint a valóban sokszor előforduló alacsony színvonalú, ismeretszegény vagy kizárólag a jegyzetet ismétlő előadások következménye, részint pedig abból a felfogásból fakad, mely szerint az ismeretek elsajátítását majdnem kizárólag az előadást követő munkának tulajdonítjuk.

Márpedig aligha vonható kétségbe Rubinstein azon megállapításának igazsága, mely szerint **„az anyag tartós elsajátításának alapjait első exponálás során rakjuk le"** A hallgatónak a tananyaggal való első találkozásán tehát sok múlik. Érdekes és színvonalas előadásokkal felkelthetjük a hallgató tárgy iránti figyelmét, inspirálhatjuk a tananyagba való mélyebb behatolásra, de teljesen el is terelhetjük az érdeklődését.

Az előadások mellett, azokkal párhuzamosan a tudás iránti érdeklődésen túl természetesen **már a képzési idő első szakaszában is intenzív egyéni munkára van szükség.** A jó előadások, az ismeretközlés mellett az egyéni munkához is jelentős segítséget nyújthatnak. Az anyagon való gondolkodás, annak elsajátítása azonban elsősorban az egyéni munka eredménye lehet. Így teremthető csak meg az egyetemi képzési folyamat két oldalának, az ismeretközlési és az ismeretelsajátítási folyamatnak az egysége. Pillanatnyilag a fő problémát e két oldal merev szétválasztásában bizonyos esetekben egyenes szembeállításában látom, ami szükségszerűen bekövetkezik, ha a tanár csak az oktató szemével néz, és a diák csak a tanuló szemével lát.

DR. NEMES FERENC

Födémcsere

A Középület Tervező Vállalat november 8-i statikai szakvéleménye szerint a Veres Pálné utcai kollégiumban — mindkét épületrészben — teljes födémcserét kell lebonyolítani. A melléképület állapota nagyon rossz, balesetveszélyes. A főépületben szintén sürgős a födémcsere, de nem annyira mint a melléképületben. Itt ideiglenes megoldásként aládúcolás is elképzelhető.

A szakvélemény nyomán tett és folyamatban levő intézkedésekből, megoldási lehetőségekről dr. Solymár Károly oktatási rektorhelyettestől kaptunk információkat:

— A melléképületből haladéktalanul ki kellett költöztetni a második emeleti lakókat. Közben sikerült olyan kivitelező vállalatot találni, amelyik vállalja a födémcserét. (s talán már decemberben hozzá is tud kezdeni). Ebben az esetben a főépület kiürítése is esedékessé válik, mivel célszerű egyidejűleg végezni a munkálatokat. A lakók elhelyezésére két lehetőség van. Az egyik; továbbzsúfolni az első emeleti és földszinti szobákat, tanulókat — ez a rosszabbik, az „alig megoldás". A másik lehetőség, elköltözni a Veres Pálné utcából. Ennek érdekében az egyetem azzal a kéréssel fordult a Művelődésügyi Minisztériumhoz, hogy (legalább a második emeleten lakók részére) biztosítson a munkálatok idejére más épületben kollégiumi elhelyezést. A minisztérium megígérte a segítséget, egyelőre azonban még nem született döntés az ügyben.

—N—

BOLHÁBÓL GLOSSZA

Egy korábbi cikkemmel kapcsolatosan olvastam —yÁ— „A vizsga" címmel megírt észrevételeit a „Közgazdász" legutóbbi számában.

Az történt ugyanis, hogy a nemzetközi szakos hallgatók bátorkodtak ellátogatni a Bajai Állami Gazdaságba. Ezzel —yÁ— szerint leereszkedtek a mezőgazdasághoz, mert számukra természetellenes, létüktől idegen dolgot műveltek. (?!)

A cikket olvasva meggyőződésem, hogy a szerző undorral utasított volna el bármiféle „bűnös" alkoholt. Mondván, engem ne gátoljanak abban, hogy elmélyedjek a mezőgazdaság problémáinak tanulmányozásában.

A gyarló „kugli" bezzeg csak lecsurgat a torkán egy-két pohárral a borkóstolón — ha már megrendezték. Sőt, a pálinkát sem veti meg. Vállalva ezzel, hogy a nyomdai átfutási idő miatt, csak novemberben — egy hónap múlva — józanodjék ki.

Csak megköszönni tudom azt az előlegezett bizalmat, mellyel a szerző „levizsgáztatja" a csoportot, és látatlanban megajánl egy egs-t borkóstolóból, no, meg kérezgetésből.

Nagy megtiszteltetés ez olyan szak hallgatói számára, akik „egy-két nyelvvel bajlódnak némi szövegszósszal leöntve."

Ajánlás:

„Ha én amúgy busásan
a torkomat megöntöm
hozzám jöhet tanulni
bizvást akármi nyelvet."

(Fazekas Mihály)

— BERENCSY —

LAPUNKRÓL VAN SZÓ

A félévi vizsgaidőszak miatt az idén is december 10-től február 5-ig rendezzük meg a „KÖGAZDÁSZ" előfizetési kampányát. Azok az olvasóink, akik rendszeresen járatják lapunkat, reméljük, az idén is felújítják megrendelésüket. Az előfizetési díj egy évre 12,— Ft, s ez az összeg, az évenként 20 alkalommal megjelenő újságért nem mondható soknak — még diákzsebhez viszonyítva sem.

Levelező és esti hallgatóink a kiküldött csekken küldhetik be az előfizetési díjat az egyetem 232—90 161—7564 számú számlájára. Az újságot a megadott címre postán küldjük ki. Új előfizetőink megrendeléseiket levélben vagy személyesen (III. 381.) adják le szerkesztőségünkbe.

Egyetemünk dolgozói, tanárai, a tanszéki terjesztők útján kérjék majd az előfizetés meghosszabbítását.

Egyetemünk nappali hallgatói 1972. február 5-ig a csoportmegbízottaknál, illetőleg a terjesztőknél újíthatják meg előfizetésüket. Noha közülük sokan inkább a lap példányonkénti megvásárlását kedvelik, őszintén meg kell mondanunk, hogy a portai árusítás növelésére nincs korlátlan lehetőségünk, sőt az árusításra kerülő példányszám függ az előfizetői példányszám nagyságától. Szeretnénk ha az 1972-es évben nappali hallgatóink előfizetésükkel biztosítanák az egyetemek közötti legjobb eredményt. A kampány sikere természetesen elsősorban a csoportterjesztőkön múlik. Éppen ezért egyetemünk vezetősége és a szerkesztő bizottság is jutalomban részesíti azokat, akik jó munkájukkal hozzájárulnak az előfizetési akció sikeréhez.

Szerkesztőség

Kutatócsoportokról

Lapunk előző számában a piackutató csoportról szóló írásunkban már jeleztük, hogy még visszatérünk az egyetemi pártbizottság november 12-i ülésére, melyen a tudományos kutatócsoportok eddigi munkáját és további tennivalóit tárgyalták meg. Igéretünknek most eleget teszünk, és rövid összefoglaló információt adunk a pártbizottság tudományos kutatócsoportokra vonatkozó határozatáról.

Egyetemünkön a meglévő kutatócsoportok (munkagazdaságtan, informatika, marketing, gazdaságpolitika) a párt tudománypolitikai irányelveinek valóra váltását célozzák. Ezért feladataik olyan természetűek, amelyek segítenek áthidalni a kutatómunkák és a társadalmi-gazdasági célkitűzések és elvárások között jelenleg még meglevő szakadékokat. Tudományos tevékenységük ezért elsősorban vállalati és minisztériumi megrendelések alapján készülő úgynevezett KK-munkák teljesítéséből áll. Ilyen megbizatásaiknak a kutatócsoportok maradéktalanul eleget tettek, megbízóik a munkák átvételekor elismeréssel nyilatkoztak.

A csoportok személyi állománya nagyjából kialakult, fiatal, néhány éves gyakorlattal rendelkező munkaerőket sikerült szerezniük, akik képességüknél, szakmai felkészültségüknél fogva alkalmasak a kutatócsoportok érdemi tevékenységének megalapozására és ellátására.

A fiatal munkatársak számára a KK munkák végzése kifejezetten hasznos, mert megerősíti a gyakorlattal való kapcsolatukat, illetve segít beletanulni a tudományos kutatásba. Említett csoportok számos olyan tanulmányt készítettek el, amelyek az oktatásban is hasznosíthatók.

A további tennivalók a következők:

1. El kell érni, hogy a kutatócsoportok kikerüljenek a jelenlegi elszigeteltségből. Ezért a kutatócsoportok munkatársait mind nagyobb számban kell bevonni az egyetem társadalmi életébe.

2. Biztosítani kell, hogy a kutatócsoportok a jelenleginél nagyobb megbecsülést élvezzenek, munkáik, tanulmányaik megfelelő publicitást kapjanak.

3. Indokolt a kutatócsoportok fiatal káderállományának a pártépítés szempontjából történő, az eddiginél súlyozottabb kezelése a KISZ oktatói alapszervezetének közreműködésével.

4. A KK-munkák s általában a tudományos teljesítmények elbírálásának hiányzik a megfelelő fóruma, amelynek dokumentált minősítése jelezné az egyetem vezetése számára e munkavégzések valós értékét.

5. Nem egyértelműen jut kifejezésre a kari dékánokon keresztül történő irányítás. Nem is annyira a kari illetékesség deklarálása és az egyetemi működési szabályzatba való beiktatása, hanem sokkal inkább az érdemi kari irányítás kialakítása a döntő feladat.

6. A kutatócsoportok és a tanszékek közötti, valamint az egymás közötti kapcsolatok meglehetősen gyérek, s az esetek többségében alkalomszerűek. Ezen a területen a tudományos munka hatékonyságának fokozása megköveteli, hogy a kutatócsoportok szakértői gárdájának egy része a tanszékek munkatársai közül kerüljön ki.

Az elmondottakból érezhető, hogy a tudományos kutató csoportok munkájával szemben nagy elvárások vannak. Az eddigi feladatoknak eleget tettek, munkájuk nyomán jelen időszakban készülnek el olyan, elsősorban gyakorlatias jellegű tanulmányok, melyek főként a szakágazati képzésben hasznosíthatóak.

Késedi Ferenc

2 perces tudósítás

A jó közgazdásznak — különösen, ha nyelvigényes szakra jár — legalább két-három nyelvet kell tanulnia. És tanulja is. Otthon bevágja a szavakat, átrágja magát a nyelvtanon, órákon számot ad tudásáról. Csakhogy vannak olyan követelmények, amelyek nem férnek — nem is férhetnek bele — a hagyományos egyetemi nyelvoktatás kereteibe, ahol a diák a tanárain kívül mást szinte nem hall beszélni, mással nem társaloghat. Néhány hónapja ez a gond már nem olyan súlyos.

A nyelvi laboron kívül október óta az NKP szervezésében, a Nyelvi Tanszék segítségével működő Nyelvi Kör is lehetőséget nyújt mindenkinek a sokoldalú, aktív nyelvgyakorlásra. Mik, ezek a lehetőségek?

Ízelítőül néhány, a klub eddigi programjaiból: beszélgetés egy berlini professzorral **a német kérdésről;** egy örmény professzor orosz nyelvű előadása **a nemzetiségi politikáról;** angol filmek a **Vadászati Világkiállítás** anyagából; diavetítéses, zenés előadás **Angliáról, Amerikáról** (az előbbit **Rapcsák János,** az utóbbit **Véges István** tartotta). A „közgazdász-témákon" kívül tehát sor került más programokra is és az irodalmi, zenei estek sorozata is folytatódik: december **2-án olasz est lesz,** válogatás a modern olasz irodalomból, lírából; december **9-én** pedig francia sanzonokat hallgathat aki eljön: **Mathieu és Bécaud** énekel (természetesen, lemezről).

A filmvetítéseken, előadásokon, irodalmi és zenés esteken kívül tavasztól újabb programmal is szolgál majd a Nyelvi Kör; amint megindul az idegenforgalom, az **Express** segítségével külföldi fiatalokat láthatunk vendégül. Az idegen nyelvű klub rendezvényei rendszeresen kedden vagy csütörtökön este 6-kor vagy fél 7-kor kezdődnek. Hely: **a Makarenko utcai nagy színházterem.** Ezeken az estéken minden évfolyam, minden szak minden hallgatója szívesen látott vendég.

A fordítások „műfaja" ugyancsak változatos; a skála rövid levelektől a komoly TDK-dolgozatokig terjed.

Különösen ez utóbbi téren vár nagy feladat a vállalkozókra, hiszen segítségükön múlik a márciusi nemzetközi TDK-konferencia sikere. Rendszeres munkát jelent ezenkívül lapszemle készítése különböző országok lapjaiból, és az érdekesebb cikkek lefordítása. Mivel a fordítások nagy része az egyetemi KISZ-szervezet részére készül, ez a munka KISZ-munkának számít!

A „fordítói gárda" tagjai közül kerülnek ki azok is, akik az egyetemre érkező vagy magasabb szintű delegációk mellett a kísérő, a tolmács szerepét betöltik. Akik szívesen vállalnának fordítást, **Felkai Andreánál (orosz, francia;** külker II/1), **Fullér Istvánnál (német;** külker II/3) és **Szentmártony Krisztinánál (angol;** külker II/2) jelentkezhetnek.

—d—á

PÉCSI mozaik

Végzős középiskolások látogatták meg egyetemünket. Tetszés szerint kiválasztott előadásokon és gyakorlatokon vettek részt, valamint megismerkedtek a tagozaton folyó képzés céljával, főbb módszereivel.

Orosz nyelvi klubunk ebben a tanévben is folytatja eredményes munkáját.

Néhány pont a programból:

— Vita a szocialista világrendszer mai helyzetéről.

— Előadás Leningrád politikai, kulturális és zenei életéről.

— November 7-i ünnepély megrendezése.

— Beszélgetések kötetlen témákról.

Gratulálunk Horváth Gyula klubvezetőnek!

Somogyi és Zalai napok.

A két megye párt- és állami vezetői ellátogatnak egyetemünkre, hogy találkozzanak az itt tanuló somogyi, illetve zalai hallgatókkal, megismerjék életüket, problémáikat.

Ismét túlestünk egy **közgazdász-jogász gólyabálon.** Ötletekben ugyan szerény volt (olvastuk az anyaegyetem gólyabáli programját, ez volt a viszonyítási alap), de azért jól szórakoztunk hajnali négyig az „Olympiához" címzett vendégfogadóban.

Nálunk is **megalakult az egyetemi klub.** A pécsi Fiatal Közgazdászok Csoportja rendelkezésünkre bocsátotta klubhelyiségét. Íme néhány sikeres megmozdulás:

— Filmvita az „Eper és vérről".

— Megemlékezés Picassoról.

— Előadás a francia munkásmozgalomról.

— Disc Jockey-klub szombat esténként.

— Műsoros Mikulás-est.

A KISZ-szervezet munkájának javítása érdekében vitaest volt egy új reformtervezetről. A vitát **Rechnitzer János, I. éves hallgató** vezette.

Énekkarunk és irodalmi színpadunk is van már. Nemrégiben **irodalmi estet rendeztünk** fiatal művészeink verseiből, novelláiból, műfordításaiból. Kiderült, hogy „közgazdász" létünkre rímet is tudunk faragni.

Újdonság! **A szociális segélyek** odaítéléséről idén a KISZ csúcsvezetősége dönt a beadott kérelmek alapján.

A „Ki nyer ma?" népszerű rádióműsor hatására vetődött fel a gondolat, miért ne csinálhatnánk mi is hasonlót? Minden hétfő délután zenei vetélkedőn versenyezhetnek zenei érdeklődésű hallgatóink. Értékes jutalmakat lehet nyerni.

Winkler Zsuzsa
II. évf.

Az iparkari kérdőívről

Még az aligai vezetőképzés egyik „ötletrohamakcióján" született meg az az iparkari határozat, hogy a kar politikai arculatának megállapítására felmérést kell készíteni még az ősz folyamán. Az ötletnek azonnal lett gazdája is, a IV/1-es csoport vállalkozott e feladatra.

Szeptember volt a szellemi munka hónapja. Tisztáztuk az elérendő célt, felmértük a lehetséges eszközöket, végül is a reprezentatív felvételű kérdőív összeállítását választottuk módszernek.

A kari vezetőség jóváhagyta a végleges kérdéseket, mi pedig postáztuk minden harmadik ipari karos hallgatónak.

Eddig rendben is volt a dolog — eltekintve a kérdőív technikai és egyes tartalmi hiányosságaitól, de végül is nem vagyunk hivatásos szociológusok, ezzel mindenki tisztában lehetett.

A nagyobb baj az volt, hogy jöttek vissza a kitöltött kérdőívek! Nem csináltunk külön reklámot, arra voltunk kíváncsiak, hányan érzik önként kötelességüknek a kérdőívek visszajuttatását. Az arányszám 40% lett, a megkérdezettek ennyi százaléka érezte önként kötelességének a visszaküldést.

A kérdés most az, hogy a 40% százalék valóban annyira kevés-e, mint ahogyan első pillantásra tűnik?

A lemorzsolódás valószínű okai:

— *Nem kellő szervezés a kérdőív összeállítói részéről.*

— *Néhány „rázós" kérdés szerepeltetése,* amely köntörfalazásmentes válaszadásra késztette volna a megkérdezetteket.

— *A reprezentációba bekerültek nemtörődömsége, közömbössége.* Valójában mi is számítottunk lemorzsolódásra, így a legelső provokatív jellegű kérdésünk így szólt: Mi a véleményed azokról, akik nem küldik vissza ezt a kérdőívet? A válaszokból kiderül, hogy az is vélemény. Persze azoké, akik válaszadásra méltatták a készítőket, nem pedig azoké, akik még ennyi fáradtságot sem vettek.

A beérkezett válaszok értékelése még folyik, így erről részletesen még nem szólhatunk. Annyi azonban első pillantásra is látszik, hogy a válaszadók érdeklődnek politikai kérdések iránt, igénylik az alapszervi politikai rendezvényeket, a fokozott politikai tájékoztatást, kari, valamint egyetemi szinten. A válaszokból az is kiderült, hogy a válaszadók többsége (sajnos, a megkérdezettek többségéről ez nem mondható el) hajlandó lenne politikusan cselekedni, és valamit tenni a közösségért.

Arra a kérdésre, hogy: *a csoporttársaid hány százalékát érzed politikailag közömbösnek?,* a válaszadók átlagosan 40%-ot jelöltek meg. (0—85%-ig terjedő szóródással).

A következő kérdés: *„Magadat a közömbösök közé sorolod?", a válasz — kettő kivétellel — egyhangú: nem!*

Itt pedig valamilyen ellentmondás van. Vagy másképpen ítéljük meg a politikai közömbösség fogalmát, vagy pedig hagytunk és hagyunk elkallódni, „közömbösítődni" sok olyan jó KISZ-tagot, aki ezt nem érdemli meg.

Az egyetemi KISZ-szervezet közel 100%-os szervezettségét a válaszadók szinte egyhangúlag nem tartják hasznosnak, *megkérdőjelezik jónéhány társuk KISZ-tagságának jogosságát.*

Érdekes és tartalmas válaszok születtek a megkérdezettek KISZ-tagságának indítékát kereső kérdésre. Pejoratív megfogalmazás egy sem szerepel, az öntudat, az elv, az eszme vonzalma annál inkább.

Tanulságos dolog lesz véglegesen kiértékelni ezeket a kérdőíveket. Nagyon sok válaszra érdemes odafigyelni.

Annál is inkább, mert az APB a következő félév folyamán hasonló, de az egész egyetemre kiterjedő felmérésre készül.

Ha az APB hasznosítja a mi tapasztalatainkat, nem esik bele a kérdőívszerkesztés gyermekbetegségeibe, akkor valóban hasznos lesz az a felmérés, és valóban igaz képet fogunk kapni hallgatóink politikai arculatáról.

Akkor pedig ez a cikk is elérte célját.

FARKAS FERENC

Egy látogatásról

A Magyar Szovjet Kormányközi Kulturális Együttműködési Bizottság VIII. ülésszakára *Jekatyerina Furceva* miniszterasszony vezetésével, október végén hazánkba érkezett delegáció tagja volt *Nyikoláj Nyikolájevics Szofinszkij,* a Szovjetunió felsőoktatási miniszterhelyettese, aki meglátogatta egyetemünket, s megtekintette a Makarenkó utcai audiovizuális központot is.

Benyomásairól elismeréssel szólt az egyetem vezetőinek, s a rektorunkkal folytatott hosszas tárgyalás után érintették egyetemünk és a szovjet társfőiskolákkal, egyetemekkel kialakult kapcsolataink fejlesztését. Szofinszkij miniszterhelyettes elvtárs reálisnak tartotta az 1918-ban alapított *Tbiliszi Egyetemmel* (115 tanszék, 1200 oktató, 16 000 diák) való konkrét együttműködés kialakítását, valamint a jelenleg Moszkvában tanuló 10 diákunk részképzéséhez hasonlóan az e típusú oktatási forma évenkénti megismétlését. Egyetértett a szovjet oktatók rendszeres magyarországi kiküldetésével a koncentrált időszakokban.

Pozitívan értékelte közös kiadványaink megjelentetését *(Plehanov Népgazdasági Főiskola* és a mi belker. tanszékünk munkatársai által kidolgozott orosz nyelvű cikkgyűjtemény; a MESZI és a MKKE oktatóinak cikkeit tartalmazó, 1971-ben megjelent magyar nyelvű tanulmánykötet), és ismételten felhívta az egyetem vezetőinek, a Nyelvi Tanszék munkatársainak figyelmét a *Moszkvai Állami Lomonoszov Egyetem Tudományos Metodikai Központjára,* mely az orosz nyelvet tanulók többmilliós tábora számára dolgozik, és a világ minden részére küldi tananyagait, oktatófilmjeit.

A szovjet miniszterhelyettes látogatása feltétlenül elősegíti a szovjet felsőoktatási intézményekkel kialakult jó kapcsolataink fejlődését, a kölcsönös előnyöket biztosító együttműködés egyre konkrétabb megvalósítását.

TDK-témák

VILÁGGAZDASÁGI TANSZÉK

1. témacsoport: A világgazdaság egészét érintő időszerű kérdések

- **A tudományos-technikai forradalom és hatása a világgazdasági kapcsolatokra.**
- **Gazdasági struktura és világgazdasági kapcsolatok összefüggései.**
- **Integrációs folyamatok a világgazdaságban.**
- **A tőkekivitel és fő relációi.**
- **Nemzetközi monopóliumok.**
- **Világgazdasági vagy magyar szempontból fontos nyersanyagok termelési, élesztési és értékesítési problémái (pl. nyersolaj, alumínium, mezőgazdasági termékek stb.).**

II. témacsoport: Szocialista országok

- **A szocialista integráció helyzete és fejlődési problémái.**
- **A KGST működési mechanizmusa.**
- **Ár- és valutakérdések a KGST-ben.**
- **Magyarország — KGST ágazati fejlesztés konkrét összefüggései.**
- **Egyes szocialista államok gazdasági struktúrája és világgazdasági kapcsolatai: Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, NDK, Románia, Jugoszlávia, Kuba.**

III. témacsoport. Fejlett tőkésállamok és államcsoportok

- **Fejlett tőkésállamok közül: USA, Anglia, NSZK, Japán, Franciaország, Olaszország, Ausztria gazdasága, világgazdasági és magyar kapcsolatai.**
- **Az Európai Gazdasági Közösség.**
- **Egyes skandináv államok gazdasága (Finnország, Svédország).**
- **A közepesen fejlett európai tőkésállamok világgazdasági helyzete, magyar kapcsolatai (pl. Törökország, Görögország, Spanyolország).**

IV. témacsoport. Fejlődő országok

- **A gazdasági elmaradottság és a fejlesztés elméleti problémái.**
- **Főbb fejlődő régiók, Afrika, Közel-Kelet, Latin-Amerika világgazdasági sajátságai, vagy magyar kapcsolatai.**
- **Ágazati fejlesztési problémák (ipar, mezőgazdaság) a fejlődő országokban.**
- **Egyes kiemelt országok társadalmi, gazdasági struktúrája és fejlődési sajátosságai. (India, Burma, Irán, EAK, Algéria, Tanzánia, Kenya, Ghana, Mexikó, Brazília, Chile, Peru.)**

IPARGAZDASÁGTAN TANSZÉK

- **A közgazdasági szabályozók 1971-től életbe lépett változásainak elemzése, hatásainak vizsgálata.**
- **A vállalatok és dolgozók nyereségérdekeltségének, az anyagi ösztönzésnek fejlesztési lehetőségei.**
- **A vállalati jövedelmezőség vizsgálatának, mérésének módszerei.**
- **A beruházások állami irányításának, központi befolyásolásának rendszere az európai szocialista és tőkés országokban.**
- **A beruházás döntési és finanszírozási rendszer problémái a magyar gazdaságban a gazdaságirányítás új rendszerében.**
- **Az európai szocialista országok iparirányítási mechanizmusának, az irányítás direkt és indirekt módszereinek összehasonlító vizsgálata.**
- **A műszaki fejlesztés gazdaságossága.**
- **A IV. ötéves terv iparfejlesztési célkitűzéseinek elemzése egy-két adott iparágban.**
- **Az eszközigényesség figyelmebevétele a vállalati árképzésben.**
- **Az árdifferenciálás problémái a vállalati árpolitikában és az árterveszésben.**
- **A finanszírozás és a vállalati növekedés kérdései.**
- **Az ipari kooperáció gazdasági hatékonysága.**
- **A vállalati bérpolitika időszerű kérdései és ezek megoldásának lehetőségei.**
- **A termelési függvények felhasználási lehetőségei a vállalati gazdálkodásban.**
- **Ipari üzemek vidékre történő telepítésének gazdaságossága, az ipartelepítés politikai kérdései.**
- **A reklámhatékonyság mérési módszerei.**
- **Ipari termelőeszközöket gyártó vállalat piackutatási módszerei, eredményei.**
- **Iparvállalatok készletgazdálkodási politikája.**
- **Matematikai modellek a vállalati készletgazdálkodásban.**
- **A vállalati alapok és a vállalati vagyonbiztosítás összefüggései.**

PÉCSI KIHELYEZETT NAPPALI TAGOZAT

- **A munkaerő fluktációja és mobilítása Baranya megyében.**
- **A szolgáltató ágazatok, helye, szerepe, jövője.**
- **A termelékenység vállalati szintű mérésének kérdései.**
- **A vállalati érdekeltségi és jövedelempolitika.**
- **A vállalatok készletgazdálkodása.**
- **A válalati beruházási politika.**
- **A beruházások hatékonysága.**

A dolgozatok beadási határideje: 1972. február 15.

KI MIT TUD?, avagy miképp vizsgázunk

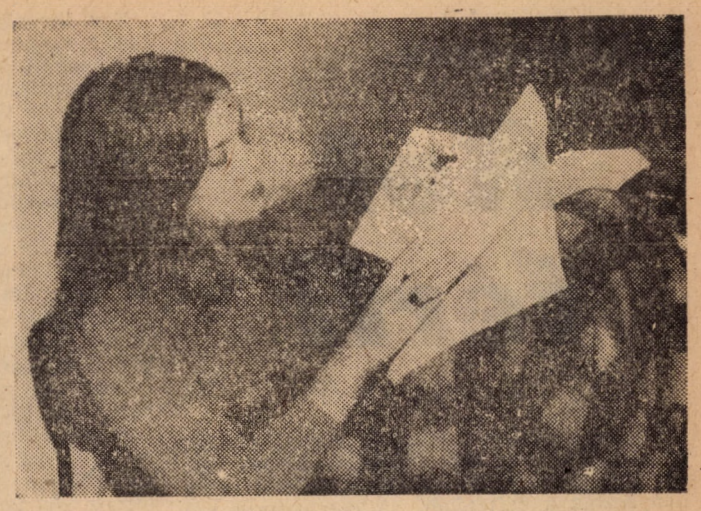

Már megint itt van a nyakunkon! Újabb vizsgaidőszak, újabb félév...

— Az előző tanévről **engedéllyel elmaradt, illetve ismételt vizsgák** és a jelen félévi idegen nyelvi kollokviumok: 1971. december 13—18.

— A jelen félévi **aláírások és gyakorlati jegyek** megadása: a tantárgy utolsó foglalkozásának napja.

— A jelen félévi összes **kollokviumok és szigorlatok:** 1971. december 20.—1972. január 22.

Kivétel: Nappali **II. évfolyam:** B, C, külker. szak. **III. évfolyam:** közlekedés gazd. szervező szakágazat, **IV. évfolyam:** D és külker. piackutató szakágazat: 1971. dec. 20.—1972. január 26.

II. FÉLÉV

— **Beiratkozás:** 1972. február 1—5.

— **Szorgalmi időszak:** 1972. január 31.—május 20.

Kivétel: Nappali tagozat III., IV. évfolyam: 1972. január 31.—május 13.

Koncentrált szorgalmi időszak: 1972. január 31.—február 26.

Kivétel: Nappali tagozat V. évf., terv—matematika szak: 1972. január 31.—márc 11.

— **Vizsgaidőszak:** kollokviumok, szigorlatok: 1972. május 22.—június 24.

— **Tudományos ülésszak, ünnepélyek, tanulmányi szünet:** Tdk országos konferencia: 1972. március 20., 21., 22. — Felszabadulási ünnepély: 1972. április 1. — Tanulmányi szünnapok: 1972. márc. 15., 21., ápr. 3—4., máj. 1. és a hivatalos munkaszüneti napok.

Nemcsak a diákok, a tanszékek is vizsgákra készülnek — legfeljebb kevesebb izgalommal...

A gazdaságföldrajz-vizsga sosem tartozott a könnyű vizsgák közé. A tananyag jellege, de inkább mennyisége az, ami megriasztja a hallgatókat. Az idei vizsga esélyeit latolgatja *dr. Bernáth Tivadar* tanszékvezető.

— Az idén félévkor csak a nappalisok vizsgáznak, estin és levelezőn a hallgatók már a koncentrált időszak végén — mindannyian gazdaságföldrajzból koncentráltak — számot adtak tudásukról. Tulajdonképpen jó, hogy nem kell a vizsgaidőszakban még erre is időt szakítaniuk, és az eredmények is 1—2 tizeddel jobbak voltak, mint eddig.

A nappali hallgatóknál sem hiszem, hogy különösebb probléma lenne, az előadások látogatottsága 70—80 százalékos volt, és bőven kaptam kérdéseket is az előadások során. Úgyhogy az érdeklődés, már ahogyan ennyi tényezőből megállapítható — megfelelőnek mutatkozik.

Bármikor szívesen tartunk konzultációkat a csoportoknak, csak az a kérésünk, hogy 3 nappal a kívánt időpont előtt kérjék a hallgatók.

Itt sor kerülhet rövid kérdések megválaszolására, elméleti összefüggések tisztázására, problémák megbeszélésére.

Kiadtunk egy útmutatót is, mely szintén — bő terjedelemben — a vizsgákra készülést hivatott szolgálni.

A tananyag, diákszemmel nézve 600 oldal, a nettó mennyiség — leszámítva a térképeket, ábrákat — „csak" 450 oldal, ami szintén sok. Szerintem is. Már készül az új, minden kézikönyvjelleget mellőző, az egyetem igényeit szolgáló tankönyv, körülbelül 350 oldal lesz. Ez persze a jelenlegi elsősöket nem segíti ki.

Öt vizsgaidőszakot adtunk meg, amelyek némi változtatás után, úgy érzem, megfelelnek a hallgatóknak. A vizsga írásbeli, tesztjellegű lesz.

Az elérhető maximális pontszám 36, ennek 60 százaléka átfogó, elméleti kérdésekből, a fennmaradó 40 százalék a lexikális tudásanyagból (térképismeret, termelési tényezők, termelési eredmények) tevődik össze. Tehát, jó tanácsként: nem a termelésben 3., 4. vagy 5. helyet elfoglaló országok neveit kell megtanulni, hanem inkább a nagy, elméleti összefüggésekre hasznos a felkészülésben koncentrálni.

Erre összpontosítottuk az előadásokat is, ahol csak elméleti, átfogó összefüggéseket tárgyaltunk.

Ezeket az előadásokat a vizsgán vissza is fogjuk kérdezni, az elméleti kérdések 50 százaléka az előadásanyagot kéri számon.

Az elégséges szint 18 pont (50 százalék), 16—18 pont között kötelező az elégségesért szóbelizni. A pontintervallumok felső sávjában lehet szóbelizni a jobb jegyért.

Kérjük, hogy ezt a lehetőséget maguktól használják ki a hallgatók, és ne nekünk kelljen őket rábeszélni a szóbelire. Rontás eddig még nemigen fordult elő,

A vizsgák délelőtt lesznek, az eredményhirdetés ugyanaznap délután. A hallgatók kézbe kapják a kijavított dolgozataikat, és reklamálhatnak is ennek alapján. Bár reklamáció szintén nem fordult elő az utóbbi években.

Ez persze nem zárja ki ezt a lehetőséget.

Végezetül szeretnék mindenkinek eredményes felkészülést, sikeres vizsgázást kívánni.

★

Matematikavizsga — sok első, másodévesnek már e szó hallatán is végigfut hátán a hideg...

Ha figyelembe vesszük, hogy évről évre sok diák elvérzik ezen a harci mezőn, a borzongás érthető. De hát mindenképpen neki kell vágni, mégpedig rövidesen, a vizsgaidőpontok kiírásának egyeztetése már megtörtént.

A tanszéki előkészületekről, a vizsgáztatás módszeréről, esélyeiről *dr. Szép Jenő* tanszékvezető egyetemi tanárt kérdeztük meg.

— Konzultációkra csakúgy, mint a korábbi években, most is lesz lehetőség. Ezeknek időpontját azonban minden esetben a hallgatók és az előadó közötti megbeszélés, illetve nagy létszám esetén (I. évf.) a „teremlehetőség" dönti el.

A tanszék kollektívája előre kidolgoz több garnitúra feladatot, s megvitatja az értékelés módját, az egyes jegyek határait. A határozott elégtelen írásbeli dolgozat utóvizsgát jelent, más esetekben viszont a szóbelin lehet javítani, de persze rontani is.

Bizonyos kétes osztályzatok esetén a tanszék kötelezően előírhatja a szóbeli vizsgát, kikéri a gyakorlatvezető tanár véleményét.

A vizsgáztatásnak ez a módja — a döntően írásbeli számonkérés — a nagy létszámú, első-, másodéves vizsgázóknál objektívebb képet ad a hallgatók felkészültségéről, mint a szóbeli. A feladatok összeállításánál viszont problémát jelent az, hogy nem lehet teljesen azonos súlyú feladatokat produkálni nagy számban. Ha az írásbelik nehézségi fokában kisebb különbségek mutatkoznak is, arra mindenképpen ügyelni fog a tanszék, hogy nagy eltérések ne legyenek az egyes írásbelik között.

Arra vonatkozóan, hogy jelent-e valamiféle hátrányt a mostani elsősöknek a számítástechnika koncentráció miatt matematikából kiesett egy hónap, a tanszékvezető a következőt válaszolta:

A koncentráció nem jelenthet problémát azért sem, mert az elsősök korábban mindig kaptak év elején lineáris algebrából egy alapozást. Erre most nem volt szükség, mert a számítástechnika koncentrációban megkapták ugyanezt.

A mostani első évfolyam felkészültség szempontjából kb. hasonló mint a tavalyi és hasonló esélyekkel is indul. Hozzáállás kérdése, hogy előnyösnek vagy hátrányosnak ítélik helyzetüket. Arra viszont szeretnénk felhívni a figyelmet, hogy aki népgazdaság terv-elemző szakra akar menni, annak már most iparkodni kell. Ez egy erősen matematikaigényes szak ugyanis, s az év végi jelentkezések elbírálásánál a matematika vizsgaeredmények és a gyakorlatvezető tanár véleménye nagy súllyal esik latba.

Noha nem tartozik szorosan a tárgyhoz, megjegyezzük: aki a népgazdaság terv-elemző szakot választja, annak célszerű felvenni az első félévi lineáris algebra kiegészítő, illetve (erre még most is van lehetőség) a második félévi analízis kiegészítő fakultatív tárgyakat. Ezeknek rendes órarendi előadására nincs lehetőség, a másodévi népgazdaság terv-elemző szak anyaga viszont feltételezi ismeretüket.

★

A vizsgák mindenkori „szenvedő alanya" a diák. Így hát portyára indultunk diákberkekben...

Azt akartuk csak úgy, véletlenszerűen felmérni, hogy ilyenkor, vizsgaidőszak előtt milyen a hangulat, melyek a vissza-visszatérő problémák.

Tulajdonképpen az eredményt már előre tudtuk: a hangulat zilálttságot tükröz, de itt-ott vannak nyugodt emberek is. Például **Eszes Pista** fotós, aki első, egészen bizakodó, már van egy ötös számítástechnika jegye. Nekem viszont ma kellett volna két házi dolgozatot beadni. Ebben a „volna" a lényeges. Ennyit magamról.

★

A második emeleten, a hosszú lócán valaki jól kinyújtott lábbal üldögélve újságot olvas. Kis híján elbotlottam a lábában. De ebben az a lényeg, hogy ő nyugodt. Én viszont rohanok.

★

Bogár László III. éves a Kinizsiben: Jó, jó, én éppen programozást tanulok, ez igaz, de ilyenkor délután ez nem általános. Úgy este 10 óra körül nagy a tanulás. Jegyzetek? Ez itt a kollégiumban nem probléma, ilyenkor csodálatos kollektivitás nyilvánul meg. S ha már valakinek van egy nehezen fellelhető jegyzete — akkor az mindenkié.

Viszont a vizsgaidőpontok államjogból! Csak négyet adtak meg decemberre, s az már az első félórában betelt.

Miért nem osztják el jobban; vagy számítsanak arra is, hogy egy időpontra viszonylag nagy létszámot tudjanak elfogadni. Szóval az időpontok beosztása egy komoly optimalizálási feladat. Van elég matematikai apparátusunk hozzá — de én nem érzem magamat biztosnak a módszerekben.

★

— Az a probléma, hogy a szaktárgyakból nincs jegyzet, s ráadásul feladnak olyan kötelező irodalmat, amiből csak egy példány van, s azt kellene húsz embernek egyszerre elolvasni — vélekedik **Galántai László** IV. éves belkeres.

— Azon a krónikus hibán szerintem illene már javítani, hogy az aláírásokért az utolsó két hétben íratnak mindenből dolgozatot. Jobban is el lehetne ezt osztani a félév folyamán! **(Éliás László)**

★

A Makarenkó egyik szobájába nyitunk be. Az ajtón felirat: „Szalkai kertészet. Rózsák, dísznövények 1971..."

Bent a rózsák és dísznövények éppen azon rágódnak, hogy az elsős gazd. töri új jegyzet még nem jelent meg. Következésképpen, aki ez évben akar vizsgázni, még a régiből készülhet fel, de aki 1972. január 8-a utánra jelentkezik, már az újból kell, hogy beszámoljon. A történelem nem hinném, hogy változott, viszont az új jegyzet 80 százaléka állítólag más. Hogy milyen problémáik vannak a rózsáknak 71-ben!

★

„Vizsga nélkül minden erőfeszítés hiábavaló, és nincs az az oktatási forma, amelynek számbavehető hatása volna" — olvasható A vizsgáztatás a felsőoktatásban című tanulmánykötetben.

Bódi Erzsébet és Zádor Márta elsőévesekről úgy hírlik, hogy alaposan tanulnak. Alig tudtuk megtalálni őket. A Makarenkó egyik zugában éppen a föld értékéről vitatkoznak. Mindig együtt tanulnak, a gimnáziumi és technikumi előképzettség így jól kiegészíti egymást. Egyikükön az orosz igen nehezen megy.

Rosszak az alapjai, s ráadásul állami csoportok szerint — tehát nem szintek szerint differenciálva — osztották be a nyelvi csoportokat.

Bár ebből még csak gyakorlati jegyért megy a küzdelem, de a majdani vizsga réme itt lebeg előtte. S az „erőfeszítést" az orosz nyelv egyetemi oktatásának átszervezésével, rendezésével jó lenne elősegíteni. Mert ez is krónikus probléma!

★

Szűcs Erzsébet, Tóth Katalin és Tóth Ilona elsősökkel beszélgetünk. Terítéken a gazdaságföldrajz. Hogyan lehet megtanulni? Miért nincs tanulásmódszertani konzultáció? Honnan lehetne segítséget, információkat, jó módszereket kapni a vizsgákra való felkészüléshez?

És itt eszembe jut: — Hol vagyunk mi, instruktorok?

De nemcsak a tanulásról volt szó. Szerintük nem megfelelőek a szaktájékoztatók. Jók, jók, de nem arról szólnak, hogy mit is tanulnak az egyes szakokon, mire is kapott a hallgató képesítést.

S hogy a problémák tetőződjenek: kiderül, hogy ketten szemészetre készülnek, mert a sok éjszakázástól könnyezik és fáj a szemük. S az egyik lánynál ez olyan komoly, hogy felolvassák neki az anyagot, mint mondja, a filót egyszer félbeszakította, mert az úgy hallás után „egy kicsit zavaros".

Persze a kép nem ilyen sötét azért, mert magukkal viszik egyúttal a mikuláscsomagot az esti csoportbulira.

★

A magas szorongásszint teoretikusan feltételezett negatív hatását kompenzálhatja annak motivációs ereje (tartalma, irányultsága)..." — olvashatjuk a fent említett vizsgáztatásról szóló kötetben.

Hát majd meglátjuk, kompenzálja-e...

SZÖVEG:
BORSI GYÖRGY,
KONCZ GÁBOR,
NAGY KATALIN
FOTÓK:
ESZES ISTVÁN

Vizsgakonzultáció

AZ OKTATÓI KISZ-ALAPSZERV VEZETŐSÉGE KÉRI A KOLLÉGIUMI DB-VEZETŐKET ÉS A KARI TANULMÁNYI FELELŐSÖKET, HOGY A FÉLÉVI VIZSGÁK ELŐTT ÉS ALATT JELENTKEZŐ KONZULTÁCIÓS IGÉNYEKRŐL A VEZETŐSÉGET TÁJÉKOZTASSÁK. A KÉRÉSEKET VÁRJUK, HOGY IDŐBEN FELKÉSZÜLJÜNK AZOK KIELÉGÍTÉSÉRE.

Koncz Katalin
vezetőségi tag
Munkatudományi tanszék
(Tel.: 142—493)

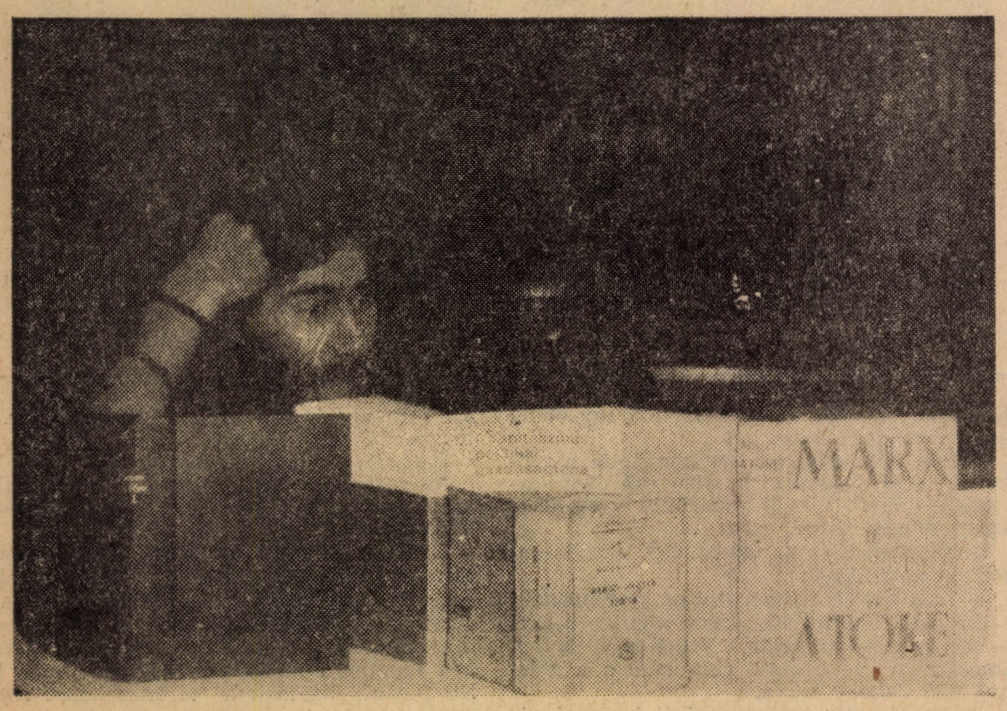

PÁLYÁZAT

A Nehézipari Minisztérium és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem között létrejött együttműködési szerződésben foglalt megállapodás alapján a végzős hallgatók részére a következő témákban pályázatot írunk ki:

I. téma: „A vállalati belső ellenőrzés helye, szerepe és működésének fontosabb elvi, módszertani kérdései"

II. téma: „A szabadáras termékek vonatkozásában milyen szempontok szerint kell meghatározni azt a mértéket, amely a nyereség normatívájának kialakításánál alapul szolgál"

III. téma: „A gazdasági szabályozók vállalati (közvetlen és közvetett) hatásainak vizsgálati módszere, a kvantitatív elemzés lehetősége"

IV. téma: „A rendszerszemlélet alkalmazása a gyakorlati szervező munkában"

Pályázati feltételek:

A pályázaton részt vehet az egyetem minden végzős hallgatója egyénileg vagy csoportban elkészített pályaművel.

A pályaművek kidolgozásánál a felhasznált szakirodalom jegyzékét közölni kell.

A pályaműveket 5 példányban kell elkészíteni és

1972. május 30-ig

a Nehézipari Minisztérium Közgazdasági Főosztály (Budapest V., Markó u. 16.) részére benyújtani.

A beadott pályaműveket az egyetem és a minisztérium részéről témánként kijelölt 4—4 főből álló zsüri minősíti és rangsorolja.

Díjazás témánként:

I. díj	6000,— Ft
II. díj	4000,— Ft
III. díj	3000,— Ft
IV. díj	2000,— Ft

A zsürinek a pályaművek minősítése alapján jogában áll a díjakat differenciálni, illetve megosztani.

Az egyes témákról való részletes felvilágosítást az egyetem matematikai tanszéke adja.

Dr. Trethon Ferenc
főosztályvezető
NIM Közgazdasági Főosztály

KONCZ GÁBOR:

Két férfi

Példázat a madárról

Messze, az Északi Hegység turistáktól fel nem zavart, meg nem csodált erdőiben van egy sziklás hegy. Valaha malomkőnek valót bányásztak a belsejéből. A bánya most két üregből álló hatalmas barlang. A két részt vékony sziklafal választja el.

A falon keresztül van egy nyílás.

Egy legény, aki sokat csatangolt a hegyekben, ismerte ezt a barlangot. Tudta, hogy a hatalmas üreg mindkét felének külön bejárata van, alaposan benőve bozóttal.

Egyszer, csatangolásából csapzottan hazatérve, különös dolgot mesélt el a kocsmában — minden nagy kérdések eldöntő helyén.

— Száraz fenyőágat gyújtottam meg, úgy léptem a barlangba. Már egy éve nem jártam ottan, hát kiváncsi vótam, változott-e valamit. A vékony fényben is észrevettem, hogy a válaszfalat átütő lyukból — iszen ismeritek a barlangot — gallyacskák, száraz fűszálag lógnak ki. Ejha, miféle madár költözik ilyen helyre? Világítok magam elé a fáklyával, csak óvatosan, hogy a madár meg ne riadjon ha benne van. Féltem-e? Hát mitül egykomám! Reszketés az vót bennem, de kérdem én, kiben nincs reszketés, ha madárra ágaskodik. Sunyva mentem a falnál, és lassan eresztve a fényt, emelkedtem fel. Mielőtt a nyílásba nyúltam, benéztem. Valami ismeretlen bolyha pihegett benne. Igen kiváncsi lettem rá. És akkor, ahogy nyúlok be a nyílásba — a szemközti oldalról egy csontos, szőrös öreg kéz jön befelé...

Megfagyott a kezem, hőkölni se tudtam. Mingyán eszembe jutott, hogy iszen a másik oldalon hallottam előbb is motoszkálást, nem járhatott ördög, nem járhatott más, csak az Öreg, aki épp így kerüli az erdőket nagy kíváncsisággal, mint én. Nem tudtam, direkt akart-e rám ijeszteni, vagy csak összefutottunk. Nem tudom, de mit van ilyenkor tenni...

— Hát koma' — reccsent fel egy borízű, huncut hang a nagy komolyságból — először is, én a madárra szavazok. Próbálták letorkolni, feszített mindenkit a kíváncsiság, de nem hagyta magát. A poharakat széttolva, az asztalra könyökölt és folytatta. — Én a madárra szavazok. Meg kell nézni, hogy a madár hova húz! Mert fiam, ha a madár csak mozdulással is az Öreghez húz, egy ujjat se érte. Kaparintsa meg az Öreg szőrös keze, úgyse lesz az övé. Az Öreg meghal, mert minden öregnek keményen lejár. A te kezedben szabad lenne a madár, egyszer még repülne, a biztos. Lehet, hogy az erdőjárást az Öregtől tanultad, de te már friss izommal, friss fejjel járod. De ha a madár az Öreghez húzott, vesszen. Vesszen, ha nem a te friss kezed illata csapta meg... — Hangzavar csapott fel, de a közbeszóló nekivörösödött nyakkal még egyszer megnyomta a szót, az utolsó két mondatot...

A történet

Alföld. A nyitott vonatajtóban álltunk, egymást átölelve. Azelőtt még csak az Alföld szélén jártam. Most robogtam először igazán bele a sehol vége nincs kiszélesedésbe.

Vágy. Ballagó pásztorfiú egy marék csillagot zsebretesz. Testét csillagsugár szúrja, teste sugárzik. Szétszalad a nyáj. A ballagó pásztorfiú rohanni kezd.

Ahogy balkezemmel a hideg kapaszkodót szorítottam, én voltam a vasat markoló, biztosan győző hadvezér.

Robogott a vonat és csók közben nyitva hagytam a szemem. A felénk rohanó táj átzuhogott a csókba. A vonatba. A kerekekbe.

Összeszorított testünkön ketté vált a szél, mint hajón a víz. Hajó? Egy kép villan: Nagy Sándor sajkából partra ugrik. Harmónikus izomzat, feszülő férfierő, lába alatt fröccsen a partszéli víz. Elszánt szeme is ragyogó. A szeme — kutat. Valamit, amit mi nem látunk a képen. Azt, ami értelmet adott férfipartra ugrásának.

Egymással szemben, aztán egymás mellé ültünk. Megint szembe. Csókolóztunk, nem törődve az utasokkal. Nagy falat almát vettünk a szánkba, felét kidugtuk és a másik szájából haraptuk. Olyan erős volt a vágy, megenni, a másikba olvadni, hogy egyszerre ugrottunk fel, rántottuk le az ablakot és vágtuk ki rajta az almát.

Derékig kihajolva kilométereken át csókoltuk egymást. Nem szólt ránk senki. Mert nem hagytuk abba.

Mert megperzseli a szenvedély, az erő, a biztosság a körülállókat. Ha egy percre megállunk, ők meginognak. Ha abbahagyjuk, ők összeomlanak. És rendre utasítanak. És kapunk a fejünkre.

Nagyok és felnőttek voltunk. Ez volt az első eset, hogy látogatóba mentünk. Igen, mi! Mi is vagyunk ám valakik. Mi vagyunk az egymáséi. És látogatóba megyünk a vidéki városba. Ez már a mi látogatónk. És lesz majd az is, hogy vendégeket fogadunk, kikísérjük őket. És egy lesz a nevünk is.

Ki kellett menni a peronra. Könnyű testét felkaptam és megforgattam a derekam körül.

Ballagó pásztorfiú egy marék csillagot zsebre tesz. Testét csillagsugár szúrja, teste sugárzik. A ballagó pásztorfiú rohanni kezd.

Egy ismerősünkhöz mentünk. Egy csodabogár magányos öregúrhoz. Régi házban lakott, macskaköves mellékutcában. A két nagy szobában plafonig értek a könyvespolcok. Nehéz tölgyfabútor, nagy kerek asztal. A hamutartók szivarcsutkával tele. A sarokban álló hatalmas kávéfőző társasági életről árulkodott, és a falat helyi művészek munkái borították.

Látszott, hogy a házvezetőnő direkt nekünk halászta elő az abroszt, az ezüst evőeszközt, a súlyos készletet. Az öreg vendéglőben kosztol, vagy bicskásan.

Vendégség — ahol mi vagyunk a leendő ifjú pár. Ahol a diák Petőfi lesz, és a rogygyant ház költói kastély.

Csak két szoba. Borzongatott a lehetőség, hátha egy szobában alhatunk!

A mély fotelba süllyedve szivarját rágta az öreg. Az életéről mesélt. Verseket olvasott fel és mindenféle csudálatos kéziratot húzott elő az asztalfiók összevisszaságából. Írók leveleit, festők elfelejtett vázlatát.

A könyvespolcokat bámultam. Belelapoztam egy találomra leemelt kötetbe. Hirtelen ceruzával sűrűn teleírt ságra papírszelet hullott ki belőle. Gyorsan vissza akartam tenni, de az öreg észrevette és rákérdezett. Egy darabig forgatta, átfutotta. Az íráshoz nem szokott kéz kusza soraiból, a messzi időből egy katona sírt fel. Frontvonal. Az öreg akkor cs. és kir. tiszt volt. Neki szólt a levél. A katona azt írta, hogy a felesége gyereket vár, tűz ütötte otthon a házat — a főhadnagy úrban van bizodalma, „csinálja ki" hogy hazamenjen. Az öreg elintézte. Tisztán emlékszem az utolsó mondatokra, amikor befejezte a történetet. És nem értettem, hogy miért felém fordulva mondja — Én mindig másokért éltem fiam. És az én saját életemből nem lett semmi. Az én szenvedélyem pincébe taposott nedvesség...

Késő járt az idő. Az öreg rágta a szavakat és azok most úgy jöttek belőle mint a szecskavágó kése alól a felaprított zöld. A szeme is megváltozott. Fénye, mint a vágó elő-elővillanó ferde kése. — Én vagyok a homo amoralis gyermekeim. Ez egyáltalán nem erkölcstelent jelent, de nem ám! Egyenesen megkérdem tőletek, ti hogyan vagytok egymással? Egy szobában akartok aludni, vagy...

Tulajdonképpen erre vártunk. Ez a maguknak se bevallott erő, ami a látogatást hajtotta. Ahogy elpirultunk, s szabatos választ próbáltunk dadogni az öreg nem kérdezett tovább. Talán leolvasta rólunk, hogy a parkok hideg földje, a sátrak leszorított ponyvája, az erdők hangyás avara után ez lesz nekünk az Ágy. Lepedővel, paplannal és félelem nélkül.

Nászéj? Több. Elismertek minket. Táguló Alföld.

— Nos, akkor itt fogtok aludni — mutatott a széles, bordó huzatú diványra. — Majd Mariska megágyaz.

A Nagy Büszkeség. A csak egyszer létező; Mariska néni öreg ráncain pír futott végig, ahogy paskolta az ágynemőt. Halkan mondta, hogy kilenckor hozza a reggelit.

Ketten maradtunk. Percekig szorítottuk összefonódott ujjainkkal egymás kezét.

— Várj — mondta ő suttogva. — majd én csinálom meg az Ágyunkat. És feldúlta és újra rakta.

Ballagó pásztorfiú egy marék csillagot zsebretesz. Combjait csillagsugár perzseli. Rohan.

Végsőkig akartuk élvezni ezt a saját éjszakánkat. Mint akiknek nem sürgős, akkurátusan mentünk ki mosdani.

Hálóingben még nem láttam. És így sokkalta szebb volt, mint a lopott órák meztelensége. Fekete haja végigömlött a fehér selymen, megnyílt az ajka.

A remegés. A tiszavirágok iszapból a víz felszínéig tartó remegése.

Ballagó pásztorfiú egy marék csillagot zsebretesz. Testét csillagsugár égeti, combjai izzanak. Száguld. A réten zörgő ördögszekeret hajt át a szél.

A másik szobából átszólt az öreg. Igen kedves, szinte esdeklő hangon kérte, hogy egy pillanatra menjen át, mert valamit még el kell mondania neki.

— Na várj édes férfikém, bujj az ágyba, jövök mindjárt.

Átszaladt a másik szobába. Hogy minél gyorsabb legyen, semmit sem kapott a hálóingre.

Áramütés. Szeszütés. Úgy dühödt fel bennem a féltés. Hogy más is, hogy az öregember is látja...

A vágytól hirtelen született düh lecövekelt. Nem mozdultam. De végül is, erre a hóbortos öregre acsarkodjak? Mit látja ő...

Hátrafeszített kézzel öleltem át a párnát. A várakozásban megfeszített ember.

A másik szobából az öreg halk, monoton hangja hallatszott; de egy szót sem értettem.

Ilyen hosszú akkor volt az idő, amikor emeletes ház csatornáján kúsztam fölfelé. Kiszakadt egy kapocs. A bádog eltávolodott a faltól és lassan hajlott lefelé.

Nem tudom mennyi idő telt el. A megzavart állat valamit nem akart hagyni. Az ember nem cselekedett.

Egy mondatot hallottam: „Most menj, ő legyen boldog..." És egy szecskavágó nedves kése villant fel a sötétben.

Bejött, mellém siklott. A mellemhez egy idegen bújt és nedveset éreztem a bőrömön.

És akkor elvétettem az ugrást, mint Akela, a dzsungel farkasa. Rosszkor ugrott; lepattant az őz gerincéről, és többet már nem lehetett elkapnia.

— Ne, ne — zokogott és tolt el magától. Hagyj, nem érted; most beszélnem kell — belém véste a körmét és szakadozva, rekedtesen suttogva beszélt.

Az öreg kiöltözve várta. Ködös szemmel nézett rá, falta a szemével. Remegő hideg kezével megfogta a vállát. Elmondta, hogy fiatal férfi korában az anyjába volt szerelmes, aki éppen ilyen volt. És az ő élete pincébe taposott vágy. És amikor beléptünk ő tudta, hogy az évtizedekkel súlyosított szerelem most rá száll át. És neki, aki egy életet adott érte, joga lenne rá!

Fekete haja csapzott lett, szorította a vállamat és az arcomba hajolva rekedten suttogta: — Érted ez a csodálatos öregember szeret engem, érted, ez a...

Ismét elvétettem az ugrást. Egy darabig susogtam neki. Aztán

— *...a marék csillag. Rohan. Ördögszekér.*

Egy szürkeszemű öregember küzdött velem. — Te állat — sziszegte. Védekezése nem a „most nem" védekezése volt, hanem a máshol levő asszony harca.

Dulakodás. Az égő gyertyáról lecsorgó viasz megfagy és vékony bőr lesz a tetején. A megrekedt vágy — fáj.

Visszafelé a vonaton olvastunk.

Az agyamban rozsdás szög volt. Rozsdalapocskák váltak le róla, egyenként sodródva a vérembe.

A könyv nem tudom miről szólt. A betűk eleinte érthetetlen később táguló, megvilágosodó értelmű, borízű szöveggé álltak össze. — Mert minden öregeknek lejár, még ha az erdőjárást tőle tanultad volna is. A te kezedben repülne, de vesszen, ha egyszer nem feléd fordult, ha nem a te friss kezed illata csapta meg...

TORMAI LÁSZLÓ:

Az ember szólna

színekben a képen,
szólna filmben, könyvben,
szobrot faragna,
zenét komponálna,
kiállna ezrek elé,
s beszélne,
az óra minden percében,
sok száz vibráló
világot behintő részecskévé bomlana.

Az ember töpreng,
az idő múlik,
s vajon az előző,
vagy az azelőtti másodpercben
nem volt-e hiába?
az ember fárad,
a vágy elmúlik,
minden napra nap épül,
körülvesz a megszokás, —
s a tanult mesterség
vasmarka enged,
egy-egy apró vonalban —
vagy görcsbe szorul,
magához ölelve hegyet, folyót,
utcát és neszeket,
míg az agyvelőből rakott tűz mellett
megnyugszik az anyag.

Az ember tesz,
tán ugyanazt,
s sohasem épít tornyot —
a színekben, a zenében,
és a szobrokban marad egy,
minden percben ő maga; —
s az ember épít,
álmodik és lemond
a tornyokban valamit,
a szögben s hidakban,
az utca kövében,
a csapból kifolyó vízben,
ezrek előtt,
szól az ember,
az ember, mint saját maga.

ÚTKERESZTEZŐDÉS

Ott álltam,
ahol a távolba maró utakat
megbizsergette a vágy,
hogy: fuss és kiálts!
emlékeid csendjéből
hasíts gézt az elvérző tájra,
amerre már sohasem jársz!

Ott láttam,
egy tüdőbe áramló pillanatban
a villanypóznák közt rezdülő
tükörképű álmot,
amerre jártam talán,
s a bőrömön éreztem a sejtést,
az elásott arcok szavát.

Ott éreztem,
a szeretetet is elnyelik az utak —
hiába ismerősek a fák —
agyam hamuban vájkált.
S nincs az a szél,
amely kedvemért fordulna,
és a szeretetet megtalálnám magamban!

Ott szerettem,
pedig valahol arra —
csak azt nem tudom már,
vajon a napfényt, a hegyeket,
a levegő táncát, a másra várást —
vagy őt, aki már nincs,
de az utakon kóborolva örökké vár!

Ott tudtam,
le akar győzni az idő,
bár utamon forrón zakatolnak
felolvadó percei,
de ott grimaszol tőlem jobbra, balra,
és hiába nyúlok utána,
hogy kitépjem ezernyi tervem gyökerét!

Ott álltam,
egy szürke hétköznapban,
a messzeség ünnepén,
amikor egy pillanatra,
minden út szabad —
azután a zsebembe gyömöszöltem agyam,
és elindultam haza.

Koncz Gábor:

NAGYANYÁM

Megcsapolt hordók
Lemorzsolt kukoricacsutkák
Kirágott kenyérhajak
És — egy
ég-tiszta
ég-kékségű
ég-ragyogású
harmatcsepp
ahogy imádkozva
ragaszkodik
a nagy-zöld
falevélhez

Nagyanyám
Ül az áprilisi
napsütésben
Nézi az új
parkettát
Varrja a
mindig-lyukas
zoknikat

Peregnek
— már mindig
peregnek

csak peregnek
a könnyei
Mint két
rokkant szerelmes
iszonyú ölelkezése
— Nagyanyám
és a kor
ölelkeztek

A szigorú élet
szigorúvá tette
Föld
Gyár
vasas-vasmarkú
ember
gyerekek
unokák
és a Kor
— a sötét falu
a ködfalu
a tűzfalu
a táborok
és lehetőségek
kora verte

Nagyanyám
sír
peregnek könnyei
csak peregnek
üveg-testű
üveg-fényű
üveg-szapora
könnyei peregnek

Már ritkán
ír leveleket
már csak
vers-tiszta
vers-ragyogású
vers-félelmű
könnyei peregnek

Nedvességet
meleget
fényt adnak a
tavaszi szeleknek

A föld-szagú
szeleknek.

FOTO: BAJUSZ KÁROLY

ESTI MEGÁLLÁS

Ajánlom ezt az írást nyomatékosan magamnak. Mivel tudom, hogy többé-kevésbé hasztalan, ide teszem, hátha másokon...

Csörög a vekker, 7 óra. Persze; persze, hogy képtelenség felkelni. Rádió. Igen, azt kell bekapcsolni, akkor talán könnyebb. Nem, mat. statra nem megyek be. Kilenckor úgyis el kellene jönni. Szerkesztő bizottsági. Mi ez? Szép. De szép... Még szerencse, hogy valami éktelenül nyikorgó kocsit toltak a folyoson. Fél kilenc. De azért egy kávé kell. Igen, majd oda, a rendőrrel szembe kell állni, így amelyik irányból hamarabb jön a villamos, elkapom.

— Gy. elvtárs már elment. Ez végül is nem mehet így! Senki nincs itt rendes időben. És hol vannak a cikkek? Hogy legyen így színvonal!?

Na jó, háromnegyed tíz. Ha már így összejöttünk, tartsuk meg.

— Igen üdvözöljük, jó napot kívánok, akkor mégis. Lapértékelés. Rossz, nagyon rossz. Tűrhető, jó nagyon... Igen, de azért. De mégse.

— Most műfajelmélet vagy egyetemi kérdések!? De akkor! Még azt tenném hozzá. Igen, indítsuk a sorozatot. Persze, azt is! Tehát.

Fél tizenkettő. Bemegyek órára. Hogy én minek vagyok itt? Hát ez mégiscsak sok! Miért ne lennék? Fél egy. Persze, már világos, ez a másik fele a csoportnak. Tessék? Elmegy? Kérem. Viszontlátásra!

Ez remek, másfél szabad óra. Tehát, könyvtár. Ott nincs! Zsibongó. Ott se. Hm. Be a KISZ-bizre, legalább elintézem. — Nézd én nem vállalom, de tudok valakit. Elmegy, megkérdi. Ő sem, de itt van R.

— Hogy mi van velem?

— Légy szíves ne vedd ki a Népsportot a kezemből, mégiscsak sok, hogy verik a bírót!

— Nem velem akartál beszélni?

— Hát akkor...

Ebéd. Ja szevasz, elfelejtettem. Igen, igen ez itt van. Ha nem hát, nem. Hogyhogy? Pardon, ez ide szólt. Két óra, az előbb ő még nem volt ott, most ott van. De jó! De jó? Kettő és fél három között már el kellett volna menni. Most háromnegyed.

Kiugrom két teherautó között, no még az ott, és — Elkapják a karom. Volga súrolja a táskámat. Agyamban kész a köszönöm, elnézést és várom a káromkodást. Semmi. Lassan engedi el a karomat. Barna a tarkója...

— Hogyhogy nincs bent! Ő hívott!

Örülök. Hát akkor. Talán ide még átmegyünk. Hívjon. Kész ötlettel. Kész. — Nézem az órát. Igen, természetesen megértem.

A Makarenkó felé be kell ugrani a fogászatra. Hé, itt a cédula. Nem, majd visszafelé, csak azt néztem, meg van-e hely.

Instruktorkodás 4—5-ig. Ideje elkezdeni. A gazdaságföldrajzról még annyit... — Hol a fenébe láttam már azelőtt? Nem azt, nem javaslom. — Nem, egészen biztos, hogy nem láttam.

Érdemes, persze, hogy érdemes a klubba eljárni! — Szép, egyszerűen szép, s akkor az embernek az az érzése, hogy látta már. Öt óra. Szívesen, hogyne még van egy fél órám. Ő is itt marad! Hogy a csudába legyen az ember így tárgyilagos! Hogyne, persze, hogy a Rákóczi út felé!

Te jó ég, fél hatkor már megkezdték. Rohanva végig a Hársfa utcán. Még nem kezdték. Remek ez a Miklós, illett már megnyitni a kiállítását! A csókolom. A levlapot? Hát azóta még nem találkoztunk!? Igen ott a nagynéni. Pécsi Sándor! Mi is kell tőle? Ja, hogy jön-e végül is.

Bolt. Tej, kenyér. Na itt közelebb, ez már a Körút. Egy perc, és az Emke. Remek, még fél nyolcig beérek a fogászatra!

Hát ez mi?

A Híradó mozi mellett javítják az utat. Ácsorgó emberek nézik vagy harmincan. Exkavátor méltóságteljes ritmussal szedi a földet, rakja kocsikra. Egyik megtelik. Hej! Már ott a másik. Nézzük a ritmusos munkát. Gyönyörködünk.

— Mit szólnak hozzá, hogy ennyien nézik magukat?

— Hogyhogy? Csináljuk!

Lassan lépek tovább. Ez szép volt. Hopp, azt a buszt ott elkapom. Rendelés végére beérek.

Na végre, itthon. Fél kilenc. Vacsora? Vacsora! Tehát gyorsan összeütünk valamit. Igen, mára még az van, ezt holnap le kell adni. A könyvből is még a vége, aztán visszaviszem. Telefon. Halló, Te vagy az! De rég, de jó. Hogy most? Hát... Ja, Akkor persze, hogy megyek!. Vacsora! Mikoor...

Hopp, ez a rohadt itt begördült elém. Egy ugrás. Még egy. Már csenget a villamos. Már nem. Most egy busz jön. Még nem zárta be az ajtót! Ugrás. Pardon. Az angyalát! Megvárt! Köszönöm! Hu.

A villamosvezető nő nem morog hátra, hogy na, majd essen alá nekem. Mi ez a zümmögés? Fülelek. Dúdol.

Dúdol és én az exkavátorra gondolok, ahogy gyönyörködtünk benne. Elvezem a villamost. Szép új. Megvárt és dúdol.

Most fél egy van.

Koncz Gábor

Rejtő Gábor:

Epizód

Átkozott meleg volt. A sárga villamosok barnára sültek, s a rendőr fáradt volt sípjába fújni. A szél valahol flörtölt a záporral. A nap teljhatalom lett. Az árnyékok riadtan húzódtak meg a falak mentén, kapuk mélyén, csak néhány bátrabb merészkedett ki az erkélyek, kiugró reklámok alá. Begördült a busz, s a tömeg felnyomott. Mint hal az akváriumban próbáltam oxigéndús helyre evickélni. Közvetlen a vezetőfülke mögött, ahol a tetőn egy nyílás van, megmakacsoltam magam. Tovább egy tapodtat sem. A kiválasztott. A szerencsés nyertes. A tömeg irigyen felhördült, majd lassan elrendeződtünk. A busz meglódult, a lávafolyam méltóságteljesen hömpölygő áradata továbbragadott. Ám a közlekedési lámpa — mintha csak erre várt volna — kajánul összehúzta szemét, majd sárga, végül piros lett. Nyekk. Megálltunk. Mindenki érezte, ez már merénylet. Valaminek történnie kell. Emberszag, lihegés, kisgyerek sír. Mellettünk csikorog a fék. Odanézünk és még melegebb lesz. Sok a férfi. Fehér fogak, érzéki száj, csipkeblúz, hol a nadrág — forrónadrág, és aranypihés barna lábak. Rajta a gázpedálon. A busz mint óriási lencse s a nő fókuszpontja. Nézem én, nézik ők, nézi a buszsofőr. Az aranypihés tudja, hogy őt figyeljük. Mi is tudjuk, hogy ő is tudja. Mosolyog, kedvesen, de mint a távfutó mikor már tudja, hogy senki nem előzheti meg. Az egész busz egy visszafojtott szusszanás. Forróság. Meglódulunk, együtt gurul a két motor. Nekünk most jobbra kéne fordulni. Az utolsó pillanatban kanyarodunk — jobbra — nagyívben. Még az irányjelző sem működik. Biztos ő is elbámészkodott. A kis kitérőn ismét mosolyog a Nő és kedvesen visszainti. Villogva pattannak vissza gyűrűjéről a napsugarak. Ezen már mindenki mosolyog. A sofőr, néhány hajadon, keményszavú férfiak, mindentértő nyugdíjasok, házasnak induló házaspárok. Rekkenő meleg van. Valahogy már könnyebb az élet.

CIMBALOM

Majdnem egy napja nem láttam. 20 éve ismerjük egymást. Az édesanyám. Zöld macskaszeme van, sokat veszekszünk, és ha éjjel azt álmodom, hogy már nem él, reggel százig számolok, mielőtt kinyitom résnyire a szemem.

Fáradt. Ül a fotelban ölbetett kézzel, és hüvelykujját furcsán eldugja, mintha fityiszt akarna mutatni a világnak, csak útközben meggondolta magát. Értjük egymást. Tudunk nevetni, figyelem ilyenkor, és örülök, hogy hasonlítok rá.

Anya. Olyan mint az uránium; sugárzik és csekély az anyagvesztesége. Belépek a lakásba; hallom őt a konyhában csörömpöl. Nagyon akarom látni. Berontok, és csak nézem. Rámfordul égető szemével és valamit megérez. Nem feszült a csend, de szólnom kell. Valamit egy szóban.

Kirobban belőlem: Cimbalom.

— Az mi? — kérdi mint egy pöttöm.

— Hangszer — mondom, s a következő pillanatban együtt nevetünk felszabadultan, s hangunk összefonódva kering, hogy betöltse a mindenséget.

S én boldogan könnyezve — már anyám nyakában — tudom, érzem, hogy gazdagok vagyunk, és az édesanyám cimbalom.

Bajusz Károly felvétele

Tetszhalotti beszéd

Latiatuc feleym zumtuekel mic vogmuc-Látjátuk feleim szümtükkel mik vogymuk-Látjátok felebarátaim szemetekkel mik vagyunk. Pilácsoljátok ide dinnyefalviak, ez van! Meghalt szegény! Pedig mennyit vándorolt, hányszor küzdött a létért, a betolakodókat mily hasznosan etette fel a köznyelvvel! S most az ő sírját ássa a csúnya!

Szerény melankóliám szerint a magyar nyelv, mint olyan, már rég nem él. Bezárkózott családi kriptájába, a helyesírási tanácsadó- és értelmező szótárba. Eltűnt a régiségboltok mélyén, mint a holt latin. Igaz, néha még pislákol, ha felszítják a nyelvhatárőrök egy-egy ősi hangvételű társasjátékban a szómáglyák tüzét. Olykor megjelenik fehér lepedőben huhókolva, úgy éjfél után, hogy nyolcoldalú frászt kapjon az aztsetudjamitbeszélő nagy dumás. Felüti még fejét egy-két kétes hírű helyen, mint színház, őszülő vers, magyar könyv, meg mindenféle csodabogár. Azután slussz-passz Kazinczy Ferenc!

De ha nincs, akkor mi van? Tudomásunk szerint a baj nem jár egyedül! Hanem a járvánnyal. No, és az égiekkel játszó divattal. Sok nagyreményű tehetségtelen iparkodik azon, hogy intellektuálisan érthetetlenné tegye szónyűvektől hemzsegő írka-firkáját. Hogy minden süket láthassa, ő ugyan jártas a tésztában és a szépen berregő kifejezésekben. Csupán egyet nem ért világosan —, azt amiről éppen ír. Ám, ha globálisan nézünk át a szivárványon, ez a legkevesebb. S mit tehet ezekután, a szegény, sznob szülőktől származó, gyerekszavak nélkül nevelkedett honpolgár?!

Egy rémes hajnalon, két-három féldeci mellett borostás képpel, világrajött az útszéli zsargon. Majd felhörpintett egy korsó törkölyt, s elindult az úton, a város szíve felé. Az meg a keblére ölelte. Jól bekapta a legyet! A szépen fésült apafejek és a nyugati kozmetikai termékek többkilós súlya alatt görnyedő anyafejek csodás csicsergése elűzi az eszpresszókból a jó magyar fülű írót, és csuklásra készteti az írógépet. A megsértett fül pedig hiába hívja párbajra a gazban gázoló gáz manusokat. Mert ők jól érzik magukat a falvédőn, és semmi pénzért sem szállnának le onnan. Közben a guba egészen sajátságos súlymértékdaganatokat növeszt a bélásokból és a mallérokból a kéglijükön begolyózó tagok agyvelején. A disznósajt pedig elpirul a hentesnél két jóllöltözött asszony nézeteltérésén. De nem mindig ilyen ciki a károgás. Kortünet, hogy tudunk mi válaszkosan is semmit mondani.

A diákság nagy balhéin a jobbhék emlékezetes „sztoriin" csacsmagol a díszes bagázs, miközben egy-egy menő csöves eloszlatja a jobb sorsra érdemes krapekokban a magyar nyelv használatának otthonról hozott illúzióit. A sulikban a jobb fejek, a fák közti szünetben igen fellombozó stílusban öntik egymás víztárolójába gondolataikat. Mint nem olyanokat. De miért is nyomnák másképpen a sódert? Hiszen sok helyen sóderral hintik be homok helyett a tankönyveket. Egyszer egy nyelvöltögető ismerősöm megszámolta, hogy hány magyar, és viszonylag érthető szót talált egy egyetemi jegyzetben szereplő, többoldalas mondatban. Kettőt. A nagybetűt, és a mondat végén a pontot.

Dinka, aki nem ért a szóból! Csak magamat érteném! Ehhez képest kismiska, hogy más nyelven beszélnek a szakmák, másképpen apák és fiúk, más szavakkal kommentálja hitvese hűtlenségét a hordár, mint az atomtudós, de nem érti a pincér a vendégét, és könyv az olvasóját. Más lesz hangunk, amikor sörünket isszuk és más, ha kérvényeinket írjuk, mást mondunk a főnöknek, mint az autóbuszon tolakodó fráternek. Más nyelven hozzuk le a csillagokat az égről az észbontó kedvesnek, mint a fát a pincéből, annak a francosan sokat zabáló kályhának. De akkor mégis! Hogyan értjük meg egymást, ha saját betegségünket sem értjük?!

A legtöbbször mutogatva. Mivel a magyar szavakat szívem szerint erőművészek közreműködésével mutogatnám. Vagy vasszűzbe zárva magamnak, ha okos akarnék lenni. De az nem lehetek. Ezért nem szeretném Arany János verseit tíz év múlva az idegen szavak szótárából értelmezni! Értjük egymást?! Vagy huzatos a szöveg? Könnyen lehet. Mentségemre szolgáljon, hogy itt állok pucéran, szavak és magam nélkül. Amíg ráfázok. Hiszen alapjában véve hideg van! Vetkőzzetek emberek, adjatok szavakat! Mert a szavak teszik az embert! S én néha, a reggeli órákban, úgy szilveszter táján — ember szeretnék lenni. Látjátok felebarátaim szemetekkel, mik vagyunk?!

Tormai László

Kezek az ablakomra

kakasszót várok
szívom keserű leheletét az ősznek
hamut hoz kávéillatot a hajnal
az éjszaka izzadt csönd
keresztjén guggol
lábait szétveti már a tél

függönyfehér és hideg
csak bölcsőkben ég a tűz
kezek fagynak az ablakomra melegért
tócsák kikefélt öreg kabátok foltja
festik mogorvábbá az egyhangú színpadot

lassan fokról-fokra
mint vén cserépkályha melegít
fénnyé
rakódik majd az árnyék és
szerelemmé

átkúszok a kertkapun
zöld fűnyál kapaszkodik rám
a tavaszi napban majd felolvadok

tüzet
kerestem
forróságot
az égen nincs szőke fátyol
mert meztelen

BAKONYI PÉTER

MERENGŐ

alkonyati ezüst rajok
égetnek homályló eget
kuporgó szárnyas csillagok
fénnyel vernek át felleget

kenyér-kötényű asszonyok
ringatnak földhajú-fiút
örömbe csalnak alkonyok
csábít a meztelen messzi út

s lomha üsttel ha letakar
álomlovagló bús magány
rögi ölelés mit akar?
eszembe jut majd mindahány

Víg kuruc dala

Sima harmat ha leszakad
Füst miatt ha könnyen szakad
Tudom a nap vigan szalad:
Sohase félek

Faluszélt ha égnek házak
Cigányok ha muzsikálnak
Tudom, hogy új csókok várnak
Sohase félek

Emberek ha vizen ülnek
Madarak ha menekülnek
Tudom anyák mindig szülnek
Sohase félek

Halál hogyha elém toppan
Mögöttem ha puska roppan
Tudom szívem meg se dobban
Sohase félek

Hogyha sírnak denevérek
Hogyha imádkoznak vének
Tudom kinek szól az ének
Sohase félek

A művelt munkás

A kár egy csupán kontúrjaiban létező lény, valamiféle képzeletbeli figura: a „fizikai dolgozó" általánosított, sematikus képe. Mindannyian tudjuk: nincs, s szerencsére sosem volt ilyen „tipikus" munkás. A munkásosztály egyéniségek sokaságából egybedolgozott szőttes, szüntelnül változó kaleidoszkóp. Magyarán szólva: nincs két egyforma műveltségű, felkészültségű, érdeklődésű munkásember.

Szerencsére és gondunkra nincs.

Közismert immár a művelt, gyakran érettségizett, messzire tekintő és látó, önmagát szüntelenül képző fizikai dolgozó, aki szakmai ismereteit is csupán akkor tartja kielégítőnek, ha politikai és általános műveltségét állandóan gyarapítja. Kenyér és víz az ilyen dolgozó számára a művelődés, nélkülözhetetlen szükséglete a „naprakész" szellem, akár a mindennapi ébredéshez tartozó reggeli világosság. Gyarapodik, terjeszkedik ez a rendkívül vonzó réteg: a jövő előhírnökei ezek a dolgozók.

S a gondoskodást, fölvilágosítást, tudós agitációt, ismeretterjesztést igénylő munkásrétegek? Akár a festő palettája: sokszínű az ő szőttesük is, változó műveltségszinteket tükröz a kultúrájukat feltérképező képzeletbeli terepasztal. Akad köztük a szakma megszállottja, ki nem csupán mesterségének csínjátbinját tudja, de naponta új és még újabb fogásokat, elméleti ismereteket is hajlandó maga és kollektívája számára fölfedezni. Ám az érdeklődési körén kívüleső tudásanyagra már kevesebb ideje marad. Mások érdeklődnek; fogékonyak is mindenre, de szellemi vállalkozásaikban nincs kellő rendszer. S vannak bizonyos számban fizikai dolgozók, akik iskolai és szakmai bizonyítványuk megszerzése óta kevés időt szántak művelődésre. Pedig önmagukat károsítják e munkások: színtelenebb, zártabb az életük. Velük kell a legtöbbet, értő szeretettel törődni, hisz érdeklődve, eleven szellemmel, fantáziával indultak valamikor, mint minden fiatal.

Mert a teljes ember, a mindenre fogékony, a gyorsuló idővel lépést tartó fizikai dolgozó gondolkodásban, tájékozódásban, lényeglátásban egész élete során fiatal marad. S ilyen teljes munkásemberek fölserkentése, kimunkálása mindannyiunk, férfikorba érkező társadalmunk egyik legfontosabb közművelődési feladata. Példa is van már elegendő: sokoldalúan felkészült dolgozótársaink, vezetőink valóban megtanulták a huszadik század utolsó negyedére képesítő, mindennapi és távlati leckét.

Mert korszerűen dolgozni csak a széles látókörű, valamiképp egyetemesen tájékozott munkás tud: személyes műveltsége közvetve anyagi valósággá válik a megértett és okosan használt termelési kultúrában. Mert korszerűen gondolkodni csak a szaporodó szabad idejével ésszerűen gondolkodó, egyéniségét, önmaga legjobb lehetőségeit a lehető legtágasabban megvalósító fizikai dolgozó tud. Mert gondolatait és cselekvéseit csupán művelt munkás tudja a szocialista demokrácia szolgálatába állítani: okos szóval, s még okosabb kézzel.

Nádor Tamás

...20 évesen

A tömeg tátott szájjal figyelte szavaimat. A Nemzeti Múzeum előtt ezrek tolongtak, vállamon a kacagány. Ősz aggastyánok bólogattak könnyes szemmel, fiatal lányok tülekedtek az első sorokban, és csillogó szemmel ruhájukat kezdték gombolni, míg hátrébb anyák emelték magasba gyermekeiket, hogy tudatalattijukban már most rögződjön a példakép, az ideál.

Összerezzenek, majd a keserű felismerés kenyerét rágva — bár még halvány reménnyel — kinyújtom a kezem, és lenyomok egy gombot. A csengetés megszűnik, s én szomorúan kinyitom az egyik szemem.

Reggel van. Hideg őszi reggel van. Becsukom a szemem, s a másikkal próbálkozom. Lesújtó eredménnyel. Majd mind a kettőt becsukom. Hol is tartottam?

Igen... rám kacsintott egy hajadon. Hajamon, hajadon, haján, kaján. Ezen elvigyorodok, és megveregetem a vállam. Egy kaján hajadon. Az ilyesmit meg kell becsülni. Kihasználva pillanatnyi önbecsülésem, már lépek is ki a jeges papucsba és tisztában vagyok azzal, hogy jobb sorsra születtem. Kinyitom az erkélyajtót és nekifeszülök a csípős, őszi levegőnek. Juszt is. Teljes erővel tornázom. Malom, derékkörzés, fekvőtámasz. Lihegek, mint egy versenyló. Egy pillanatig habozom is. Langyos víz, vagy meleg víz? A hóhér józanságával nyitom meg a hideg csapot.

Villan a penge, s miközben összeszorítom a fogaimat, konokul eltökélem magamban, hogy márpedig ezt minden reggel megismétlem. Miután megegyeztünk, perzselő bőrrel és pezsgő vérrel masírozok a szobámba. Csak úgy dől belőlem az öntudat. Minden nekem engedelmeskedik, a ruhadarabok megjuhászkodva simulnak a kezembe, s a szemüvegemet is első próbálkozásra fogom meg. Picit megfésülködöm, persze nem teljesen és körülnézek.

— Na, hol az ellenség?

Átkozott bevásárlás, morgok útban a KÖZÉRT-hez. Egyáltalán az egész élet. Hogy lehet így élni? Rázendítek a Parasztkantátára, von Johann Sebastian Bach, hallja csak mindenki. Egyrészt, hogy milyen intelligens, másrészt, milyen szépen tud fütyülni.

Az emberek sötét arccal mennek el mellettem. Egyre vidámabb vagyok. Kár, hogy nem tudok cigánykereket hányni — gondolom. Majd továbbfűzöm, kérek 30 dkg cigánykereket. Megint vigyorgok. — Hogy maga milyen öntelt. Egyszóval kövér. Teltkarcsú. Molett. Rusnya disznó. Röff. Néhányan rámnéznek. Uramisten, csak nem hangosan mondtam?

Pillanatok alatt jólnevelt, csendes és figyelmes fiatalember leszek. Kérek szépen, tessék parancsolni, én ráérek, viszontlátásra, csókolom. Hazafelé rávigyorgok két csajra, egy harmadiktól megkérdem, mennyi egypetymeg meg egypetymeg. Persze nem tudja. Egy szót sem szólok, csak hümmögve, fejcsóválva továbbmegyek. Egy idős nénit átsegítek az úton, köszönök három idegennek, és a szomszédot kimért jó reggelt kívánokkal üdvözlöm, mint egyik teljes értékű állampolgár a másikat. Az lekapja a kalapját. Nagyon tetszik a mozdulat. Hazáig ezt gyakorolom. Persze kalap nélkül.

Lihhentek egyet a konyhában és lepakolok. Már kész is a reggeli? — kérdem csodálkozva nyomatékkal, mert korog a gyomrom.

Magára hagyom a családot a válasszal és elegánsan benyitok lakomba.

Belépek és felsőhajtok. A hétköznapok szürkesége. Ó igen. Érzem nincs menekvés. Talán egy versidézet, egy protest song még segítene. De semmi nem jut eszembe, így lehajolok, hogy elkezdjem a beágyazást. Ám egy pillanatra előbújik a nap a vizes szürke felhők közül, s biccent egyet a fejével. Vigyázzba vágom magam, és előkelően megemelem a kalapom helyét, miközben kissé előredőlök deréktól fölfelé.

A viszontlátásra tavasszal, és visszakacsintok neki, a szeme közepibe. **Rejtő Gábor**

Kékesi Katalin

Búcsú Betlehemtől

Égő rügyek, barnagörcsű ágak
tövében ül a hideg hó
Porzó paták fölött
párolgó lótestek fara ring
Az est lámpáit hunyorítja
s a bokrok rezgő hósátra
fölött
szilaj szökelésben közeleg.
két szótlan katona
a laktanya kaptatón
Spárgás csomagját szorítja
egyik a lóhoz
Lopott úton gyors ajándék
a szülői házhoz
Szótlan vágtatás
az ingtáró szabadság felé
de szűk a tér
keskeny vályú az út
s a réten vágtába kezd
kőkeritések karámjában
toporzékol a két ló
És árad a hó
porát szikrázza a szél
fagyottszárnyú madarát
veti a szökevények elé
S kékszemű fények verik
az ablakot
(a keresztre feszített Krisztus
felnőtt szemének könnyei)
Dagadthasú bejgli
szuszog a küszöbön
a káposzta a lábosból
kicsordul
kolbászok torlaszolják
a padlást
sült csirkék szárnyukat
növesztik
a pulyka piros almát hány
a fánk körbefonja a szobát
a kalács forró cukrát
folyatja
fénymáznak réveteg arcunkra
A két ló körbevágtat
útját állja ablakunk
kőkerités
kövek közt a malter
odébb léc dróttüskék
hegyük szügyig ér
A katonának hangja nincs
csak a bőre lángol
a tűzhidegben és vágyón
csettint
egy közelgő ablakon
A lovak pofája tágul
szügyük a párából
kibomlik
homályba burkolt sötét
homlokuk
az ünnep jegyességét
elfogadja
s hófehér csillagra válik
Vöröslő vércseppek
szülése
oldalukon szárnyat áhít
S hogy szó most sem esett
Krisztust hívó csengettyűszó
kacagásuk
röpülést
varázsló magasságuk
a csillagokba merítette
mellső patájuk
(a kisded Jézus születésének
betlehemi ujjongású
keresztárnyék nélküli
ártatlan szép ünnepén)
Múlik a Karácsony.

Tudásvágy. Móra Gábor I. helyezett képe

A fotokiállításról

A Közgazdász legutóbbi számában „120 kép" cím alatt hírül adtuk a Fotóstúdió szokásos őszi fotópályázatának eredményeit és a kongresszus tiszteletére rendezendő fotokiállítás megnyitását.

A kiállítás valóban megnyílt a Kinizsi kollégium klubjában. A képek színvonala azonban — néhány kiemelkedő jótól eltekintve — gyenge közepes, tartalmatlan vagy elcsépelt témájú. Ez az elmúlt évi „terméshez" képest erős visszaesést jelent. Technikai hiba ugyan, de meg kell említeni, hogy a képek alatt nincs felírás, és sajnos másról megismerni az említett díjnyertes képeket nem lehet.

Ami érték a kiállításon, azt részben Móra Gábor portréi, rendkívül karakterisztikus figurái adják, bár ez a téma általában nagyon hálás. Másrészt igen rutinos gépkezelésről tanúskodnak Bajusz Károly fotói is. Kettőt közülük a perspektívák és a technikai megoldások nagyon ügyes alkalmazása tesz művészivé.

Olyan kép is akadt persze, amelyet nem állítottunk volna ki. Egyszóval a „nagyrészt az ifjúság életével foglalkozó, 40 képből álló kiállítás" — kissé túlzó beharangozása után többet, művészibbet vártunk. S azt mindenképpen, hogy legalább észrevehető része foglalkozzék a mi életünkkel. Hogy rólunk is szóljon.

Bogár László

Búcsúzkodás... Bajusz Károly I. helyezett fotója

★

Féltés. — Eszes István II. helyezett képe

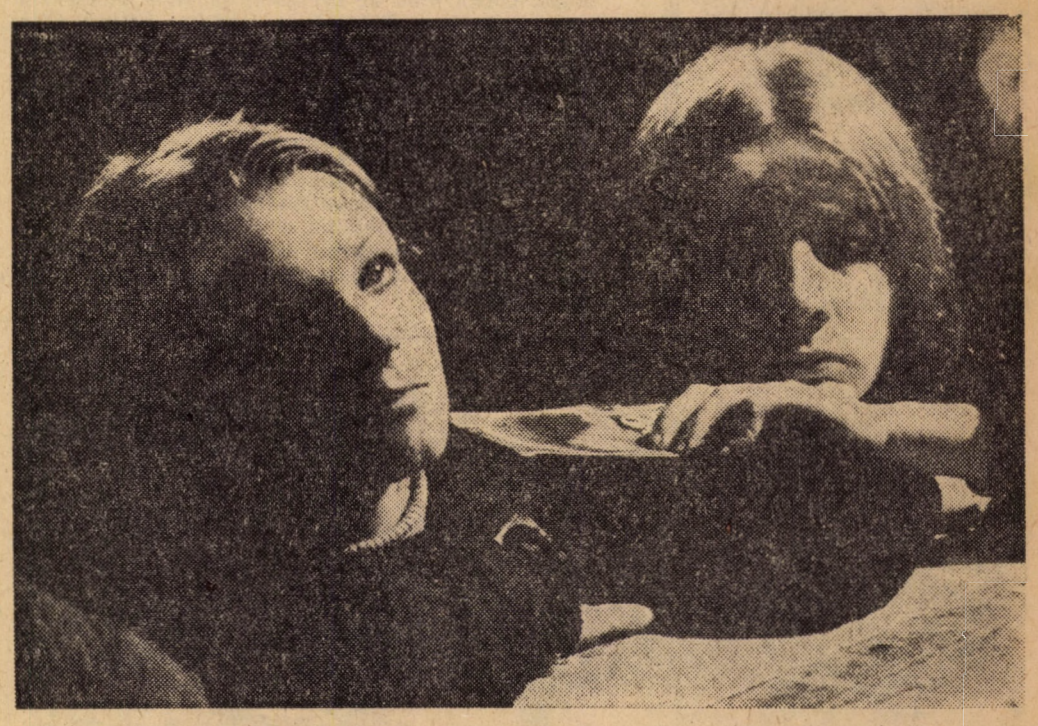

Szekeres Mariann:

HÁRMAS

Árulás

valaki
véletlenül
megtalálta
önmagát —
majd gyávaságból
beszolgáltatta

Sors

világdeszkába balta
keményen egy életnyire
bevágva

Életmód

teljes lánggal —
az élet belterületén

„A magas szerződő felek...”

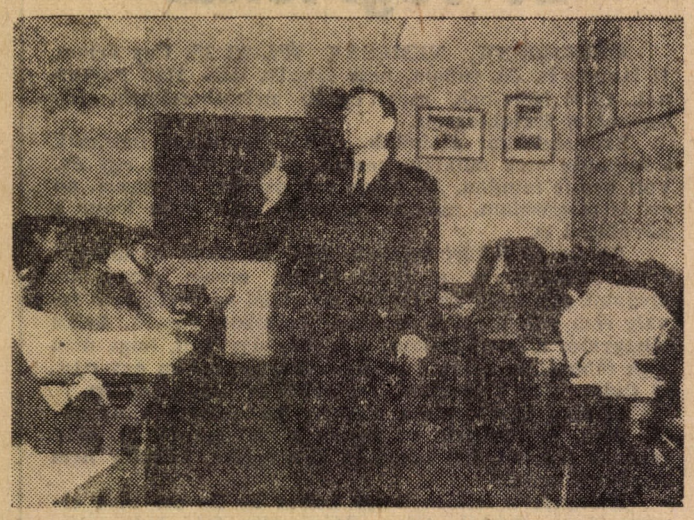

Októberben, mindjárt az első agrárstatisztikai előadáson szerződést kötöttünk Ay János docenssel, persze csak szóban. Két pont érintette érzékenyen a hallgatóságot. Az egyik a lelki nyugalmunkat, a másik a pénztárcánkat. 1. Nem valószínű, hogy dolgozatokat fogunk írni, minden rajtunk múlik majd. 2. Aki késik, az a késés tartamától függően fizet a kaszszának 5 vagy 10 forintot. Hiába, ha szombat reggelre osztották be a csoportot, valamivel ösztönözni kell a pontosságra.

Szerepelt ebben a szerződésben egy olyan pont, vagy inkább ígéret, hogy a félév folyamán megkapjuk a jegyzet immáron aktuálissá vált második kötetét. Kaptunk még egy olyan ígéretet is, hogy a tananyag terjedelmére és nehézségi fokára való tekintettel, csak a gyakorlati részekre fogunk kitérni. Az elmélet különben is ismert már, általános statisztika tanulmányainkból.

Ezzel meg is kezdtük a félévet. Az előadások rendben folytak, valóban mindig kitűzött anyag gyakorlati és egyben legproblémásabb részeit tárgyaltuk.

A jegyzettel kapcsolatos várakozásainkat a nyomda mind a mai napig nem váltotta be. Mégsem maradtunk tananyag nélkül, megkaptuk a tavalyi sokszorosított példányok maradékát. Mindenkinek nem jutott ugyan, de ha a többi szaktantárgyunkkal összehasonlítom, a statisztikánál kielégítő jegyzetsűrűség mutatkozik.

Közben folytak a szemináriumok, az első hónapban zökkenőmentesen. De egyszer előfordult, hogy olyannyira nem tülekedtünk a megoldásnál, hogy gyakorlatilag senki sem jelentkezett. Ami még nagyobb baj: a határidő letelte után sem jelentkezett senki. Ez mérgessé tette volna gyakorlataink mégoly türelmes vezetőit is. A méreg pedig abban jutott kifejezésre, hogy „Vegyetek elő egy papírt!” Mégis csak sor került a dolgozatírásra. „Pedig, ha rajtunk múlott volna...!”

Mi maradt még hátra? A vizsga. Egyet tudunk róla. Az osztályzás bázisa nem a csoport legjobb dolgozata lesz, hanem egy tőlünk függetlenül legjobb dolgozat. Le fogunk vizsgázni, és eltekintve a dolgozatírásig fajuló közjátéktól, le is fogunk tudni vizsgázni, mert a szükséges alapot a félév során megszereztük.

De valami még a vizsga utánra marad: a közös kaszsza... Természetesen az elsajátított ismereteken túl.

— yÁ —

Szeretnél tanár lenni?

Hivatástudat — szakmai felkészültség —, a tanári pályán mindkettő nélkülözhetetlen.

Egy kamasz emberré érésében nemcsak annak van szerepe, hogy milyen tárgyakra tanítják a középiskolában, hanem annak is, hogy milyen tanárok foglalkoznak velük — és hogyan. A pedagógiai érzék a pedagógiai képzettség nem hangzatos követelmény — naponta fellépő jogos igény. Az emberi képességek kibontakozásával szervesen összefügg a szellemi adottságok kifejlesztése. Ezért a tanár legyen képes saját területén továbbfejlődni — akárcsak saját erőből is —, ugyanakkor álljon készen új tárgyak, tudományágak befogadására.

A mi tanárszakjainkon ez az „általános közgazdasági érzék” követelménye. Ezeket a szakokat az egyetemi oktatási reform eddig csak kívülről érintette. Most folyik a munka, hogy a képzés tartalmát, belső struktúráját is megváltoztassák a reform szellemében.

Ezen tevékenykedik az egyetemi vezetés által létrehívott Tanárképző Bizottság Stark Antal és Szigeti Endre vezetésével. Javaslataikat a napokban terjesztették az Egyetemi Tanácsülés elé.

A szaknak problémát okoz, hogy kevesen jelentkeznek ide, ezért nincs mód a megfelelő szelektálásra, az egyes szakokon olyan alacsony a létszám, hogy nem tudják kielégíteni a középiskolák igényeit. Az egyetem nem fejt ki megfelelő propagandát a felvételi jelentkezések előkészítésekor. Sok, magában hivatástudatot érző középiskolás, nem is tud arról, hogy nálunk folyik tanárképzés. Hasonlóan fontos, hogy a tanárszakokat a felvételik alkalmával is propagálják.

A felvételiken ezentúl minden jelentkezőtől megkérdezik majd, hogy szeretne-e pedagógus lenni.

A válasz azonban a hallgatókra nézve nem jelent kötelezettséget. Ezzel szemben kötelezettséget vállalnak majd a tanárképzéssel foglalkozó oktatók, alapszervek stb. A hivatástudat védelmét és megalapozottságát lehet elérni változatos, oktatáson kívüli módszerekkel.

A létszám emelésére teremt majd további lehetőséget, hogy a pécsi karról első év végén átjöhetnek azok a hallgatók, akik tanári pályára készülnek.

A jelenlegi négy szak helyzetét vizsgálva az Egyetemi Tanács átfogó reformot irányozott elő:

A szakválasztás jelenlegi merev rendszerén úgy kívánnak változtatni, hogy meghatározzák az ún. stabil- és alternatív szakok körét. A stabil szakok a politikai gazdaságtan, könyvvitel, áruismeret és kereskedelmi ismeret lennének.

E négy tárgy egyikéhez lehet majd választani még egyet, körülbelül 8 tárgy közül. Természetesen a tárgyaknak egy bizonyos köréből, ügyelve arra, hogy a választott tárgyaknak meglegyen a kapcsolatuk. Az alternatív szakok közé bekerülnének azok a tárgyak is (jog, számítástechnika, pénzügy stb.), melyekre a középiskolákban már régóta megvan az igény. Az alternatív szakok kiválasztása és csoportosítása még nem történt meg. Ehhez szükséges a középiskolák tantervi változásainak részletes ismerete.

A Művelődésügyi és Belkereskedelmi Minisztériummal egyeztetni kell az elképzeléseket, hasonlóképpen konzultálni kell még az ELTE-vel is, mert néhány új tárgy bevezetése megkívánja majd a két egyetem képzésének szélesebb körű egyeztetéseit. A számítástechnika tanárok képzéséhez jelenleg nincsenek meg az egyetem feltételei, ehhez is a minisztérium segítségére lesz szükség.

A hallgatók által többször felvetett „harmadik szak” felvételének lehetőségeit az E. T. elvette. Mert az egyébként is bonyolultabbá váló tantervet ez tovább bonyolítaná, nem látszanak biztosítottnak a megfelelő mélységű képzés feltételei. Ugyanakkor az egyetem csak kétszakos tanárok képesítésére jogosult. A pluszszak illetve szakok elsajátításának továbbra is a továbbképzés lesz a járható útja.

A tanárképzés szakmai és pedagógiai színvonalának emelését segíti majd, ha megalakul a tervezett Tanárképző tanszék. Itt azokat az oktatókat gyűjtik egybe, akik a különböző tárgyakat a tanárszakosoknak oktatják.

Az új tanszék feladata nemcsak a pedagógiai tárgyak színvonalas tanítása lesz, hanem egy átfogó szervezeti keretet kell biztosítania az oktatáshoz.

Ők koordinálják majd szervezetileg a képzést, a korábbinál szorosabb kapcsolatot tart a gyakorló iskolákkal, megszabja a tanárképzés egységes módszertanát a különböző tárgyak oktatásánál. A tanszék tehát legalább annyira közgazdasági jellegű munkát végez majd, mint pedagógiait. Egyben ellátja a hallgatók érdekképviseletét is az egyetemen, melynek hiánya régi sérelme a tanárisoknak.

Az átfogó reform előkészítése mellett megkezdik — a hallgatók széles körének bevonásával — a jelenlegi tananyag ill. oktatás színvonalának, hatékonyságának felülvizsgálatát.

Egy félév múlva ismét az Egyetemi Tanács elé kerül a bizottság beszámolója, ill. javaslata. Számot adnak a most kijelölt feladatok megoldásáról és új terveket nyújtanak be a reform további megvalósításával kapcsolatban a közeli és távolabbi jövőre nézve egyaránt.

— ZSEMBERY —

MIKULÁS-„BÁL”

A jándékot kapni és adni egyaránt nagyon jó érzés. Ezért gondoltunk arra a Veres Pálné kollégiumban, hogy rendezünk egy Mikulásbulit, ahol mindenki megajándékozhat valakit, akinek a nevét kihúzta egy kalapból. Az izgalom így kétszeres volt: egyrészt azon törtem a fejem, hogy mit adhatnék az áldozatomnak, s izgultam azért, hogy sikerüljön örömet szereznem neki; másrészt foglalkoztatott az a kérdés is, hogy vajon én kitől kapok! A hosszú, alapos előkészület meghozta az eredményt, az ajándékok nagyon sikeresek, találóak voltak: sokan sört, pálinkát és egyebet kaptak, s hozzá mellékelve a legközelebbi elvonókúrával foglalkozó intézet címe, egyeseket babakelengyével, vattapelenkával, s a kisbaba számára legfontosabb nadrágféleségekkel leptek meg, ellátták őket gyakorlati tanácsokkal.

Volt aki tisztára mosott zoknit kapott, nem kis célzattal, mások lendkerekes egérnek, kifestőkönyvnek stb. örülhettek. Utána következett volna a bál, ki meddig birta volna, de sajnos a hangulat alatta maradt az ajándékozási lázznak. Ettől függetlenül, azok, akik kitartottak a buli végéig, jól érezték magukat. Legalábbis minden jel erre mutatott.

Demcsák Ágnes

Ábránd...

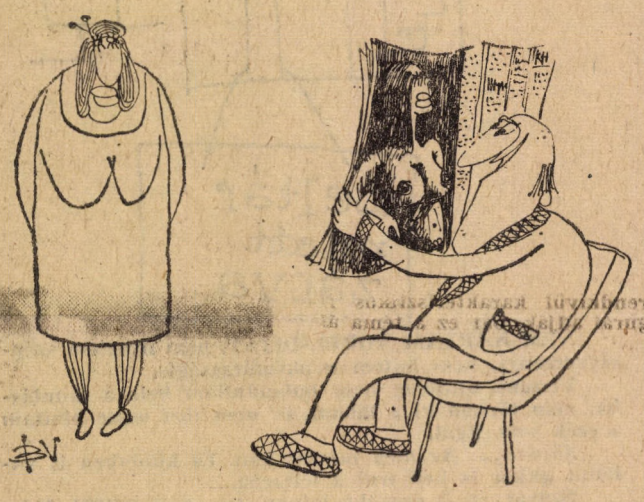

Ez nagy siker!

Mint arról a KÖZGAZDÁSZ annak idején beszámolt, női röplabdásaink veretlenül nyerték az NB II. bajnokságát. Ez év elejétől tehát — hosszú idő óta —, ismét van I. osztályban szereplő csapata egyetemünknek. Kíváncsian vártuk, hogyan állják meg helyüket a jóval magasabb követelményeket támasztó NB I-ben. A bajnokság kezdetekor a cél — mint általában minden újonc csapatnál — a bentmaradás volt. Időközben, amikor kiderült, hogy ezt biztosan teljesítik, magasabbra tették a mércét. S a végeredmény azt bizonyítja, hogy ezt is túlszárnyalták:

8. Közgazd. Egyetem 30 14 16 51:54 44 pont.

Ritkán akad példa arra, hogy egy csapat újoncként ilyen szép sikert érjen el.

A gárdában jól egészíti ki egymást a fiatalok lelkesedése, küzdőszelleme és a tapasztaltabb játékosok nagyobb rutinja.

A legkiemelkedőbb teljesítményt a 196-szoros válogatott Dencsiné, a legjobb átlagteljesítményt Szabó Éta nyújtotta, a leginkább Biszku Éva játéka fejlődött. Jó szervezőkészségével tünt ki Pilinyi Ildikó. Az utánpótlás nevelését sokban segíti elő **Kelemen Endréné.** a Testnevelési Tanszék tanára. De köszönet mindenkinek, aki hozzájárult e szép sikerhez, így

Horváth Zoltán

edzőnek, akinek lelkiismeretes munkája a továbblépés egyik biztosítéka.

A kivívott rang kötelez. Vezetők és játékosok egyaránt szeretnének jövőre 1—2 hellyel előbbre lépni. Ehhez azonban bizonyos feltételek elengedhetetlenek. Sokszor leírták már mégis kénytelenek vagyunk újra leírni, hogy ma, magas színvonalon „régi értelemben vett amatőr” módon nem lehet sportolni. Több szempontból egyébként is hátrányban vagyunk a többiekkel szemben — mint az egyetemi csapatok általában —, éppen ezért furcsa, hogy az egyetem még azt a támogatást sem nyújtja, amire képes lenne. Kevés a kapcsolat az egyetem vezetőségével, a KISZ-szel csupán a Sport klubbal és a Testnevelési tanszékkel — jó!

E szervek részéről felvetődött, hogy a játékosok nagyobb része nem egyetemünk hallgatója. Ez azonban nem igaz, pontosabban így nem igaz. Először: a tanulmányi idő négy év. Ha tehát a játékos végzett, küldjük el, mert nem az egyetem hallgatója?

Másodszor: közismert, hogy a magyar egyetemeken sajnos, a jelen pillanatban a sportolási lehetőségek korlátozottak. Ezért, aki saját egyetemén nem talál megfelelő szakosztályt elsősorban a másik felsőoktatási intézményben keresi azt. (Erre nálunk is szép számmal akad példa.).

Ezek előrebocsátásával megjegyzem, hogy a csapatban hét olyan játékos van, aki egyetemünk jelenlegi, ill. volt hallgatója, vagy más egyetemre jár.

Ezért kérjük egyetemünk illetékes vezetőit és a KISZ-t (sportfelelős!). lényegesen nagyobb támogatásban részesítsék ezt a szakosztályt a jövőben.

Feltétlenül meg kell említeni, hogy a csapatnak az egyetem többi hallgatójával kitűnő a kapcsolata.

ennek eredményeképpen lányaink olyan szurkológárdával rendelkeznek, amilyent egy röplabdacsapat sem mondhat magáénak, a 10—15 főből álló törzsgárda a vidéki mérkőzésekre is elkíséri a csapatot, hogy azt győzelemre segítse.

A szurkolók pedig a csapat sikerét ugyanúgy tekintik, mintha valamelyik kulturális együttesünk ér el sikert, s öregbíti egyetemünk hírnevét.

Befejezésül csak annyit mondhat a sorok írója, amitől annyi mérkőzés után visszhangzott a terem: „Szép volt, lányok!”

További sok sikert!

FELKAI GYULA

SPORT

Asztalitenisz

Férfi: Vegyterv—KSC 6:10. Győzelem a bajnokcsapat ellen.

Gy. Bara Zoltán 4, Pázmándy 3, Csima 2, Sutko 1.

KSC—SZTK 10:6, Gy: Pázmándy 4, Bara 3 Sutko 2, Csima 1.

KSC—Fémtömegcikk 10:6. Gy: Pázmándy 4, Bara 3, Csima 2, Sutko 1.

NŐK

Idei utolsó mérkőzésén idegenben szerzett pontot a női csapat. A döntő mérkőzésen Pásztor Katalin döntő játszmában 11:19-ről nyert.

Magyar Posztó—KSC 8:8. Gy: Rosenfeld Katalin 3, Pásztor Katalin 3, Welker Jácint 2.

Kosárlabda női:

Női csapatunk az NB III-as bajnokságban befejezte szereplését, és az 5. helyen végzett.

Férfi kosárlabda: Eger—KSC 94:61. KSC—DASE 71:79, BKV Előre—KSC 84:58.

Férfi csapatunk az NB II. Keleti csoportjában az 5. helyen végzett. Az erőviszonyokat ismerve a helyezés reálisnak mondható. Bízunk abban, hogy jövőre jobb eredményt tudunk majd elérni.

Hófehérke és a 7 törpe igaz története, avagy betegségemről komolytalanul

NAPOK ÓTA HÚZOM AZ IGÁT. Prüszkölök, krákogok, köhögök ismerőseim nem kis gyönyörűségére. Csoporttársaim, környezetem zavarna már a jó meleg kollégiumba, de én makacskodom. Itt állok a vizsgaidőszak kapujában, „dübörög a majré”. A betegség nyújtotta „pihenés”, édes semmittevés tudom, nem hagyna nyugodni. Mert a lelkiismeret...! Nincs itt mese, húznom kell tovább. A társak badacsonyi kefekúrát ajánlanak (aki nem ismerné, addig kell nézni egy szőrszálat, amíg kefét nem látsz, mindezt persze szürkebarát mellett), a gondnoknő szerint pedig kevesebbet kellene bálokba járnom. Ezekben az A—2-től vészes időkben ugysem kaphat mást az ember a partnerétől, csak náthát.

És bármennyire is hihetetlen neki lett igaza. A bacik kiütéssel győztek ellenem, s ha padlóra nem is, de ágyba kerültem. Másnap sápadt arcom, karikás szemeim láttán a gondnoknő elégedetten kontrollálhatta, ha szavai nem is hullottak termékeny földbe, ez a csöpögős idő őt igazolta.

Az orvos csak rám nézett, s már fújta is a számomra ismeretlen latin szavakat, közben kis kendőt kötött szája elé. Te jó ég! Ilyen rosszul néznék ki! Hisz itt rögtön megoperálnak. De nem. Csak megkopogtat, mondat egy A-t velem, (de csak A—2 sikerült). Mehet. Vagy megmarad vagy nem. A váróteremben nyugodtan ki lehetne tenni a „megtelt” táblát. A gyógyszertárban ellátnak minden földi jóval, együtt is van minden, ami egy betegséghez szükséges. Hazamegyek, lefekszem, s várom a halált: (Minden bajban van valami jó, hisz vizsgák előtt indulok az örök vadászmezőkre).

DE A HALÁL HELYETT CSAK SZOBATÁRSAIM JÖNNEK délben, élénken érdeklődve, mi ez az új trükk, miért lógok már megint az előadásokról. Mikor közlöm velük, hogy meg fogok halni, komolyan aggódni kezdenek. Erre legjobb megoldás a betegszoba lenne, de azt már a lányok foglalták el. Hiába erősködöm, hogy a beteg kakas sem legény már a baromfiudvarban, maradok. Tudomásul vesznek bacilusgazdai minőségemben, sőt ápolni kezdenek amúgy férfiasan, de azért utólag is nagyon köszönöm nekik; főznek, mosogatnak, takarítanak, bár a takarítónő szerint ennek semmi jele nincs. Néha morognak, hogy ez nem diétásnővérképző intézet, de csinálják.

Ha elmennek sörözni, mindig isznak az egészségemre, a buliból hozzák-viszik az üdvözleteket. Igazán rendesek, pedig nyűgös beteg vagyok. Harmadnap segítség is érkezik, a hét törpéhet egy hófehérke is csatlakozik. Ő hozza mindig az ebédet, vacsorát. Megjön az étvágyam, társaim szerint megmaradásomra minden remény megvan, állapotomban határozott javulás mutatkozik: Még mondja valaki, hogy nincsenek csodák. Lassan próbálkozom a tanulással is, de nem, ehhez még gyenge vagyok az informatikától megfájdul a fejem.

Egy hete fekszem, most már biztos, hogy megmaradok. A fiúk közül többen jelentkezni akarnak egészségügyi szakvizsgára. Ha már fáradtak ez ügyben, legyen eredménye. Gyógyulásom aggasztóan rohamos.

Egyre türelmetlenebbül várom az ebédet, vacsorát, idegesen járkálok a szobában ha késik, viszont feltűnően sokáig eszem. Csak nem fogok visszaesni? Vagy valami új betegséget kaptam meg?

Végre meggyógyultam, és jelentkezni szeretnék arra az egészségügyi vizsgára. Most én járok az ételhordóval Hófehérkéhez. Ő nem bálban kapta az A—2-t. Állítólag betegápolás közben. Tőlem.

Sebők János

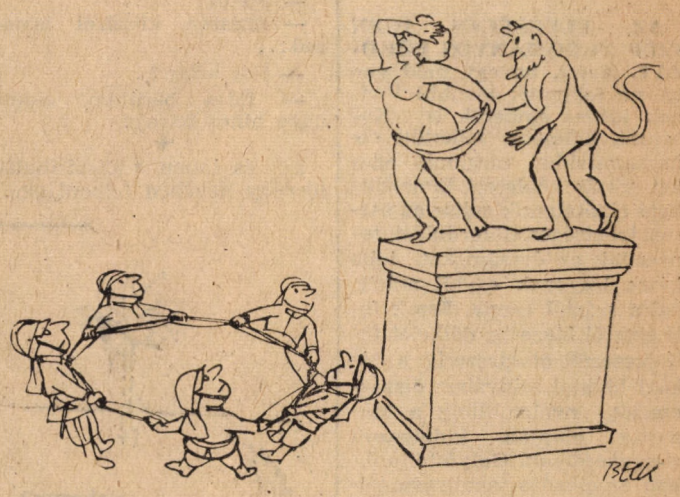

Tudományos elégtelen

IGEN TÉVES AZ AZ ELMÉLET, miszerint a tananyag elsajátítása valamiféle kapcsolatban van az indexbe kerülő érdemjeggyel. Mert kapcsolatban van. De milyen tananyaggal? Hiszen a tankönyvekben található fej-kéz-orr-fül-has- és lábjegyzet meg egyéb mindenféle fejtörő szöveg nagyítóval nézve sem tudományos. Ezt csak el kellene olvasni! Ám az élet ballépéseihez nem ezt kell elsősorban elsajátítani. Van ennél nagyobb tudomány! A vizsga. Vizsgázni tudományosan kell tudni!

Első és legkevésbé fontos annak az eldöntése, hogy egy-egy tárgyból milyen osztályzattal kívánjuk gyarapítani családi fáinkat. Az ősökre való, vagy nem való tekintettel. Ezt azután a legnagyobb diszkréció társaságában elfogyasztott rémhírek mellett, a tudás sörét iszogatva közöljük magunkkal, ha beszélő viszonyban vagyunk egymással. Majd válaszra sem várva elkezdünk készülni a tud. vizsg.-ből. A kötelező irodalmat a tanszékek repetalistájában és a vizsgáztató tanárok KRESZ-táblákkal ellátott életrajzában találjuk. De maradjunk a tárgynál! Jeles osztályzatot a legkönnyebb szerezni, mert ez csak hátsórész és türelem kérdése. Meg az összefüggéseké. De ki függ össze manapság, ebben a rohanó világban?!

NÉGYESÉRT MÁR JOBBAN MEG KELL KÜZDENI. Főleg, ha hármasra akarjuk rontani. Itt már a tudományosság is szélsőcsatárt játszik. Egyszóval, öltözékünket célszerű úgy kiválasztani, hogy az minél több zsebet tartalmazzon. És üljünk minél hátrább! Az érdemjegy beírása előtt feltétlen hivatkozzunk a jegyzettel kapcsolatos problémákra, észrevételekre, továbbá ismétlődő szédülésre, vagy egészen apró egerekre. A női nem néhány könnycseppel üsse ki a ringből az arcára kent illatszerboltot, de azért gondoljanak arra, hogy a folvosón az ötödszámú egyetlen várja őket. A férfiasabb benyomást keltő hallgatók diszkréten villantsanak a tanár felé egy félrozsdás borotvapengét, amellyel a későbbiek folyamán akár az ereiket is felvághatnák. Természetesen nem vágják fel, mert az öt hét alatt ilyesmire nincs idő.

A közepes már valami. Itt már nem mindegy, hogy kihez és mikor megyünk vizsgázni! Ismerni kell a vizsgáztató horoszkópját és az utolsó étkezésének a minőségét. Esetleg az anyósát is, ha férfi az illető. A lottószámokat, a totót és a kedvenc csapat összeállítását. Feleletünkbe építsünk be észrevétlenül egy-két felordítást, hogy: hajrá Fradi! Vagy Honvéd. A legszebb szín a lila-fehér és stb. Feladhatunk hirdetést is: mindenttudó ismeretségét keresem dolgozatházasítás céljából! Bukott szamarak kíméljenek! A szóbelin tekintetünk acélsárga legyen, hogy a tanár azonnal lássa: alapjában véve mindent tudunk csak pont most nem! A vizsga előtt néhány nappal gyengéd meghajlással köszönjünk vissza a tanszék valamennyi dolgozójának! Ne együnk túl sokat az izgatószerekből! Amikor eljön a mélybenyúló koncentrálás ideje, húnyjuk le a szemünket, de lehetőleg magunktól ébredjünk fel!

AZ ELÉGSÉGES IGEN SZÉP TUDOMÁNYOS FOKOZAT. Azért, ha egy mód van rá, ne fokozzuk tovább! Vannak ideges emberek is. Kabátunk bélésébe, felkötött fehérneműnkbe varrjunk egy-két tréfás képletet! Elmozdítható cipőtalpunk rejtse az összes lehetséges előfordulást, tenyerünk az évszámokat. Jobb kézre legyenek egytől százig, balra száztól ezerig. Észak felé ezertől ötezerig, délkelet felé ötezertől ötszázezerig, a dékáni hivatal irányában ötszázezertől nyolcmillióig a tananyag alapján kidolgozott vizsgakérdések. Golyóstollunkban az előadás tananyaga, töltőtollunk tintájában a köt. irodalom legyen terepszínűen álcázva! A vizsga előtt keressük fel fogadalmainkkal védőszentjeinket! Bár házunk táján senki sem lehet szent! Tudományunkat gondosan védjük az ipari kémektől és a padok között sétálgató oktatóktól! Az indexet határozott mozdulattal nyújtsuk a tanárnak, mert mindenütt jó, de legjobb, ha már benne van az egs. Azután a legrövidebb úton hagyjuk el a tanszéket! Végül, ha bölcsességünket siker koronázza, joggal tarthatunk agyunkban egy kis házi ünnepséget. Szoros összefüggésben azzal, hogy ez menynyi ideig húzódik el, betámolygunk pályafutásunk legemlékezetesebb állomására, amelyre a következő táblát akaszthatnánk ki: Tudományos elégtelen. Feltételes megálló. Tananyagot köpködni szigorúan tilos!

MERT UGYE MI KERÜL NAGYOBB FÁRADTSÁGBA, mint az elégtelen osztályzat?! Kinek kell a legtovább és a legsokrétűbben nyaggatni a tanszéket, kinek kell a vizsganapok öldöklő ütközésében lavíroznia, a trafikokban és az évfolyamelsőnél sorba állnia, ha nem a bukott tanulónak?! Persze, itt csak a szorgalmas és a kellő körültekintéssel készülő diákokkal foglalkozunk! Mivel, aki csak egyszerűen nem tanul semmit a vizsgára, abból még egyszer jeles tanuló is lehet. A mi emberünk ennél sokkal tudományosabb. Először is, hosszas utánjárás során kérje kölcsön ismerőseitől a vizsgához szükséges tankönyveket, az előadások és a köt. irodalom jegyzeteit! Majd végezzen közép- és szélsőérték számításokat a vizsganapot illetően! Utána telefonon keresztül foglaltasson helyet a megközelíthetetlenség és sötétség alkotóműhelyébe, a legutolsó sorba! A vizsga előtti nap éjjelén dugja a párnája alá a jegyzeteket, az ágy alá az üres üvegeket! Reggel öltözzön teljes harci díszbe! Helyezzen el legkedvesebb zsebében egy nagypontosságú térképet, amely egyértelműen ábrázolja a Hadtörténeti Múzeum ruhája alatt lapuló puskagyűjteményét! Egy órával a vizsga előtt vágja be a nagyobb fejezetek címét, és gondosan tanulja meg az anyagból kimaradó részeket, nehogy véletlenül azokat az oldalakat lapozgassa majdan a pad alatt! Amikor ezzel végzett, még mindig van egy kis ideje, hogy megnézze hol van az a tanszék, amelynek tárgyából vizsgázni fog. Ha a szemináriumvezetőjénél megy, akkor legalább a fényképét nézze meg az illetőnek! A vizsgán igen gyorsan és lehetőleg érthetetlenül beszéljen! Írásbelin különböző őskori falfestményeket rajzoljon a beadandó lapokra! Számításoknál kicsire ne adjon! De mindenképpen győzze meg a tanárt: az orvosi bizonyítvány útban van! Itt már a nagy, narancskék egér is elfogadható. Végezetül szerezzen valahonnan huszonöt forintot! Viszont ötven forintnál már lássa be — a tudomány sem minden!

REMÉLJÜK, TANANYAGUNK OLYAN VILÁGOS, mondatszerkesztésünk olyan lenyűgöző, hogy elolvasása után senkiben sem marad meg belőle még egy ékezethiány sem! S akkor mi már el is értük célunkat. Mert, ha valaki ennek ellenére jobb osztályzatot kapna, mint amit szeretett volna, akkor a hiba a tudománytalanságban volt!

TORMAI LÁSZLÓ

Szereztem...

Mondhatnám azt is: tollammal más ékességét. Tudniillik, az alábbiakért nem egészen vállalok felelősséget. Bélyeggyűjteményhez hasonlóan született. Blokk is, fogazatlan is akadhat benne. Kaptam, szereztem, cseréltem.

★

— Mi lesz a szakdolgozatod címe?
— Mondjuk az, hogy miért határozatlan az integrál a kapitalizmusban.

★

— Emlékszel még valamire fizikából?
— Hát mondjuk...
— Mi a fajhő?
— Fajsúly elégetve...

★

(Drámai erejű költemény, lefülelve a harmadik emeleten.)

„A pg az pg. A filo az filo.
Néha jó.
A matek: lassan elnyű.
Mert szörnyű."

★

„Az agnoszticizmus a megismerés kérdésében visszavonul a végtelenbe, de azt pontosan nem tudom, hogy most hol van."

★

— Szeret egy nő...
— Na és...
— Igen szép, és ide jár az egyetemre...
— Na és?
— Egészen közelről ismered...
— Hát aztán?
— Édes barátom, akkor ugye nincs harag?

★

„...és innen a disztributív törvény nevében felbontjuk..."

— Szereted?
— Bevallom, igen.
— Eleinte milyen volt?
— Bonyolult és lassan idomultam hozzá...
— És mostanában?
— Néhány lázas éjszaka...
— Hát akkor jó vizsgát!

Koncz Gábor

Év végi leltár

ÖREGSZÜNK, NEMCSAK ÉN, TI IS. Úgy értem, ti lányok is. Jó, tudom, nem látszik, hála Max Factornak, Chat Noir-nak meg egyéb úriembereknek, akik ilyesmivel foglalkoznak.

Szilveszterkor átlépünk. Éjfél, egymásra másznak a mutatók meg minden, pezsgő, megint elmúlt egy év. Volt benne minden. Jó, rossz, van aki úgy áll hozzá, no ezt is megúsztam, más azt mondja, csak ilyen lenne a következő is.

De én itt leltárt ígértem. Hát, jelentem én megvagyok. Végignézve a listát, fülem, orrom, kezem stb. megvan. Hiányzik két fogam, de abból az egyik már tavaly sem volt meg. A másikat júniusban húzták. Aztán elhagytam a golyóstollam, már-már úgy volt, hogy nem írok többet, de aztán a szerkesztőmtől kaptam egy újat. Ő tudja. Meg influenzát. De abból is kigyógyultam.

Minden igyekezetem ellenére befejeztem a negyedik évet, és remélem be fogom a következőt is. Már csak az érdekel, hol lehetnék közgazdász. Tényleg nem tetszenek tudni?

Hiányzik a leltárból egy koffer is. De azt nem elvesztettem, ellopták. Úton Mátészalka felé. Oda szoktam menni a kislányhoz. Most jut eszembe, a szívemet is ellopták. De annak már két éve, úgyhogy az idén nem is kéne írni róla.

Voltam a Balatonnál is, meg megkóstoltam, sós-e az Adria. Meg a Péter, a kicsoda-micsodából. Ja, ott sem szerepeltem.

Szereztem néhány új barátot, és elvesztettem egy-két régit. Elment például Grosz Jancsi, a rossz nyelvek szerint csak azért, hogy ne kelljen neki a 10 éves törzsgárdajelvényt megadni. Azóta szerepel más az újságban.

Aztán találtam olyan előadót, akit a második sorban sem lehet érteni, unalmas tantárgyat, és találtam egy vizsgát is. Népgazdterv. spec. kol-ból tavaly csak aláírás volt, idén már vizsgázni kell. Hiába, aki keres, talál. Pedig isten bizony nem akartam.

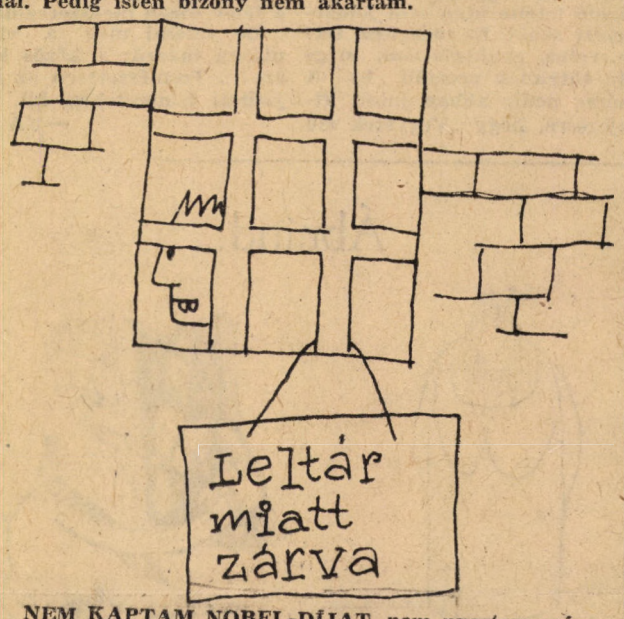

NEM KAPTAM NOBEL-DÍJAT, nem nyertem szépségversenyt, nem lettem népköztársaságis.

Viszont, állítólag nem bolondultam bele a tanulásba, nem törtem ki a lábam, és nem tört össze alattam a szék sem. Egál.

Jövőre... Az még messze van. És különben is valamit akkor is kell írni a leltárba.

Szóval, én is öregebb lettem. De azért BUÉK. Másnak is.

—bors—

SZÖVEG NÉLKÜL

Halász Géza rajzai

Blokkdiagram

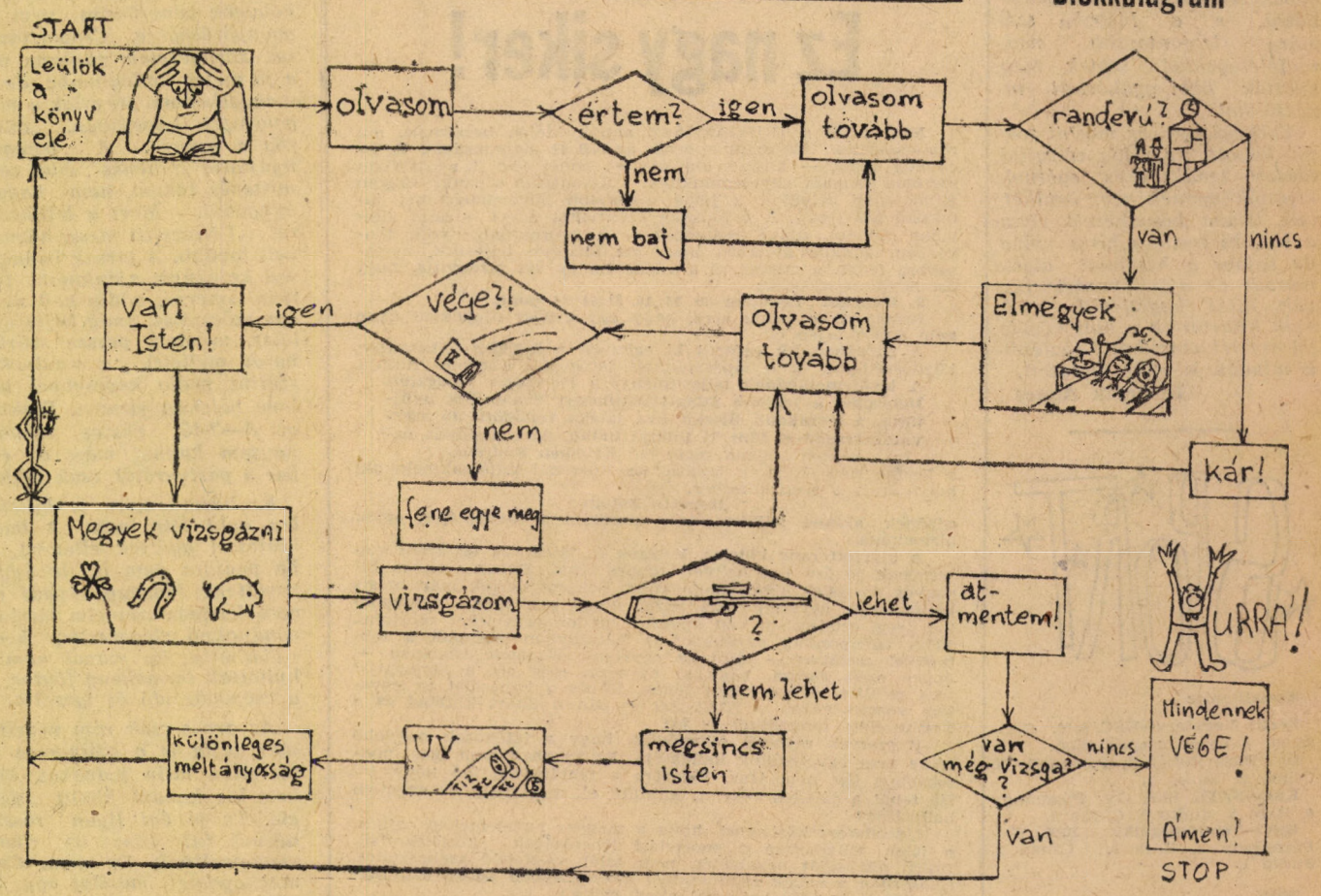

BÚÉK

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
FELELŐS SZERKESZTŐ: KINCSES GYÖRGY
Szerkesztőség: Budapest IX., [illegible] tér 8.
Telefon: 186—850/138
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Készül a Szikra Lapnyomdában